WESTERN ROMAN

LASO

CIJENA 10 d. BROJ 307

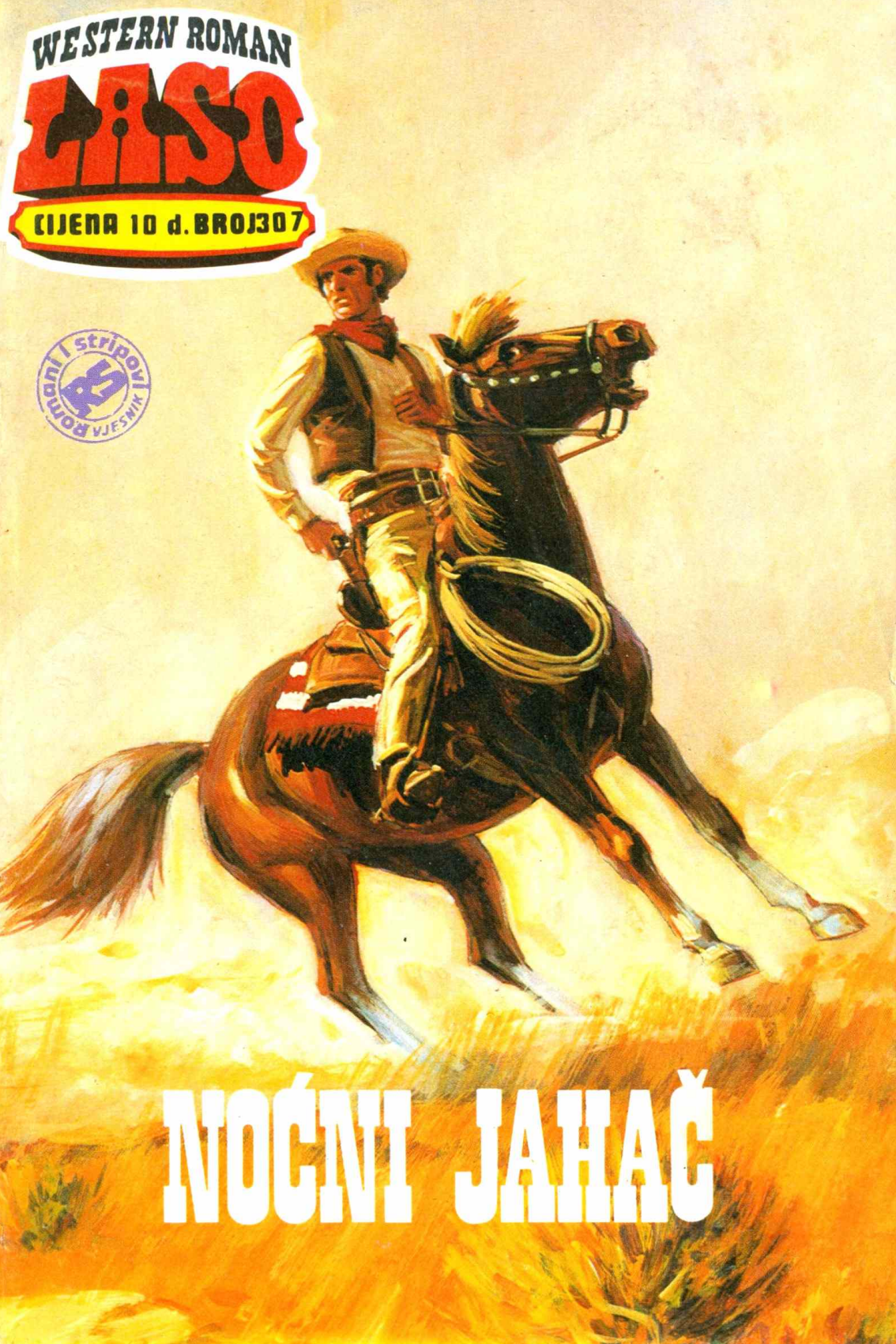

NOĆNI JAHAČ

WESTERN ROMAN

LISO

1979.

Ernest Haycox:

NOĆNI JAHAČ

Ernest Haycox: NOĆNI JAHAČ
Naslov originala: THE WILD BUNCH
Copyright: Ernest Haycox
Recenzija: Mladen Stary, književnik
Prijevod: Nikola Popović
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Urednik: **Marcel Čukli**

»Laso« – Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja – n. sub. o. Radne organizacije »Vjesnik« n. sol. o. OOUR-a, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik«, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Zagreb 1979.
Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 520 ili 468 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 260 d ili 234 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR »Vjesnik SSRNH« s oznakom za »Laso«.
Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 1000, SFRS 200, HFL 2.00
Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00. FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US$ 15.00
UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za »Vjesnik«.
EKONOMSKA PROPAGANDA: »Vjesnik« Agencija za marketing Zagreb. Trg bratstva i jedinstva 6. 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US$.
Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Hugh Tracy prošao je Indian Flatom oko sedam sati ujutro. Još ga je boljela slabina koju je prije tri mjeseca ozlijedio metak. Stao je. Pred njim je ponovno bila slika što ju je nosio u sjećanju tri mjeseca.

Sve je bilo nepromijenjeno. Čak je bijeli, vunasti oblak stajao točno iznad njegove glave kao onoga dana kad je pogođen iz zasjede. Visoki, stari obronci Mogula i Powdera gube se u daljini u sunčanoj izmaglici. U njihovu je podnožju pustinja Powder. U daljini, negdje na polovici doline, dižu se obrisi grada Antelopea. Ljetno sunce nemilosrdno sja.

– Još je ondje – promrmljao je savijajući cigaretu.

Duboko je udahnuo dim osjećajući veliko zadovoljstvo što je živ i zdrav i što se vratio. Ta je zemlja za njega bila lijek. Sa tla se dizao alkaličan miris. Kadulja se prostirala unedogled. Sve je bilo kao i uvijek.

Ipak, na cesti kojom je išao u Antelopeu nedostajao je drveni most preko suhoga rječnog korita. Kad se približio, vidio je da je most izgorio. Pogledavši prazno rječno korito, između ostaloga smeća ugledao je dijelove konjske orme i ostatke kola.

To je naviještalo probleme. Uozbiljio se i pomno pogledao unaokolo. Predobro mu je bila znana pustinja Powder da bi ga mogla iznenaditi. A srušeni most samo ga je podsjetio na to kako je vrijeme da ponovno napregne sva čula i da se kreće krajnje oprezno. Vrijeme je odmora u bolnici prošlo.

Lice tamnokosoga i koščatoga Hugha bilo je četvrtasto, oči sive, ispitivačke i pune opreza. Pustinja Powder dobro ga je poznavala i pomno pratila. Znalo se da nije uljudan prema policiji i neprijateljima. A znali su i za njegove velike crvene šake. Mrzili su ga. To je dokazivao i ožiljak od metka u Hughovoj slabini. Ipak, Bill Vivian plakao

je nad njim dok je polumrtav ležao na kolima. Zapravo, nitko nije proniknuo u narav i osjećaje toga dvadeset petogodišnjaka, snažne tjelesne građe i beskompromisnoga karaktera.

– Evo, vratio sam se – tiho je rekao. – Nekoga će to veoma zanimati.

Sjedeći uspravno u sedlu približavao se Antelopei kao nekad.

Subota popodne. Antelope je bila neobično mirna, što ga je iznenadilo. Ulice su bile puste, a neki je čovjek spavao u stolcu ispod svoda. Postariji par ljenčario je u kutu hotela. Nekolicina je sjedila na trijemu Louove gostionice. Nijedonoga od njih Hugh nije poznavao. To mu je bilo neobično, jer u tome kraju svi se dobro poznaju. Jahač jahača može opisati po sjećanju.

Dok je silazio s konja, neznanci su ga pomno proučavali, drsko i otvoreno.

Kimnuvši, Hugh reče:

– Kako je, gospodo?

Šutnja je bila odgovor. Jedan je palcem pomakao svoj stetson, a drugi kimnuo. I to je bio sav odgovor. Otvoreno neprijateljstvo ili nepristojnost? Hugh nije nikad ignorirao ni jedno ni drugo. No odlči da ih ostavi za poslije i krene u tamni dio gostionice. Ovdje je bilo sasvim pusto. Vlasnik Lou Burkey stajao je iza točionika i sam se kartao.

Hugh Tracy se najavi:

– Zdravo Lou, vratila se tvoja stara dobra mušterija!

Lou je imao okruglo maslinasto lice s velikim brkovima, lice pravoga pokeraša.

– Zdravo, Hugh – odgovori uzdržano i hladno. Zaškiljivši, pogleda ga pogledom koji ne otkriva ništa.

– Ovakva dobrodošlica slab je predznak – pomisli Hugh i smiješak mu nestade s lica.

– Mislio si da sam mrtav?

– Nedostaje ti barem deset kila.

Hugh slegne ramenima.

– Nadoknadit ću. Dodaj piće.

– Kamo si krenuo?

– Vraško pitanje! Kući, dakako. A što ti misliš, kamo?

– Ne vodim tuđu brigu – odgovori Lou tiho.

– Hoćeš li dati to piće ili moram napisati molbu?

Burkey mu doda čašu i stavi bocu pokraj nje. Hugh je, napola uvrijeđeno, buljio u tu jednu čašu.

– Što je s tobom, čovječe? Pij sa mnom. Ne događa se svaki dan da se mrtav čovjek vrati u Antelopeu.

– Bez uvrede. Nešto mi s trbuhom nije kako valja – reče gostioničar i vrati se kartama. Njegova ravnodušnost bila je lažna, i to je bilo očigledno. Hugh iskapi viski a srdžba je u njemu polako rasla.

– Što se zbilo s momcima koji su se uglavnom ovdje sastajali subotom?

– U brdima su. Imaju prilično posla sa stokom ove godine. Odagnali su je u brda zbog suše.

– Gdje je Bill Vivian?

– Ne znam. Nisam čuo. Valjda se odskitao nekamo.

Hugh Tracy stavi četvrt dolara pokraj čaše. Svrativši tako ponovno Burkeyjevu pažnju na sebe, reče:

– Antelope je tako mrtva da sve smrdi i trebalo bi je zapaliti. A tko su ona mutava gospoda koja sunčaju mokasine na tvome trijemu?

– Shadrowovi ljudi.

– Znači, unajmljeni momci?

– Od mene ne nožeš dobiti odgovor – napomene Lou Burkey. – Ne navaljuj, molim te. Nisam tvoj prijatelj. Ne ovih dana.

Tracy je počeo shvaćati. To je bila pustinja Powder. Podvale, laži, prijetnje i osveta danonoćno su prijetile ispod prividnoga mira toga kraja. Premda nije shvaćao o čemu je zapravo riječ, bilo mu je jasno da su svi skorašnji događaji u vezi s njim dio stare igre koja je ostala nedovršena.

Nekad je o Louu imao bolje mišljenje. Sad ga je pomalo prezirao. Dušom i tijelom individualist, Hugh Tracy najviše je mrzio pritisak bilo koje vrste. Protiv toga se borio divlje i instinktivno.

– Rekao sam da je ovdje nešto trulo.

– Pazi! – istakne Burkey tako naglo da je Hugh pomislio kako želi početi svađu.

Ali prevario se. Burkeyjeva glava okrenula se prema trijemu. Ondje je razgovor zamro. Tracy namigne i krene od točionika. Sva šestorica bila su na svome mjestu osim jednoga koji je stajao bliže vratima. Hugh se obrati svima:

– Dečki, radite li za Tadea, mogu vam reći da se njemu neće svidati vaše ljenčarenje. Opasan je što se toga tiče.

– A tko je tebe, do vraga, što pitao? – iskesi se odmah onaj na vratima.

– Vidi, vidi, pa ti nisi mutav kao što sam mislio! – reče Tracy ironično. – Kao što reče, nitko ne govori meni. Ali ja govorim vama! Imate li što protiv?

Čovjek je buljio neko vrijeme. Zatim je stisnuo tanke usne i letimice pogledao ostalu šestoricu. Kad je ponovno progovorio, u glasu mu je bilo manje neprijateljstva.

– Hajede, prespavaj!

– Ubitačno pametan odgovor, plješćem! – reče Tracy.

– Stani malo – zapovjedi drugi. – Tko ti je stao na žulj?

– Još dok sam bio mali učili su me kako pristojnost zahtijeva da se odgovori na pozdrav. Ne podnosim to da mi se ne odzdravi. Radije idi Tadeu i reci mu da sam se vratio. Bit će mu drago da to čuje.

Nakon toga Tracy napusti krčmu. Uzjaši konja i krene cestom razmišljajući o Billu Vivianu. Prolazeći pokraj reda jablana uz ogradu groblja ugledao je novi humak. No, srećom, ovdje nije počivao Bill Vivian, kako se uplašio u prvi mah. Brzo je pročitao nadgrobni natpis:

Charley Aullivan – 1893.

Jedva što je Tracy napustio krčmu, Lou prekinu razgovor između Shadrowovih ljudi.

– Da se razumijemo, bit će bolje da poslušate Tracyjev savjet i obavijestite Tadea Shadrowa da se Tracy vratio.

– A tko je, do vraga, taj Tracy?

– Da si dulje u ovome kraju, dobro bi to znao. Pazite što vam kažem, Tade vas nije najmio da berete cvijeće. Idite, kažite mu da se vratio Tracy.

– Tracy – ponavljao je jedan polako. – Čini mi se da sam čuo o njemu u Dog Ribu.

– On je već dosad napravio toliko buke u Powderu da se za nj čulo mnogo dalje od Dog Riba – odgovori Burkey. – Zar vam nitko na ranču nije pričao o njemu?

– Ne, nije nitko. Radimo za Shadrowa tek tjedan dana. Naredio je da se motamo ovuda i čekamo njegova naređenja.

– Da vas nije iznajmio za žigosanje stoke?

– To te se nimalo ne tiče!

Mi u Antelopei znamo mnogo više o tome nego vi. Vi ste ovdje samo najmljeni revolveraši. Bez tajanstvenosti, momci!

– Kakve veze sa svime time ima Tracy?

– Od ovoga trenutka sve će biti u vezi s njim. Ovdje ga nije bilo tri mjeseca. Bio je u bolnici jer je dobio metak. Nikad nije saznao tko je pucao. Sad se vratio da nađe pištolj kojemu pripada metak i, dakako, momka koji je pucao. Kao što rekoh, bolje će biti da pođete i kažete Shadrowu dâ je Tracy ovdje.

– A tako je to... – mrmljao je jedan.

– Što on to ima što Shadrow želi dobiti?

– Tko je što o tome govorio uopće? Glupane, zadrži svoje glupe misli za sebe – brzo je odgovorio Burkey.

– Ah, dakle, to su stari prijatelji! Ipak, što taj Tracy ima, a stari bi to želio imati?

– Čuo sam – objasni Burkey – da se na njegovu posjedu nalazi voda, a inače je nema nigdje unaokolo deset milja.

– Tracy možda još ne zna tko je pucao, ali je vjerojatno već na tragu – reče jedan.

– Često sam slušao da je Powder pun neobičnih anđela. Čini se da ih čak ima i više nego što se priča – doda treći.

Napokon uzjašiše konje i krenuše na Shandrowov ranč.

Napuštajući groblje, Tracy je razmišljao.

– Dakle, zbogom, Charley – mrmljao je. – Krasan momak i previše zdrav da bi umro prirodnom smrću. Čudno je što je sahranjen na Testerviseovoj strani groblja. Nikad nije radio za Testervisea, osim prije tri mjeseca. Što se dogodilo u tome prokletom kraju?

I dalje je mislio o Charleyju Sullivanu.

Tko će biti slijedeći? Gotovo je pravilo u ovoj zemlji da je jedna smrt navještaj mnogih drugih. Moram pronaći Billa Viviana i saznati novosti.

Jahao je prema sjeveru. Napokon su se pred njim pokazala brda prema kojima je jahao cijeli dan. Bio je blizu cilja. Uski zeleni pojas trave i raslinja jasno se isticao nasuprot žutosmeđim bojama toga inače bezvodnoga pustinjskog predjela. U zelenoj oazi, na jednoj livadi, bila je drvena kuća, mala suša i manje gospodarske zgrade. Što se više približavao kući, bio je sve veseliji. Kad je prišao sasvim blizu, veselje je naglo iščezlo.

Kuća je bila provaljena, a u njoj sve razbacano. Vrata su bila odvaljena, sva stakla porazbijana, peć prevrnuta, sve ladice prazne, suđe polupano. Dugo je stajo usred svega toga, stisnutih šaka u nemoćnu bijesu.

U njegovu urednom domaćinstvu neženje ostala je čitava samo bijela šalica.

Odjednom je osjetio velik umor. Poput bolesti, pojavio se i osjećaj obeshrabrenosti unatoč bijesnoj srdžbi.

– Dakle, taj isti koji je pucao na mene vratio se ovamo i dovršio posao. Sutra ću ujutro krenuti za tragovima stoke koji vode od pojila u dvorištu. Da vidim kamo će me odvesti.

Izišao je na verandu. Sunce je već zapadalo. Gledao je neko vrijeme u daljinu a zatim polako krenuo da rasedla konja. Toga je časa odjeknuo hitac. Metak je projurio nedaleko od njega i zabio se u zid kuće.

Odmah se bacio na tlo i odvaljao u zaklon.

– Neću morati čekati do sutra – pomisli dok je pomno promatrao okolinu. Zatim je ustao i pojurio prema svome konju.

II

Morao je pretrčati četrdesetak metara po brisanu prostoru. Očekivao je novi metak, ali nije ga bilo. Bacio se u sedlo i odahnuo kad se dohvatio zaklona što ga je pružalo obližnje drveće.

Dan se polako gasio. Kroz krošnje borova još se prokradala svjetlost sutona.

Razjaren, Tracy je potpuno zaboravio na opreznost i krenuo u potjeru za napadačem. Procijenivši odakle je metak mogao doći, krenuo je zaobilaznim putom prema mjestu zasjede. Naposljetku je opazio, zaprepastivši se, da je u zasjedi djevojka – gotovo djevojčica – najljepših sivoplavih očiju koje je ikad vidio. Jedva je nekako promucao:

– Ako ne vidite rogove na životinji, protuzakonito je pucati na nju.

Njen je odgovor bio brzi okret glave. Podigla je oči prema njemu a puška joj je ispala iz ruke.

– Oh! Jeste li vi bili u onoj kući ondje kad sam pucala?

– Točno. Pa, onda, vidite li sad rogove na meni?

Ona je samo zatresla glavom, kao da nije čula njegovo pitanje. Tamno rumenilo oblilo joj je lice. Pogledala ga je i upitala:

– Hoćete li mi vjerovati, nisam namjeravala pucati na vas.

– Pucali su na mene i prije vas. I čak me pogodili, ali dosad još ni jedna jedina žena – reče Hugh veselo. – Dakako, vjerujem vam. O čemu je zapravo riječ?

– Ne – ona ga prekine. – Ne razumijete što mislim. Pretpostavimo da sam znala da ste vi ondje dolje. Biste li povjerovali kako sam pucala zato da vas upozorim, a ne da vas ubijem?

– Metak se zabio u zid nedaleko od mene. Jeste li zaista tako dobar strijelac da možete namjerno promašiti?

– Metak je pogodio ondje gdje sam željela – odvrati djevojka.

– Ali ja nisam bio onaj pravi?

– Ne.

– To je onda nešto drugo.

– Kako to mislite?

– Mislim da se sve to mene ne tiče.

Ona je stisnula usnice i počela disati malo brže.

– Nemate pravo.

– Nemam pravo kad mislim da se to mene više ne tiče?

– Ne, nego razlog zbog kojega mislite tako nije valjan.

Njena otvorenost ga je zaprepastila. Gledala ga je ozbiljno, ne zbunjujući se. Osima toga, bila je prava ljepotica, uspravna i vitka. Premda je muška košulja na njoj bila iznošena i obična, njeni skladni oblici i ženstvenost nisu se mogli sakri-

ti. Ispod šešira virila je pepeljasta kosa. Iz cijeloga njenog lika zažarili su životna snaga i zdravlje. Sve je to Tracy utvrdio sa zadovoljstvom.

– Što ćete sad raditi? – upita djevojka.

– Ništa. Otići kući i zaboraviti.

Ona se malo nasmiješi i reče:

– Ne, nećete. Nikad nećete prestati tražiti.

– Ipak, tvrdim i dalje da je to vaša stvar. Ipak, recite mi, tko ste? Već prilično godina živim u ovome kraju a nikad vas dosad nisam vidio.

– Ja sam Lynn Isherwood. Znate li sad išta više o meni?

– Ne. Poznajem Isherwoode koji žive u Malneuru, a to je prilično daleko odavde.

– Moja je obitelj iz Nevade.

– Ovdje ste u posjetu?

– Ne, živim ovdje – reče djevojka pomalo zanosno.

– Gdje?

Nije odmah odgovorila. Okrenula se na peti i zagledala prema njegovu ranču. Pustinja Powder gubila se negdje u plavoj beskonačnosti. U nizini njen je rub svjetlucao poput kobalta. Počela se osjećati prva večernja svježina sa zapada. Neka tiha čežnja umekšavala je pravilne crte djevojčina lica.

– Mislim da je ipak bolje da vam ne kažem gdje živim.

On je samo razočarano podigao ruke i nije više navaljivao da to sazna.

– To je već drugi put da ne insistirate na odgovoru. Hvala vam.

– Ipak, saznat ću gdje živite. Bit ću radoznao premda bi kao muškarac morao suspregnuti znatiželju.

– Bolje ne. Uostalom, sad je na meni red da vas pitam tko ste vi.

– Hugh Tracy, na kojega ste pucali. Vlasnik onoga komada zemlje.

– Tko? – uzviknula je iznenađeno i prišla malo bliže.

– Ja sam strašni vuk kojim plaše male djevojčice prije spavanja, da bi ostale u postelji.

– Čula sam o vama.

Od onih koji govore o meno samo loše, pretpostavljam.

– Otkad sam ovdje, slušala sam mnogo o vama. O vama govori gotovo svaki čovjek i svaka žena. Vi ste predmet razgovora u ovome kraju.

Tracy je ironično zahihotao.

– Samo izazivam neke ljude.

– Da, sad znam i zašto – reče djevojka.

– Nastavite!

– Ne. Znate li kako sam vas zamišljala na temelju svih tih priča?

– Dakako. Imam crno ružno lice. Hrapav mi je smijeh. Nemam ni samilosti, ni vjere, ni nade. Porazbijao sam više borova nego itko. Sve što radim u očima građana nema nikakva smisla. Više se i ne pitaju zašto. Tučem se radi tučnjave. Nestalan sam. Ni na jednome poslu ne ostajem dugo. Kad god nastane neka gužva u Powderu svi se odmah pitaju: »A gdje je Hugh Tracy?« To je vaša slika o meni...

– Kako to možete znati?

– Znam.

– To je polovica slike. Kakva je druga polovica?

– Nema druge polovice.

Promatrala ga je neko vrijeme. Malo se nasmiješila i rekla:

– Dobro kad tako mislite.

– Već je mrak. Bit će bolje da

iziđete na cestu i krenete kući – reče Hugh.

Ona pođe. Penjući se i spuštajući se po neravnu stjenovitom tlu čas se pojavljivala čas nestajala pred Hughovim očima. Uskoro ju je ugledao na konju.

– Da ste prišli bliže, mogli ste vidjeti kome pripada konj. Odmah biste znali odakle sam – doviknula mu je Lynn smijući se.

– Uskoro ću saznati.

– Nemojte me tražiti, Hugh Tracy, molim vas!

– Postoji li neki dobar razlog za to?

– O, da, neprilike!

– Za koga?

– Za vas – odgovori ona nerado.

– Laku noć – reče Hugh. – Budete li prelazili preko Mogulske visoravni, nemojte silaziti s ceste. Odmah ćete se izgubiti. I ne samo to nego...

– Da?

– Čuli ste prilično priča o vuku.

– Dobro. Znam na što mislite. Živjela sam cijeli svoj život u sličnome kraju, – Nevadi. Još jednom hvala što me niste pitali ono što ste željeli. I još da vam nešto kažem: ja znam da postoji i druga strana slike Hugha Tracyja. Laku noć!

Gledao je za njom dok nije sasvim iščezla u tami. Krenuo je kući kad se topot njenoga konja već odavno nije čuo.

Napokon je rasprostro pokrivače i legao spavati. Nije ništa jeo od doručka i sve su ga kosti boljele od umora. San nije dolazio na oči. Nije smio paliti svjetlo. Znao je da će tako biti sve dok se ne promijene običaji u Powderu i dok se ne obračuna sa svojim napadačem.

III

Na prostranoj Mogulskoj visoravni, jedanaest milja jugozapadno od Hughova ranča, prostirao se ranč Tadea Shadrowa. Bio je vlasnik golema kompleksa zemlje koja je uglavnom stečena nepošteno. To su svi znali. Nije birao sredstva kad su bili posrijedi njegovi interesi. Takav način stjecanja bio je općenito prihvaćen na Zapadu i nije smatran nikakvim grijehom. Drukčije su, dakako, mislili oni koji su tako bili oštećeni. Takve je Shadrow znao ušutkati različitim metodama. Svatko je igrao svoju opreznu igru, želeći jedino da se u njihove poslove ne uplete zakon.

Shadrowov dom bile su ružne, neobijeljene zgrade, vječno izložene suncu, jer unaokolo nije bilo ni jednoga jedinog drveta koje bi pružalo hlad. Pustinjski golo i bezvodno mjesto koje izaziva tjeskobu.

Najčešće su Shadrowove kuće i dvorište zjapili prazni jer su njegovi ljudi uglavnom tumarali po okolici. Prašnjava cesta zamršeno je vrludala između torova i suša i vodila do trga okružena štagljevima, dućanima, različnim radnjama i restoranima. Glavna zgrada zauzimala je središnji položaj na trgu. S toga mjesta Shadrow je imao pregled nad svime što se zbivalo na trgu. Duž cijele prednje strane kuće bile su uredske prostorije.

Kao i obično, Shadrow se nalazio u uredu i vikao na nekoga od svojih ljudi. Čovjek je stajao nasred Shadrowove sobe i gužvao šešir u rukama. Bio je to mlad zelenook momak sirova

izgleda. U licu je bio sav crven, ljut i zabrinut istodobno.

Shadrow je sjedio za pisaćim stolom. Bio je to čovjek šezdesetih godina, basnoslovno bogat, ali u otrcanu i zgužvanu odijelu i košulji. Bio je malen i žgoljav. Na tankome vratu stajala je velika glava, sasvim ćelava, lica životinjski brutalna. Iznad tankih čvrsto stisnutih usana bili su riđi brkovi, a tanki dugi nos pružao se između nablizu smještenih očiju. Samo su oči odavale životnu energiju i odlučnost.

Bilo je očito da je uveliko užívao u prizoru što je momku ispred njega bilo tako neugodno.

– Kad unajmim čovjeka, unajmim ga zato da radi ono što ja kažem – grmio je Shadrow.

– Jahao sam u tome smjeru. Bio sam ondje sve vrijeme – uporno je odgovarao momak.

– Pazi, Bones, nemoj mi proturječiti! Vidjeli su te prije dvije noći u Testerviseovu kraju. Zar nije tako, Tolbert? Vidjeli su ga!

Bones se okrenuo prema trećem čovjeku u sobi. Bio je to Shadrowov nadzornik. Tolbert je bio neobično visok i jak čovjek, glatka i bezizražajna lica.

Tolbert je samo kimnuo.

– Ja nisam ni poricao da nisam bio ondje. Kao što sam već rekao, tražio sam zalutalu stoku – reče Bones.

– Nećeš mi valjda tvrditi da je stoka odlutala tako daleko, čak trinaest milja sjeverno od tebe! – rugao se Shadrow.

Bones je planuo na to.

– Što se mene tiče, nek' voda nosi tebe i tvoj prokleti posao! Isplati me i bit ću sretan da te više ne vidim. Makar crk'o od gladi, za takva nitkova kao što si ti neću raditi!

Shadrow pogleda nadzornika lukavo se smiješeći.

– Nezgodan je, zar ne? Dobro, Bones! Imao sam posla i s gorima od tebe. Čak sam i s njima izišao na kraj, pa ću i s tobom. Znaš što mislim? Previše si drzak. Ja te plaćam i neću to trpjeti. Budi sretan da te ne istjeram motkom iz dvorišta!

– Daj mi moj novac – promrmlja Bones.

– Dobit ćeš ga – reče Shadrow i dohvati knjigu. – Ti si ovdje šest mjeseci.

– Sedam – usprotivi se Bones.

– Prokletstvo! – dreknu Shadrow i lupi šakom o stol. – Rekao sam šest! Sve je zapisano ovdje u knjizi! Pokušaj me prisiliti da te platim za sedam mjeseci!

Bones se uznemireno okrene i pogleda nadzornika koji je nepomično stajao iza njega.

– Dobro – reče umorno – neka bude šest.

– Iz dućana si uzeo robe za 108 dolara i 97 centi. Za toliko ću ti umanjiti plaću.

– Ovdje nešto nije ispravno. Daj da vidim tu knjigu – reče Bones i pođe prema Shadrowu.

– Tako mi stotinu vragova, Bones, to je previše! Ti tražiš neprilike, i imat ćeš ih!

– Nikad nisam toliko potrošio u tvome smrdljivom dućanu!

– Prije dva mjeseca posudio si 30 dolara. Ostao ti je ukupno 41 dolar i tri centa. Evo ti čak na okruglo 41 dolar. Ona tri centa ti i onako ništa ne znače.

Bones je uzeo ček i zurio u njega. Strpao ga je u džep i izišao bez riječi.

– Bijedna i odvratna gulikožo! Prevario si me za 80 dolara!

Nikad u životu nisi bio pošten. Ali vratit ću se jednog dana! Zapamti dobro moje riječi – škrgutao je bijesno Bones napuštajući dvorište.

Shadrow se zadovoljno cerekao.

– Tako se to radi, je li, Tolbert? Oni se bune, ali im to ništa ne pomaže. Uštedio sam na tome momku za dva junca.

Tolbert se odmakne od zida i sjede podvivši duge noge. Prije nego što će progovoriti, ispljune žvakaću gumu.

– Bones će prijeći Testerviseovima.

– Ne, neće. Testerviseovi neće uzeti čovjeka koji je radio za mene.

– On će svakako nastojati da nekako dođe do svojih osamdeset dolara.

– Dakako, hoće. Zato sam i poslao po Sida Moundersa. Zar još nije došao?

Tolbert zanijeće. Shadrow je počeo nervozno kuckati prstima po stolu i gunđati.

– Evo još jednoga gospodina koji si mnogo umišlja. Kad ga pozovem, ne žuri se uopće. Jednoga lijepog dana, a to će biti vrlo brzo, natrljat ću mu uši i izbaciti ga.

– Ne, nećeš – pasivno je odvratio nadzornik.

– Ne? – graknuo je Shadrow opet ljutito, dok mu je pogled lukavo klizio preko Tolbertova lica.

– A zašto neću?

Tolbert nije ništa odgovorio. Krajevi Shadrowovih usta objesili su se nadolje.

– Znam – reče. – On bi mi prerezao grkljan da može. Osim toga, na ovome ranču nema ni jednoga jedinog čovjeka koji me ne bi želio okrasti.

– Nemoj mene miješati u to – promrmlja Tolbert.

– Dao bih ne znam što da mogu znati što ti misliš u toj tvojoj glavi. S tvoga lica nitko ne može ništa pročitati – reče Shadrow smrknuto.

– Radim što mi kažeš. Štitim te. O onome što znam ne govorim – nabrajao je Tolbert svoje vrline.

– Dobro, dobro – prekine ga Shadrow kojemu je to nabrajanje očito išlo na živce. – Ne želim se svađati s tobom.

Na vratima se pojavila ljudeskara široka lica, tupih i drskih očiju.

– Obadvije si noge polomio od žurbe – dočeka ga Shadrow sarkastično.

– Ako ti ne odgovaram, unajmi nekoga drugog – odvrati Mounders jednako ljubazno.

Shadrowovo je lice poprimilo prijeteći izraz.

– Nitko me neće učiti što da radim, pa ni ti, gospodine Mounders. Dok te je plaćam, slušat ćeš moja naređenja.

Moundersova je hrabrost malo splasnula pa jedino reče:

– Evo, ovdje sam, zar nisam?

Neko je vrijeme Shadrow lupkao prstima po stolu, a onda nastavi:

– Otpustio sam Willyja Bonesa malo prije. Smatra da je oštećen pa će, poput ostalih prokletih budala, pokušati ukrasti nešto od stoke. Takvih je slučajeva već previše u posljednje vrijeme. Zaista je krajnji čas da se netko kazni drugima za primjer.

Nastupila je tišina. Čulo se samo Shadrowovo tipkanje prstima po stolu. Oči su mu gorjele. Mounders je stajao nepomično a Tolbert je gledao u strop.

– Mounders, ti ćeš slijediti Bonesa.

Zatim su se sva trojica našla glavom uz glavu i šaptom je bila odlučena i zapečaćena sudbina Willyja Bonesa.

Shadrow je bio veseo.

– Upravo sam se sjetio, Hugh Tracy se jučer vratio – reče Shadrow.

Mounders je zinuo od zaprepaštenja.

– A gdje je sad?

– Ne znam. Možda na svome ranču.

– I ti mene šalješ da hvatam Willyja Bonesa sad kad je Tracy ovdje? Jesi li normalan?

– Da ti imaš moju glavu, bio bi bogat – slavodobitno odgovori Shadrow.

Mounders nije popuštao i nastavi ispitivati:

– Što ćeš uraditi s njim? Pustiti ga da slobodno njuška okolo?

– Zasad je tako najbolje.

– Po mome mišljenju, nije. Ja sam čovjek koji...

– ... koji izvršava naređenja – prekine ga i završi Shadrow. – Moram vam obojici reći nešto ozbiljno. Brinu me braća Testervise. Već tri dana nemam nikakvih vijesti o tome što rade. Taj posao s njima postaje ozbiljan. Ne brine me Bat. On je glup, ali Moragan je opasan. On se može dosjetiti i smisliti neki trik. Tolbert, uzmi tridesetoricu ljudi i približite se Testerviseovima.

– Dobro – reče Tolbert i pođe prema vratima. Najednom se naglo okrene i vrati natrag.

– Čestom upravo dolazi Tracy – reče Tolbert.

Mounders opsova a Shadrow ustade i prvi je put izgledao zabrinut.

– Tko je s njim? – upita.

– Nitko.

– Tolbert, ti stani gdje si stajao kad je Bones bio ovdje, a ti, Mounders, stani u onaj kut.

– Ne sad – opirao sa Mounders. – Ne želim se ovdje sresti s njim.

– On je lud kad dolazi ovamo sasvim sâm – reče Shadrow i ponovno sjede za svoj stol. Mounders je polako izišao u dvorište. Uskoro začuše Tracyjeve korake.

Čim je ušao, Tracyju je bilo jasno da je doček režiran. Shadrow je odglumio prijateljsku dobrodošlicu.

– Zdravo, Hugh! Sjedi! Drago mi je što si ovdje kao u stara vremena.

– Stajat ću – odvrati Hugh suho. Bilo mu je jasno zašto Tolbert stoji uza zid. Tracy malo prošeće po sobi i zaustavi se na mjestu odakle je mogao držati obadvojicu na oku. Shadrow naglo postade vrlo razgovorljiv.

– I tako, Huhg je opet među nama. Ali, čini mi se da si nešto ljut na mene.

– Vrlo sam ganut tvojom brigom – odvrati Tracy.

– Ma, hajde! Zar nikad ne možeš čovjeku povjerovati na riječ? Takvim načinom steći ćeš mnogo neprijatelja. Suviše si nepovjerljiv. Uvijek tražiš dlaku u jajetu.

– I ti isto.

Tracy je uzeo cigaretu i zapalio. Nastala je neugodna tišina, koja se nije svidjela Shadrowu.

– Onda, Hugh, što te muči? – prekinu Shadrow tišinu.

Otpuhnuvši dim, Tracy upita:

– Što ti znaš o provali u moju kuću?

– Baš ništa – odmah odvrati Shadrow. – Neki moji momci

prolazili su onuda pa su mi rekli. Strašno mi je žao, Hugh.

– Tragovi stoke vode od mojega pojilišta dovle.

– To je druga priča – reče Shadrow. – Ne poričem kako je moguće da je koje moje govedo odlutalo na tvoj posjed i pilo na tvome pojilištu, jer ograda je srušena. Pretpostavljao sam da ti se to ne bi svidjelo pa sam naredio momcima da stoku potjeraju dalje na zapad.

– To je bilo vrlo ljubazno – promrsio je Tracy, proučavajući Shadrowa.

Shadrow je opet počeo lupkati prstima po stolu.

– Hugh, što sad namjeravaš raditi? Taj ranč ti ne može donijeti novac. Ionako si samo ponekad prenoćio na njemu. Trebaš li posao?

– Kakav posao?

– Sam izaberi. Od svih ljudi najradije bih tebe imao na svojemu platnom popisu.

Hugh pogleda Tolberta i reče:

– To baš nije kompliment za tebe, Lake.

– Navikao sam na to – odvrati Tolbert.

– Ne miješaj Tolberta u to – promrsi Shadrow. – Bolje će biti da ne ratuješ sa mnom. Nećeš uspjeti. Radi za mene i ja ću u svemu stajati iza tebe.

– Ti i sam dobro znaš da nikad ne bih radio za tebe, a znaš i zašto, Tade.

Nastala je neugodna tišina koju je prekinuo Shadrow.

– Imam drugi prijedlog. Kupit ću tvoj posjed.

– Žao mi je. Ne prodajem ga.

– Ne budi budala! Tvoja voda zajedno s posjedom pripast će ili meni ili Testerviseovima. Moraš se prikloniti jednoj strani. Ili meni ili njima. Ne izabereš li pravu stranu, ostat ćeš sasvim bez vode.

– Znači, prijetiš! Ništa na svijetu ne mrzim više nego kad me netko uči što da radim. Prije tri mjeseca netko me pokušao ubiti. Možda je to bilo zbog vode, a možda iz nekoga drugog razloga. U svakome slučaju, neću mirovati dok to ne saznam. A onda ću, dakako, vratiti dug.

– Ja nisam opljačkao tvoju kuću – reče Shadrow.

– Dobro. Neka zasad ostane na tome.

– Razmisli još o mome prijedlogu i, ako se predomisliš, javi mi.

S prstom na okidaču Tracy je prošao pokraj Tolberta i Moundersa koji su čekali samo mig svoga gazde pa da ga izrešetaju mecima.

IV

Napuštajući kuću i dvorište, bilo mu je jasno da je to izazov koji toga trenutka nije mogao prihvatiti. Gnjev je rastao u njemu. Tade Shadrow mu prijeti, a istodobno ga uvjerava u svoje prijateljstvo! Više nego ikad bilo mu je jasno da se u toj zemlji sve rješava nasiljem.

Isto mu je tako bilo razumljivo da je Tade Shadrow naredio da ga ubiju iz zasjede, a poslije toga da mu demoliraju kuću. Ali to nije mogao dokazati. Odlučio je čekati, uvjeren kako će Shadrow opet pokušati.

Zaokupljen takvim mislima stigao je kući. Ovdje ga je čekalo iznenađenje. Na pragu je stajala Lynn Isherwood.

Tracy se nasmijao veselo i vedrina mu se odmah vratila.

– Gdje vam je puška – zapita djevojku.

– Visi o sedlu moga konja.

– A gdje vam je konj?

– U vašoj staji. Skriven od radoznalih očiju.

– Pametna djevojka!

– Uđite i pogledajte! – rekla je djevojka i ušla u kuću, a Tracy za njom. Cijela je kuća bila uredno pospremljena. Sve su stvari bile na svome mjestu, a prostorije počišćene. Tracy je bio ugodno iznenađen. Kad je prostrla stol i stavila na nj pržnu slaninu i kolač, on je ostao bez riječi.

– Ništa ne razumijem. Zašto ste sve to uradili?

– Tako vam se želim ispričati što sam pucala na vas – reče ona smijući se.

– Ali možete imati neprilike zbog toga. To nipošto ne bih želio.

– Ako se to meni sviđa, što se vi žalite? Mogu se brinuti sama za sebe. Uostalom, što god učinim, ne žalim.

– Moram vas upozoriti da nije dobro za vas da vas vide u mome društvu. Od sada pa nadalje nitko si neće moći priuštiti da mi bude prijatelj – rekao je Tracy kad su završili s jelom.

– Znam – odvrati ona.

– Znate? Sumnjam u to. Zašto onda riskirate i dolazite ovamo?

– Jedan sam vam razlog navela. Nemojte zahtijevati od žene da vam kaže sve.

Sve mu se više sviđala.

– Volio bih vas jednom vidjeti u haljini, Lynn.

I ovaj je put djevojka nosila mušku košulju i hlače.

Lynn se uozbiljila i rekla da mora krenuti.

– Zar me se bojite? – upita Hugh.

– Ne, vas se ne bojim. Vas se nikad neću bojati. Bojim se nečega drugog. Dovedite mi moga konja, molim vas.

Konj nije imao nikakva žiga. Djevojka je i dalje krila odakle je.

– Do viđenja, Hugh. Bilo je lijepo kod vas, ali više se nećemo vidjeti.

– Zvuči kao kraj. Ali to ne može biti.

Njeno je lice bilo zabrinuto i ozbiljno. Popela se na konja, nagnula i dotakla nježno rukom njegovo rame.

– Kažu da vi uvijek prihvaćate borbu i da imate sreće. Nikad ne promašite. Slijedećih nekoliko tjedana svim ću srcem željeti da vas ne iznevjeri sreća.

– Do viđenja do slijedeći put, Lynn.

Kad je Lynn otišla, Tracy se bacio u sedlo i krenuo k Testerviseovima.

Jašući po neravnu tlu Lynn Isherwood najednom je naglo stala. Pred njom se stvorio čovjek i prepriječio joj put. Zacrvenjela se od srdžbe.

– Rekla sam ti da me pustiš na miru. Skloni se s puta.

– Svaki put stavljam glavu na kocku kad god dolazim čak dovle. A ti ovako. Djevojko,budi razumna!

Podigla je pušku i uperila je u njega.

– Znam da bi pucala u mene – rekao je čovjek bijesno. – Prošle si noći pucala, samo ondje nisam bio ja. Bio je Tracy. Dugo ste razgovarali. Čini se da se sasvim dobro zabavljate. Čuj, dušo, uglavnom imam sreće u

ljubavi. Sto te smeta kod mene? Da se ne bojiš ostati sama s muškarcem, to sam vidio.

– Znači, uhodiš me, Bat Testervise! poviče djevojka ljutito. – Sad je dosta toga razgovora. Tvoja drskost ide predaleko.

A što misliš o tome da javim tvome stricu kako se sastaješ s Tracyjem na njegovu ranču?

– Sastanak s mojim stricem mogao bi te stajati glave, huljo – reče djevojka s prezirom.

– Ali mogu mu pisati, zar ne?

– Znam da si dovoljno podao i da si u stanju napisati anonimno pismo.

– Skloni tu prokletu pušku. Nisam ja tako loš. Dopusti da jašim malo s tobom.

– Ni koraka.

– Dobro. Ali zapamti, nećeš me se riješiti tako lako.

Tek kad se udaljio oko četiri stotine metara, Lynn je spustila pušku. Osjećala se umorna i usamljena. Ni na koga se nije mogla osloniti u cijelome Powderu. Jedini u koga ima potpuno povjerenje je Hugh Tracy, čovjek kojega je vidjela dvaput u životu. Ali od njega ne može tražiti pomoć jer sad mora spašavati vlastiti život.

U međuvremenu Tracy je stigao na Testerviseov ranč. Po nizu različitih pojedinosti zaključio je da se braća Testervise spremaju za neki ozbiljan okršaj, koji će se zbiti uskoro.

Morgan Testervise bio je srednjega rasta, uredno odjeven, ozbiljan i miran čovjek. Dočekao je Hugha toplo i prijateljski.

– Jučer sam čuo da si se vratio, Hugh. Zaista mi je drago.

– Ti si prvi koji to kaže – reće Hugh dok su se rukovali.

– Došao si da pitaš tko ti je provalio u kuću, zar ne?

– Tako je.

– Nikad u životu nisam lagao. Taj bijedni posao nije za mene, Hugh.

– Vjerujem ti, Morgane.

– Nisam naručio tvoje ubojstvo. Ne volim rat između rančera. Ne mogu reći tko je to bio. Ali znam da je poslije dvije noći pošto su pucali na tebe netko prerezao žicu na tvojoj ogradi i pustio stoku na vodu. Nekoliko dana nakon toga Charley Sullivan došao je i tražio posao kod mene. Zaposlio sam ga. Jedva tjedan dana poslije toga našli su ga ubijena blizu tvoje kuće.

– Pokušao je braniti moj posjed – zaključi Tracy bijesno.

– Ti znaš da onaj golemi kompleks zemlje koji zapravo pripada državi dijelimo ja i Shadrow. Ali ni ja ni on od te zemlje nemamo koristi jer na njoj nema vode. Ovdje ne raste ni travka. Najbliža je voda na tvome ranču. Dakle, tko se dočepa tvoje vode, njemu će pripasti sva ova državna zemlja, jer je sasvim beskorisna bez vode. Osim toga, Shadrow je gladan zemlje. Zemlja je njegova opsesija.

– A zašto, do vraga, nije već davno tražio da mu prodam svoj ranč kad mu je već toliko stalo do zemlje?

– Eh, taj ne plaća ono što može ukrasti i oteti. Vlastitu bi mater prodao. Očekujem Shadrowov napad svaki dan. Kao što vidiš, utvrdio sam se koliko sam mogao.

U dvorište je dogalopirao Bat Testervise. Hladno je pozdravio Tracyja, kojeg to i nije osobito začudilo. Jednom prilikom izazvao je Bat Testervise Tracyja

da se porvu, kako bi se vidjelo tko je od njih dvojice jači. Pobijedio je Tracy i odonda je Bat ljubomoran na njega.

– Gdje si bio? – zapita Morgan Testervise brata.

– Tu i tamo.

– Pazi što radiš, upotrijebi malo tu svoju glavu. Naletit ćeš na Shadrowove ljude i teško da ćeš se izvući.

– Što? Da sjedim kod kuće i pletem čarape? Da kao ti sjedim ovdje i vrtim palce? Da čekam da me dođu ubiti? Treba skupiti sve ljude, napasti Shadrowa i zbrisati ga jednom zauvijek.

– Ja se ne borim tako. Kad bismo to uradili, mnogo bi ljudi poginulo a ja ih neću imati na savjesti.

Bat se s gađenjem okrenuo i ostavio ih.

– Glupan – promrsio je za njim Morgan.

Tracyju je bila poznata osnovna slabost braće Testervise – bili su nesložni.

Tracy je ispričao Morganu svoj razgovor sa Shadrowom.

– Hugh, jasno ti je da se sam ne možeš boriti protiv Shadrowa. Predlažem ti, premda mi je to veoma neugodno, da svoj ranč prodaš meni. Sam ga ne možeš braniti, pa ćeš ga izgubiti i ti i ja.

– Neću prodati ranč, Morgane. Ali na tvojoj sam strani, makar izgubili.

Morgan je poskočio od veselja.

– Ako bilo što trebaš, novac, ljude - samo reci!

– Nisam neki borac ali neću dopustiti da Shadrow jednostavno uzme ono što sam stekao s mnogo truda i znoja. Sad idem. Htio bi se vratiti kući još prije mraka. Noćno me jahanje ne zanima više kao nekad.

Rukovali su se i pozdravili.

Noć je ipak uhvatila Tracyja na putu. Kad je izbio na čistinu, udvostručio je oprez. Zastao je, pomno osluškujući i gledajući. Uskoro je iz mraka izronila skupina jahača: tridesetak je ljudi dolazilo iz smjera Shadrowova ranča. Bili su neobično tihi. Kako ih je bilo mnogo, Tracy je zaključio da su pošli napasti Testerviseove. Trebalo ih je obavijestiti o tome. Nije se mogao vraćati natrag jer je bilo predaleko, a i Testerviseovi bi stražari mogli pucati u njega, ne znajući tko dolazi. Ali se dosjetio: opalio je metak u zrak. Pucanj je trebao da upozori Testerviseovu stražu na opasnost.

Stigavši na svoj ranč, Tracy se oprezno ušuljao u kuću. Ovaj put nije bilo zasjede. Ipak, u kući je netko bio jer se u zraku osjećao miris cigarete. Pred njim je bila još jedna nespokojna noć.

V

sutradan, odmah poslije doručka, Hugh Tracy je krenuo u Antelopeu. Kad se cesta približavala granici Shadrowova ranča ugledao je mnogo konjskih tragova. U zraku se još vila prašina što su je podigli jahači. Uskoro je pred sobom, oko dvije milje daleko, zapazio skupinu jahača u trku.

– Shadrowovi ljudi, bez sumnje - govorio mu je instinkt. To je značilo da ga u gradu čekaju neprilike i vreba opasnost. Bit će dovoljan jedan pogled, jedna gesta ili slučajan dodir pa da iz-

bije eksplozija. Znao je da će svaki od Shadrowovih plaćenika nastojati da ga ne promaši, jer je lov na nj bio otvoren.

Tracyju nije bilo ni nakraj pameti da uzmiče. Prihvatiti borbu bilo je njegovo načelo.

Kad je stigao u Antelopeu zapazio je da ima prilično svijeta, premda je bio ponedjeljak kad je grad uglavnom bio pust. Nije bio iznenađen jer je to i očekivao. Najživlje je bilo oko saluna. Njegov je dolazak odmah privukao pažnju. Ni to ga nije iznenadilo. Prošao je pokraj skupine Shadrowovih ljudi, zavezao konja i ušao u dućan. Poznavao je vlasnika trgovine MacGrudera već prilično godina. Sad ga je taj čovjek pozdravio hladno kao nekoga stranca, a očima mu se ispričavao zbog toga. Tracy je shvatio. U dućanu je šutke stajao, naćuljenih ušiju, Shadrowov plaćenik.

– Mac, trebam dvadesetak kolutova žice da ogradim ranč.

MacGruder se iznenadio i u nedoumici pogledao plaćenika, kao da očekuje odgovor od njega.

– Ne znam, Hugh, imam li je. Mislim da uopće nemam žice.

– Imaš, Mac, imaš. Nemoj se šaliti! Hajde, donesi je, a ja dotle idem k Jinksu da mi je sutra preveze.

– Jinks je otišao u Burkeyjev salun, potraži ga ondje.

Tracyju je bilo jasno da Jinks nema nikakva posla kod Burkeyja.

– Dakle, počelo je – pomisli Tracy. Izlazeći iz trgovine naletio je na Willyja Bonesa.

– Zdravo, Tracy.

– Zdravo, Bonesa.

– Tracy, jesi li vidio moga konja? – pitao je Bones zabrinuto.

– Ne, nisam.

– Bio je ovdje – mrmljao je. – Baš je ovdje bio kad sam ušao u salun da nešto popijem. Kod njih je. Oni su ga uzeli. Jao! Ne daju mi da iziđem iz grada!

Znoj je oblio Bonesa. Grizao je donju usnu a rukama je nervozno gladio svoj kaput.

– Tko, oni?

– Nisam smio doći ovamo – rekao je očajno.

– Ako si ti Shadrowov čovjek, zašto te to zabrinjava?

Dok su oni razgovarali, Shadrowovi su plaćenici sve češće ulazili i izlazili iz krčme. Jedan od njih oštro viknu:

– Bones, dođi da nešto popijemo!

– Ne pije mi se – odvrati Bones, obaziruć se oko sebe.

– Nevjerojatno. Zacijelo želiš barem jedno piće – navaljivao je dalje.

– Slušaj, ostavi me na miru – planuo je najednom uzrujani Bones.

Izazivač se ukočio na trenutak. Zatim je stavio ruke na pištolje i ledeno gledao Bonesa.

– Nisam dovoljno dobar da piješ sa mnom? Nemoj se praviti važan. Hoćeš li piti sa mnom ili ne?

Bones je stajao nepomično, leđima okrenut Tracyju.

– Dobro, hoću – pogledao je Tracyja a oči su mu izražavale smrtni strah.

– Tako, fino! – odobravao je izazivač ironično. Uzeo je mladića ispod ruke i poveo ga preko ceste u salun.

Tracy nije znao o čemu je riječ, ali bilo je jasno da Shadrow kažnjava jednoga od svojih ljudi. Bonesov je strah bio dokaz toga. Razmišljajući o mračnom događaju, ušao je i on u krčmu.

Pola sobe zauzeli su Shadrowovi ljudi. Bones i njegov izazivač stajali su kod točionika. Bones je bio blijed a na licu mu se ocrtavala čas nada i olakšanje, čas strah i očajanje.

Tolbert je, kao i obično, stajao iza svih, uza zid odakle je imao pregled nad situacijom. Njegovo lice ni sad nije odavalo nikakve emocije ni misli.

– 'brojutro – pozdravio je Tolbert.

– Zdravo, Lake.

– Piće?

– Ne kršiš li time neka naređenja, Lake?

– U mome i tvome slučaju to ništa ne mijenja – odgovori Tolbert i natoči piće za obojicu.

Taj je čovjek bio zagonetka za svakoga, pa i za Tracyja. Bilo je u njemu nečega zlokobnog.

– Volim tvrdoglave ljude. Nekoga tražiš, Tracy?

– Jinksa.

– Nećeš ga naći. Ako ga i nađeš, svejedno nećeš ništa obaviti.

– Ti na sve imaš odgovor, Lake.

– Budala si što si danas ovdje.

– To je sve što imaš reći?

Tolbert je samo kimnuo. I dalje je bio miran i nedokučiv.

– Hvala na piću – promrmlja Tracy i izađe. Nekoliko Shadrowovih ljudi stajalo je unaokolo. Jedan poviče:

– Izađi, Willy, da pokušamo naći tvoga konja za kojim plačeš!

Posrćući, Bones je izašao. Jedan ga je vodio prema izlazu, čvrsto ga držeći za mišicu.

Iz zaklona pojavio se Sid Monders i krenuo prema Bonesu. Prema njemu Bones je izgledao kao čovječuljak. Pratilac je odstupio nekoliko koraka.

– Da se rukujemo, Bones!

– Zašto?

– Pa nismo se dugo vidjeli.

Tracy je dobro poznavao tu igru rukovanja. Bila je to okrutna igra. Ne prihvati li Bones pruženu ruku, izazvat će svađu, a to će Mounders iskoristiti da puca u njega. Prihvati li ruku, opet će ga Mounders na trik ubiti. Sav obuzet gnjevom napeto je promatrao što će učiniti Bones. Bones nije pružao ruku a Mounders je i dalje navaljivao. Napetost je rasla.

– Ostavi me na miru! Proklet bio dan kad sam počeo raditi za Shadrowa. Prevario me za plaću, a otkad sam otišao od njega progoni me kao vuk. A sve što hoću jest da odem iz ovoga kraja.

– Dakako, ti si pametan mladić! Pruži ruku!

– Pruži mu ruku, Bones – vikne Tracy, zaboravljajući kakvoj opasnosti time izlaže samoga sebe.

Bones je automatski poslušao i prihvatio pruženu ruku.

– Do vraga! – dreknu Mounders i ispusti ruku kao da se opekao. Okrene se prema Tracyju i reče:

– Dakle, ti želiš preuzeti ovu svađu na sebe, zar ne?

Tracy je znao da je upao u klopku i da je ta klopka i bila namještena njemu. Po svaku cijenu želio je da stvari izvede na čistac, a sad je za to prilika bila ovdje.

– Ti želiš svađu, Mounders, hajde sad naprijed, probaj!

– Ne da ću probati, nego ću te srediti odmah ovdje!

– Nedavno si pokušao pa nisi uspio!

Iznenada se odnekud prolomio urlik. Mounders je zastao u nedoumici, a ostali su se uzmuvali.

– Vivian! – zaurlao je Tracy.

Na sceni se pojavio Bill Vivian. Bones je iskoristio trenutak i šmugnuo u zaklon.

Ne znajući što će dalje, Mounders se okrenuo prema Tolbertu, očekujući njegov mig.

– Dobro. Predstava je završena – reče Tolbert.

Iz smjera sjevera dogalopirao je jahač.

– Gdje je Shadrow? – poviče. Opazivši Tolberta dokasa do njega i, nagnuvši se iz sedla, nešto mu šapnu.

– Svi na konje! Dižite se, hajde! – zapovijedio je Tolbert.

Odnekud se pojavio Tade Shadrow na konju, a za njim Lynn Isherwood na Tracyjevo zaprepaštenje. Prolazeći pokraj njega letimice ga je pogledala. Iz očiju joj je izbijao strah a lice joj je bilo nasmrt blijedo. Ni jednim jedinim znakom nije pokazala da ga pozna.

Tolbert i ostali priključili su se Shadrowu i cijela je skupina u punom galopu nestala s vidika.

Tracy je sočno opsovao.

VI

Nakon odlaska Shadrowa i njegovih ljudi u Antelopei je zavladala mrtva tišina i pustoš. Bill Vivian je pošao prema Tracyju.

– Ti se uvijek pojaviš u pravome trenutku, Bill – reče Tracy čvrsto se rukujući s njim. – Pojaviš se iznenada kao komet. Gdje si se skrivao dok sam bio u bolnici?

– Kad sam tebe smjestio u bolnicu, vratio sam se da pronađem onoga tko je pucao na tebe. Ali nisam uspio. Tadeovi ljudi neprestano su mi bili na tragu i progonili su me kao vraga. Nema rupe u Powderu u kojoj se nisam skrivao. Jedna mi je ptičica šapnula da si se vratio pa sam prošle noći otišao na tvoj ranč, ali te nisam našao kod kuće.

– Znači, ti si bio u kući! Dim od cigarete bio je tvoj!

– Da, Hugh. Koji ti je vrag bio da dođeš u Antelopeu kad je puna Shadrowovih ljudi?

– Tražio sam žicu da ponovno ogradim ranč. Ali neću to sad. Ima nešto važnije. Tade je krenuo na Testerviseove. Moramo krenuti.

Navratio je u dućan i nabavio municiju. Vani su ga čekali već spremni na konjima Vivian i Willy Bones.

– Kamo ćeš ti, Willy?

– S vama. Kamo bih uopće drugamo mogao ići?

– Otiđi iz ovoga kraja. Danas si jedva ostao živ.

– Shadrow mi duguje osamdeset dolara. Idem s vama, momci – tvrdoglavo je mladić ostajao pri svojoj odluci.

Tracy i Vivian su se pogledali.

– Dobro, momče, idemo! – reče Tracy.

– Nećete to nikad požaliti!

– Hugh, koga vraga guraš nos u Testerviseove poslove? Nemaš dovoljno vlastitih problema? – čudio se Vivian.

– Obećao sam pomoći Testerviseu. Uostalom, što ćemo raditi ako se ne idemo boriti?

– S obzirom na situaciju, trebalo bi bježati. Shadrow je jači.

Ali bježati je vraški teško. Pokušao sam. Pa, prema tome, možda imaš pravo. Bolje se onda boriti.

Hugh je znao da je Vivian snažan, hrabar i iskusan borac. A bio je i snalažljiv i lukav poput lisice.

Jahali su u tišini, svaki zabavljen vlastitim mislima. Tracy je razmišljao o Lynn Isherwood.

– Ona u društvu sa Shadrowom! – to ga je potreslo. Gomilala su se pitanja na koja nije imao odgovore. U jedno jedino bio je siguran: bez obzira na to kakva je njena pozicija u Shadrowa, ona ondje nije sretna.

Tišinu je prekinuo Vivian.

– Hugh, prošli su preko tvoga ranča.

– Znači, krenuli su na Testerviseov ranč. Prošle sam noći vidio trideŝetak jahača i ispalio metak da upozorim Testervisea.

Začuli su pucnjavu. Bacili su se u zaklon iza Hughove kuće.

– Ples je, znači, počeo – promrmlja Vivian.

Desetak Shadrowovih jahača protutnjalo je pokraj njih. Pucnjava je postajala sve žešća. Najednom je nastala tišina. Tracy i Vivian znali su da je sve gotovo. Nisu imali prilike opaliti ni metka. Zakasnili su.

– Do viđenja, Testervise – uzdahnu Vivian.

U burnoj povijesti Powdera borba za opstanak oduvijek je bila surova. Nasilje i ubijanje omiljene su metode a zakon i red mrtvo slovo na papiru. Sve je to Tracy dobro znao. Bio je pun gorčine i žalosti zbog Testerviseove nesreće.

Približavao im se usamljeni jahač. Bio je to Happy, Testerviseov čovjek. Gologlav, bez oružja, sav u znoju i suzama zaustavio se na Tracyjev poziv.

– Hugh, mi smo gotovi. Izgubili smo. Morgan Testervise je mrtav. Čuvajte se! Sad je red na vama – izgovorio je isprekidano, gušeći se od uzbuđenja, i odjahao dalje.

VII

Jedna od ironija u prilično žalosnu životu Tolgatea Johna Isherwooda bila je njegova odluka koju je donio nekoliko dana prije smrti. Odlučio je da starateljstvo nad svojom kćeri Lynn Isherwood povjeri Tadeu Shadrowu koji je bio jedini živi rođak mlade djevojke. Nije poznavao Shadrowov karakter. Bio je ponosan što je u srodstvu s jednim od najbogatijih ljudi u Oregonu. Mirno je umro u uvjerenju da je svoju kćer i njeno nasljedstvo predao u dobre ruke. Odmah poslije očeve smrti Lynn je, puna nade u budućnost, stigla k Shadrowu. To je bilo u vrijeme dok je Tracy ležao u bolnici.

U toku dvadeset četiri sata raspršile su se sve njene iluzije. Bila je jedina žena u kući kroz koju su u svako doba dana i noći tumarali grubi, beskrupulozni muškarci s njenim ujakom na čelu. Premda su pred njom krili svoje poslove, ona je o njima znala dovoljno jer se kroz tanki zid njene sobe mogao čuti njihov razgovor.

Nije joj preostalo ništa drugo nego da sa strpljivošću svojstvenom ženama čeka što će donijeti vrijeme.

Jednoga dana Shadrow joj je naredio da više ne smije jahati

dalje od pet milja od kuće. Znala je da je neka neprilika blizu.

Predvečer se Shadrow vratio kući sa svojim ljudima. Grubo su se šalili i očito bili zadovoljni. Lynn ih je već izdaleka opazila s prozora. Sedam konja bilo je bez jahača. U dvorištu skupina se razišla. Shadrow, Tolbert i Mounders ušli su u kuću. Lynn je pobjegla u svoju sobu, brzo zatvorivši vrata za sobom. Leđina se naslonila na vrata. Obuzeo ju je strah i dubok osjećaj usamljenosti i nemoći. Prošavši kroz hodnik, njih trojica ušla su u Shadrowovu radnu sobu.

Najedanput joj je sinulo da je obračun s Testerviseovima tek dio Shadrowova posla. Slijedeći je Hugh Tracy, bez sumnje. Njen ujak otvoreno je pokazivao neprijateljske osjećaje prema Tracyju. Možda će sad otkriti svoje planove. Stisla je šake i krenula prema zidu koji je njenu sobu dijelio od ujakove radne sobe. Razgovarali su, ali nije mogla razaznati o čemu. Jedino se tu i tamo jasno čuo hrapavi smijeh. Polako se iskrala iz svoje sobe i došuljala do vrata radne sobe. Sad se razgovor jasno čuo.

– To je loše, Sid, razbježali su se na sve strane. Ali opet će se oporaviti i skupiti – govorio je Shadrow.

– Zašto onda nismo išli u potjeru za njima i dotukli ih? Hoćeš li se zadovoljiti time što moraš ili ćeš morati isti posao raditi dvaput? – pitao je Mounders a glas mu je odavao nestrpljenje.

– Ti si budala. Nisi rođen da misliš. Ispijmo, momci!

Čulo se kucanje čaša poslije kojega je slijedila duža stanka.

– Trebao bi me bolje poznavati. Ja se nikad ne zaustavljam na onome što imam. Nikad nemam dovoljno i nikad mi neće biti dovoljno. Morgan je bio opasan, ali on je sad mrtav. Oni što su se razbježali neće se vratiti jer smo im natjerali strah u kosti. Sad samo moramo čekati da Bat napravi prvu pogrešku. To nećemo dugo čekati. Bat je budala. Nema ni zrno soli u glavi. On će sam upasti u klopku. Nagao je kao bik.

– Znači, posao je gotov?

– Ne, ne, niste gotovi s poslom!

– Sid, ti još nisi završio svoj posao, a to je Hugh Tracy – umiješao se u razgovor Tolbert koji je dotad samo šutio. Mounders je opsovao.

– Taj čovjek ima sreće. Već smo ga imali u šaci a on se izvukao. Slijedeći put... – Mounders nije dospio završiti.

– Reći ću ti nešto. Tracy je ovoga časa veći problem nego Testervise – prekinuo ga je Tolbert.

– Ne govori takve proklete gluposti! – dreknuo je Shadrow, očito pogođen u bolno mjesto.

– Reći ću ti još nešto – nastavio je Tolbert jednako mirno otežući. – Promaši ga i treći put pa više nikad neće biti tvoj. Hugh se ne boji nikoga. Pazi dobro, Tade, njega moraš hitno srediti jer inače će on tebe.

– Jedan čovjek? Što je s tobom, Tolbert? – čudio se Shadrow.

– Točno. On je samo jedan čovjek ali može začas skupiti protiv tebe više ljudi nego bilo tko drugi.

Shadrow je bijesno skočio sa stolca i počeo hodati po sobi.

– Ako ima imalo pameti, onda je već napustio ovu dolinu. Nije on budala. Rekao sam što ga čeka ako ostane – bjesnio je Shadrow.

– A on ti se nasmijao u lice – dodao je Mounders.

– Pogreška je napravljena i ja sam taj koji će je ispaštati. Tvojom krivnjom, Tolbert, Tracy nam je umakao u Antelopei. Radio sam po planu i kad je sve već zamalo bilo gotovo, ti si prekinuo igru.

– Dakako. Stalo mi je do vlastite kože. Vivian me držao na nišanu.

– Gdje bi Tracy sad mogao biti? – obrati se Shadrow Tolbertu.

– Na svome ranču, ako se ne varam. Utvrdio se i čeka. Zato i kažem da taj posao još nije završen.

– Mounders, to je tvoj posao. Ovdje si zabrljao više puta. Uzmi nekoliko momaka i kreni odmah. Nađeš li ga, odmah ga uništi. I zapali to prokleto mjesto – zapovjedio je Shadrow.

– Opet ja! Zašto ovaj put ne bi to preuzeo Tolbert? – gunđao je Mounders nezadovoljno.

– Do vraga, a zašto te plaćam? Bit će kako ja kažem. Dovoljno sam se naslušao vaših savjeta, majmuni!

Lynn se tiho odlijepila od vrata Shadrowove sobe i kroz mračni hodnik projurila prema stražnjim vratima kuće. Mounders je već bio u dvorištu i dozivao momke grubim glasom. Mrzila je Moundersa toliko da bi mogla pucati u njega. Ali svim svojim bićem osjećala je da je Tolbert mnogo opasniji. Koža joj se ježila od straha pred njim. Činilo joj se da Tolbert vidi i čuje sve što se zbiva u toj kući i na tome ranču. Došuljala se do staje i brzo osedlala svoga vranca. Vodila ga je nekoliko stotina metara i tek onda uzjahala. Krenula je prema sjeverozapadu, prema Tracyjevu ranču.

Mounders je još skupljao i dozivao momke.

U trenutku kad je Lynn bila ušla u staju, Tolbert je stajao u mračnom kutu verande. Vidio ju je kad je ušla u staju i sve mu je odmah bilo jasno. Tome čovjeku nije moglo ništa promaći, osim toga, njegovi su zaključci bili logični i gotovo po pravilu točni. Zaključio je da je djevojka jamačno prisluškivala njihov razgovor. Znao je da je usamljena, buntovna došljakinja, i da je zacijelo zanima sve što smjera Shadrow. To ju je i dovelo pred njegova vrata da prisluškuje njihov razgovor. Imala je očito neki jak razlog za to. Ne bi se izložila takvoj opasnosti samo iz dosade. Znao je da je često daleko jahala i da je vjerojatno negdje već srela Hugha Tracyja. I on je, poput nje, bio buntovnik. Oboje su mladi, zdravi i privlačni. Ostalo je bilo jasno. Ako je dakle imala dovoljno hrabrosti da prisluškuje, bit će i dovoljno hrabra da prenese što je čula.

Tolbert je sišao s verande i krenuo prema Moundersu. Razgovarali su više od desetak minuta. Mounders je bio zabrinut. Tolbert ga je uvjeravao da će Tracyja zateći nespremna i na spavanju jer zacijelo misli kako ga Shadrow neće napasti u istome danu kad i Testerviseove. Moundersu je sve bilo sumnjivo i činilo mu se da Tolbert u svemu tome igra neku

svoju igru koju on nije mogao dokučiti.

Kad je napokon krenuo za svojom skupinom, Lynn je već bila ispred njega desetak minuta, koliko ga je Tolbert zadržao razgovorom. Tolbert je znao da Mounders neće zateći Tracyja nespremna.

Lynn je jahala kroz noć dobro poznatom cestom. Željela je jedino da što prije nađe Tracyja. Uskoro je bila u njegovu dvorištu i zovnula ga. On se odmah pojavio i pomogao joj da siđe s konja.

– Zašto ste došli?

– Mounders je s još nekoliko ljudi krenuo ovamo.

– Kako znate?

– Čula sam kad je to Tade naredio Moundersu.

– I vi ste se zbog mene izvrgli takvoj opasnosti? Je li vam jasno što će se dogoditi s vama kad to sazna Shadrow? Ne bih vas htio imati na svojoj savjesti, Lynn – rekao je zbrinuto i pomalo ljutito.

Ona je najednom osjetila nekakvu čudnu radost i sreću što se on više brine za njenu sigurnost nego za svoju.

– Lynn, ovdje ne možete ostati. Ako se vratite, vaša će sigurnost biti ugrožena.

Odavno je Lynn donosila odluke sama. Već je dugo bila bez prijatelja i sama se brinula o sebi.

– Vratit ću se. On neće saznati gdje sam bila. Mislit će da sam bila u uobičajenoj šetnji.

– Kako ste uopće dospjeli na Shadrowov ranč?

Ukratko mu je ispričala da je Shadrow njen staratelj. – Dakle, taj je vuk vaš staratelj! Ne možete li otići nekamo drugdje, Lynn?

– Ne, Hugh.

– Ne mogu vas skloniti ovdje. Kod mene ne biste bili sigurni.

– Ne brinite, Hugh. Vratit ću se. Neće saznati ništa.

– Znate li, Lynn, da je taj prokleti Shadrow danas ubio Margana Testervisea koji je od njega bio tisuću puta bolji čovjek, kakav Shadrow nikad neće biti. Požurite natrag dok Mounders nije stigao.

Lynn je željela još nešto reći ali ni sama nije znala što. Uvijek su njeni susreti s Hughom bili tako kratki i nedorečeni. Željela mu je na kraju kazati nešto veselo ali umjesto toga rekla je samo:

– Hugh, čuvaj se!

Odjahala je zatim u noć.

Kad je djevojka otišla, Hugh, Bones i Vivian rasporedili su se po dvorištu da dočekaju napadače. Nisu dugo čekali. Još iz daljine prepoznali su Moundersovo urlanje. Začas su upali u dvorište i Tracy je odmah gađao u Moundersa. Nastalo je puškaranje i nekoliko je napadačo palo. Ostali su dali petama vjetra i nestali.

Tracy, Bones i Vivian ostali su neozlijeđeni. Ta bitka bila je dobivena ali rat sa Shadrowom time još nije bio gotov. Zapravo, tek je počeo. Tracy je znao da će slijedeći put doći još više napadača, da će doći svi, i sam Shadrow. Njih trojica nisu ih mogla čekati. Odlučili su da krenu odmah.

VIII

Jutro su dočekali skriveni na jednome od mnogobrojnih pla-

ninskih grebena s kojega su imali dobar pregled nad dolinom. S toga se mjesta izvrsno vidio Testerviseov ranč i Shadrowovo područje. Cijeli su dan proveli pomno osmatrajući dolinu. Ništa se osobito nije događalo. Tracy je očekivao da će Bat Testervise skupiti svoje ljude i vratiti se na svoj ranč. Ali nisu se pojavili. Shadrow je sad mogao nesmetano prisvojiti sve što je pripadalo Testerviseovima.

– Vivian, tebi je jasno koji način borbe sad moramo primijeniti – rekao je Tracy.

– Dakako! Ugristi ih za rep i odmah pobjeći kao vragovi. Razumljivo, ako im uopće uspijemo prići toliko blizu. Shadrow zna što namjeravamo. Učinit će sve da nas onemogući.

– Shadrowovi su momci svi mladi i neiskusni. Osim toga, plaćenici. Jesi li ikad čuo da bi plaćenik izložio svoju kožu iz lojalnosti prema gazdi? Zato ćemo mladunce neprestano napadati iz zasjede, danonoćno, dok im ne utjeramo strah u kosti i ne natjeramo ih na bijeg.

– Dobro – složi se Vivian.

– Nemamo više što čekati. Noć se spušta. Idem izvidjeti što se događa na Testerviseovu ranču. Vi ostanite gdje jeste – reče Tracy i krenu.

Znao je da Shadrow ništa ne prepušta slučaju.

Na Testerviseovu posjedu nije našao nikoga. Ranč je bio napušten. Bat Testervise nije se vratio da brani svoje.

U galopu se vratio natrag. Prišavši sasvim blizu mjestu na kojemu je ostavio Viviana i Bonesa tiho se javio:

– Bill.

Odgovora nije bilo. Uznemiren, sišao je s konja. Prošao je cijelu uvalu u kojoj su se krili. Bonesu i Vivianu ni traga. Iz džepa je izvukao komad papira i olovku i u mraku napisao: »Sutra ujutro«. Stavio je poruku pod stijenu tako da komadić papira viri van.

Ponovno je uzjahao konja i krenuo prema jugu. Uskoro je u daljini opazio svoju kuću. U sobi je gorjelo svjetlo.

Nitko nije opazio kad se Lynn Isherwood vratila one noći. Bez večere otišla je u postelju. Očekujući da je Shadrow pozove svaki čas, zaspala je dubokim snom. Nije čula ni kad se vratio Mounders, premda je nakon njegova povratka paklena vika dopirala iz Shadrowova ureda. Ujutro je kasno ustala i doručkovala poslije sviju.

Shadrow je s ostalima otišao nekamo. Po dvorištu se vrzmao samo jedan čovjek čija je dužnost, bez sumnje, bila da pazi na Lynn.

Dan je sporo prolazio, a ona nije znala što je s Tracyjem. Shadrow se vratio prilično kasno. Premda je večerala zajedno s ujakom i ostalima, ništa nije doznala. Svi su bili šutljiviji nego obično. Shadrow nije progovorio ni riječi, samo je dugo promatrao djevojku. Za nju je to bilo pravo mučenje. Jedva je dočekala da završi večera. Povukla se odmah u svoju sobu a strah ju je obuzimao sve više.

Nakon desetak minuta začula je korake u hodniku a zatim je netko zakucao na vrata njene sobe. Otovrila ih je i našla se licem u lice s Tolbertom.

– Vaš ujak želi vas vidjeti – rekao je.

Iz njegova se lica, kao i uvijek, ništa nije moglo pročitati.

Bojala ga se i mrzila, premda je uvijek bio vrlo pristojan prema njoj. Nikad ne bi zaboravio skinuti šešir pri pozdravu ili otvoriti joj vrata. Instinktivno je osjećala da su ispod te hladne uglađenosti, ledena mira i tobožnje nezainteresiranosti dobro skriveni burni osjećaji. Ali kakvi, to nitko nije mogao ni naslutiti.

– Na vašemu mjestu ne bih dopustio da me zbuni prisutnost nekoliko muškaraca – dodao je Tolbert.

Ta ju je napomena malo začudila. Premda je zvučala tako obično, znala je da se iza tih riječi nešto krije. Tolbert je inače bio škrt na riječima i nikad nije govorio tek toliko da ne šuti.

Ništa nije odgovorila. Krenuli su u radnu sobu. Tolbert je zatvorio za njom vrata i stao u kut. U sobi su bili Shadrow, Mounders i još trojica. Svi su uprli pogled u nju. Shadrowov pogled nije obećavao ništa dobro.

– Lynn, gdje si bila prošle noći? – pitao je Shadrow.

Znala je da mora lagati. Ali tako da iznese što više istinitih pojedinosti, a što je moguće manje laži.

– Ovdje – odgovorila je.

– Cijelu večer?

– Uglavnom.

– O, tako, dakle. Izlazila si? A kamo?

Čvrsto je gledala Shadrowa. Ostali su muškarci vagali svaku njenu riječ, svaku kretnju, izraz lica, nemislosrdno, neprijateljski, nimalo ne uvažavajući što pred njima stoji nemoćna djevojka.

– Uzela sam vranca i izjahala prema jugu.

– Kako daleko?

– Oko dvije-tri milje, mislim.

– Jahala si izvan ranča? I to noću? Znaš dobro da je u ovome kraju opasno jahati sam.

– Za mene nije. Zašto bi bilo opasno?

– Zato što sad i ti pripadaš Shadrowovima.

– Ne. Ja samo živim ovdje.

– Pametan odgovor, nema što. Da nisi jučer jahala prema Tracyjevu ranču?

– Ne.

Shadrow se nagnuo preko stola a od njegova se izraza lica Lynn ohladila.

– Kako to da si izišla a mene nisi pitala? Kako to da si otišla tako tiho da te nitko nije čuo ni vidio?

– Uopće nisam nastojala da bilo što sakrijem. Vi ste muškarci bili zauzeti svojim poslovima, pa me vjerojatno zbog tog niste zapazili.

– Jesi li išla cestom ili preko zemlje?

– Držala sam se ceste, dakako – odgovorila je djevojka, znajući da to ne mogu provjeriti jer se na cesti nalaze bezbrojni konjski tragovi.

– U koje je to vrijeme bilo?

– Ne znam. Nikad ne gledam na sat.

– Je li to bilo pošto smo završili razgovor u mojoj sobi? – nastavljao je Shadrow, ne osvrćući se na njen odgovor.

– Ne znam koliko ste dugo bili u uredu.

Shadrow se nakon toga odgovora zavalio u naslonjač i mrko pogledao prema Moundersu.

– Netko laže! Netko je stavio bubu u uho Tracyju! Uletio sam ravno u klopku i izgubio tri čovjeka – ljutito je vikao Mounders, ne obraćajući se nikome posebno.

– Prirodno je da je on očekivao napad i da ga niste našli na spavanju. Osobito poslije onoga što se odigralo u Antelopei. Prema tome, nije tako neobično što ste uletjeli u klopku – odgovorio je Shadrow nešto nesigurno.

Mounders se nije dao umiriti.

– Ipak ovdje nešto ne valja. Kad sam se vraćao, cijelim sam putom dovde udisao prašinu. Netko je deset minuta prije mene ujahao u ovo dvorište.

Svi su ponovno uprli oči u djevojku. Shadrow se opet nagnuo prema njoj.

– Lynn, ne sumnjam da bi ti čak bila u stanju učiniti takva što, samo kad bi mogla. Ti ne voliš ovaj ranč i ovakav način života. Kad bih bio siguran da si ti dojavila Tracyju, ja bih...

– Ima pravo, Tade – umiješao se Tolbert u razgovor, pročistivši grlo prije nego što je progovorio. – Vidio sam je kad je uzela vranca i krenula cestom prema jugu. Također sam je vidio kad se vratila natrag nakon pola sata.

Sad su sve oči bile uprte u Tolberta, jedino se Lynn nije usuđivala pogledati u njega. Mounders je razočarano buljio u Tolberta.

– Baš ti si mi rekao, da ga iznenadim i napadnem jer da on tobože ne očekuje napad – gorko i ljutito nastavljao je Mounders.

– Rekao sam ti da učiniš ono što bih i sam uradio da sam bio na tvome mjestu – tiho je odgovorio Tolbert.

– Što nisi govorio prije, Lake? – ljutito se umiješao Shadrow.

– Nisam htio prekidati njenu priču i miješati se u to.

– A zašto onda sad govoriš?

– Jer se čini da postoje neke sumnje – mirno će Tolbert.

Lynn je bila iznenađena Tolbertovim riječima. Cijela joj se soba zanjihala. Još se nije usuđivala pogledati Tolberta. Premda joj je pomogao, bojala ga se još više. Nije mogla dokučiti sprema li joj tako klopku.

– Kad je to bilo? – ponovno je pitao Shadrow.

– Čim sam izišao iz ureda i pošto je Mounders otišao.

– Rekao si da se vratila nakon pola sata. Kako si mogao vidjeti kad si vratila kad si u to vrijeme jeo zajedno sa mnom? – piljeći u Tolberta pitao je Shadrow.

– Nisam bio s tobom duže od dvadeset minuta. Kad sam izišao, ona je upravo izlazila iz staje.

– Ovdje je nešto trulo! Shadrow, netko te izdao, a ja sam taj koji će za sve platiti i dobiti metak u trbuh – Mounders nije popuštao.

– Ja? – rekao je Tolbert tako tiho da se Mounders ohladio. – Pazi dobro što govoriš, Mounders!

Shadrow je uzalud nastojao pročitati nešto s Tolbertova lica. Kao i uvijek, to lice nije otkrivalo ništa.

– Lynn, idi natrag u svoju sobu. I ne napuštaj ovo dvorište ako ti ja to ne kažem – reče Shadrow ustajući.

Čim je izišla iz sobe i zatvorila vrata za sobom, u Shadrowovoj sobi nastala je urnebesna galama.

– Tebi se možda čini da je sve dobro i da se sve odvija po planu, Shadrow. Ali nije. Tracy je još živ i slobodan – i dalje je tjerao svoje Mounders.

– Nešto te jako žulja što je

Tracy živ – ironično je dobacio Tolbert.

– Nema živoga čovjeka kojega se bojim, ako to, misliš – vikao je Mounders.

– Onda prestani već jedanput skičati i pripazi na svoju jezičinu – sa živošću neobičnom za nj uzvratio je Tolbert.

Nastupila je neugodna tišina. Mounders se nadimao od bijesa, ali ništa više nije rekao. Umiješao se Shadrow, prekinuvši napetu tišinu.

– Ovo mjesto postaje pretijesno za vas obojicu. Dosta mi je! Prestanite se svađati. Sid, još nisam sreo čovjeka koji je propustio više prilika od tebe. Ili sredi Tracyja ili ćeš se čistiti odavle. Ionako ne trebam više tako mnogo ljudi otkad su razbijeni Testerviseovi. Trošim previše novca na vaše plaće. Potrudi se da budeš koristan, Sid. I požuri s time.

– Ne, neću moći napustiti ovaj kraj ma koliko želio. Onaj prokleti Tracy slijedit će me kao Indijanac dok me ne zgrabi. Njemu ne mogu pobjeći. Zato moram likvidirati ja njega, inače će on mene – rekao je Mounders. Mounders je bio čovjek bez mašte, ali ne bez neke mračne intuicije. – Do vraga, Shadrow. učini nešto s tom djevojkom. Otkad je ona ovdje, nemamo sreće.

– I hoću, Mounders. Upravo to i namjeravam.

– A što to? – umiješa se Tolbert.

– Oženit ću se njome – zacerekao se Shadrow.

Svi su ostali zabezeknuti.

– Što? Ne vjerujete da će pristati? Bez brige. Ima više načina da je privolim na to...

Tolbert je polako izišao na verandu. Da ga je tko mogao vidjeti, iznenadio bi se. Lice mu je bilo izobličeno od gnjeva.

IX

Tracy nije krenuo prema svojoj kući, nego prema Shadrowovu ranču. Kad se približio na milju uśporio je i našao zgodno mjesto gdje je ostavio konja. Prošuljao se do Shadrowovih zgrada. Dobro je poznavao ranč i raspored svih kuća. Tu i tamo gorjela su svjetla ali sve je bilo tiho. Očito je Shadrow većinu ljudi poslao da čuvaju tek oteti Testerviseov ranč.

Vrata na glavnoj zgradi bila su otvorena i Tracy je prilično dobro mogao vidjeti Shadrowa koji je sjedio za pisaćim stolom. Nekoliko se ljudi muvalo po sobi. Minute su prolazile. Tracy je razmišljao što da radi. Nije bila riječ samo o njemu. Brinuo se za djevojku koja je bila u opasnosti. Osim svega, ona nije bila sasvim svjesna toga što za nju znači biti pod istim krovom sa Shadrowom. Cijeli svoj život Shadrow je radio što je htio. Lynn, dakako, nije čula različite priče koje su kolale po tome kraju jer se nitko nije usuđivao da joj kaže bilo što o Shadrowu. A svi su znali: što Shadrow takne, to i uništi. Beskrupulozan, lukav, gramziv, nije imao milosti ni za koga.

U toku dana, satima je razmišljao o djevojci. Postalo mu je najednom jasno da je njena sudbina i njegova, da drukčije ne može biti. I zbog toga je sad bio u Shadrowovu dvorištu. Neprestano mu je bila pred očima onako lijepa, poštena i puna ži-

votne snage. Znao je da je ovoga časa najvažnije da je izvuče iz te kuće.

Držeći se što dubljega mraka, došuljao se u hodnik glavne zgrade. I hodnik je bio taman. Iz Shadrowove sobe dopirao je razgovor. Prepoznao je djevojčin glas. Napipao je neku sofu i čučnuo iza nje. S toga je mjesta mogao vidjeti tko dolazi i izlazi iz Shadrowove sobe.

Nakon nekoga vremena Lynn je izišla i otišla u svoju sobu.

– Sad ili nikad – pomisli Tracy i krenu prema njenoj sobi. Tiho je zakucao na vrata i odmah ih otvorio. Kad je ušao, djevojka je tiho kriknula. Brzo je za njim zatvorila vrata i naslonila se na njih.

– Hugh, jeli li svjestan što radiš? Rastrgat će te, dragi Hugh!

On se nagnuo prema njoj i prošaptao:

– Moraš napustiti ovu kuću još noćas.

– Ne mogu. Ne usuđujem se. Kamo da idem?

– O tome razmišljaj poslije. Nemamo vremena raspravljati o tome, Lynn, Ili sad ili nikad.

Lynn ga je drščući uhvatila za rukav i jedva čujno rekla:

– Znam. Ali ne možemo izići odavle. Hugh, poslušaj me, idi!

Samo je odmahnuo glavom.

– Ti kreni hodnikom prva, izidi na stražnja vrata dnevne sobe i čekaj ondje...

Najednom je ispustila njegovu ruku i pošla prema vratima, pritišćući ih rukama. Hughova je ruka automatski bila na pištolju. Izvana su se čuli spori koraci a onda je opet nastupila tišina. Zatim se čulo neko šuškanje. Ispod vrata pojavio se papirić. Iz hodnika se više nije čuo nijedan zvuk. Nepoznati se nečujno udaljio.

Lynn je odmotala papirić i pročitala ga. Rumenilo joj je oblilo obraze. Pružila je cedulјicu Hughu, a kad ju je pročitao i on je bio zbunjen. Na papiriću je bilo napisano: »Prošle je noći vaš konj bio znojan. Nemojte to ponovno raditi jer će vas uhvatiti.«

– Tolbert – prošaptala je Lynn.

Sve glasnija galama dopirala je iz Shadrowove sobe. Tracyju je bilo jasno da više ne smije oklijevati ni časa.

– Kreni! Naiđeš li na Tolberta u dnevnoj sobi, razgovaraj s njim tako da znam da si ga srela.

Krenula je kroz mračni hodnik a on je malo pričekao i onda pošao za njom. Tolberta nije bilo. Izišli su u dvorište, a zatim prešli preko ceste. Tracyjev konj stajao je ondje gdje ga je i ostavio.

– Penji se brzo i jaši cestom ravno naprijed. Ja ću te stići – rekao je Tracy tiho.

– A ti? Nećeš valjda...

– Ne brini, Lynn.

Još je neko vrijeme stajao i gledao za njom, a onda krenuo natrag prema kući, nadajući se da je konj koji je bio zavezan za verandu još ondje. Na njegovu sreću, bio je. Premda mu se veoma žurilo, znao je da bi ga žurba odala. Najviše se bojao Tolberta jer on je opasniji od Shadrowa i svih njegovih plaćenika zajedno.

Polako je krenuo prema konju, odvezao ga i uzjahao. Lice mu je bilo obliveno znojem. Jahao je kroz dvorište jedva se uzdržavajući da ne podbode konja u galop. Odnekle se u dvo-

rištu pojavio jedan od Shadrowovih ljudi.

– Što se događa ovdje, hej, tko si ti? – poviče čovjek koji u mraku nije mogao prepoznati konjanika.

– Hajde, miči se – reče Tracy i prođe pokraj čovjeka ravno kroz dvorište na cestu.

– Tolbert! Do vraga, Mounders, idi pogledaj što se to događa vani! Gdje je Tolbert?

Tolbert se nije javljao. Tracy je grabio cestom da što prije stigne Lynn. Najednom je ispred sebe začuo konjsko rzanje i topot, a zatim grubi glas:

– Prestani! Dođi ovamo, ti mala glupačo, inače ću dušu istjerati iz tebe!

Lynn Isherwood je vrištala:

– Hugh, Hugh!

Njeno se dozivanje najedanput naglo prekinulo a začuo se tutanj konjskih kopita. Iz dvorišta se čulo Moundersovo urlikanje. Shadrow je vrištao gotovo ženskim glasom, a i svi su ostali vikali i psovali. Netko je opalio metak.

X

Iz mraka se pred Tracyjem najednom pojavio konj na kojemu je odjahala Lynn – ali bez nje.

Shadrow i svi njegovi ljudi bili su na nogama i uz glasne kletve dali se u potjeru jureći u svim smjerovima. Kad su nestali u noć Tracy je produžio dalje, slijedeći jednoliki konjski topot koji se ubrzo izgubio. Nije napuštao cestu. Znao je da će se otmičari držati puta jer mu je stalo da umakne što prije.

Tracy je bio uvjeren da je otmičar Tolbert. Onaj papirić gurnut ispod vrata znak je posebna zanimanja. Zatim, nestao je iz dvorišta kao da je propao u zemlju. Sad će cijeli kraj poći u potjeru za Tolbertom.

Što je dulje razmišljao, sve mu se manje činilo da bi to mogao biti Tolbert.

– Ne, on je suviše lukav i oprezan da bi ga ponijela neka iznenadna ljubavna strast. A tko je onda?

Odgovor nije mogao naći.

Bill Vivian ima pravo. Ne isplati se praviti nikakve planove kad čovjek živi u Powderu. Ovdje se događaji smjenjuju takvom brzinom da je teško išta predvidjeti. U svijetu u kojemu vladaju okrutni zakoni borbe, sreća i mir bili su prolazni kao jutarnja magla iznad pješčanih dina. Postojane su samo zvjezdane staze što šaraju beskraj.

Jedini predah u toj vječnoj borbi bio je osjećaj koji je Tracyja često prožimao, osjećaj pripadanja toj pustinjskoj zemlji.

Konj je lagano kaskao. Već su tako prošli oko četiri milje. Sve je bilo tiho. Ni zvuka niotkud. Tolbert zacijelo nije zašao u pustinju. Ovdje bi ga u ravnici lako uhvatili. Najbliži zaklon pružale su planine Mogula koje su se šiljasti vrhunci oštro dizali u pozadini Antelopea.

Tracy je stao. U zraku se osjećala prašina. Za Tracyja to je bio putokaz koji je jasno govorio kojim je putem prošao Tolbert. Kao što je Tracy i pretpostavljao, Tolbert je krenuo u najbliži prirodni zaklon. Tracy je produžio slijedeći trag prašine koji mu je bio jedini vodič. Shadrowu ni traga. Bilo je to neobično jer Shadrow, sasvim

pouzdano, nije odustao od potjere.

Cesta je sve više vijugala i neprestano se penjala. U dolini su se vidjela svjetla Antelopea. Tracy je još slijedio trag prašine. Cesta je postajala sve uža, a uspon sve strmiji. Što se više penjao, bivalo je sve hladnije i zrak sve rjeđi. Najednom je jašući kozjom stazom izbio na sjenovitu planinsku livadu. Ovdje se zaustavio. Dakako, nestala je prašina koja ga je vodila dotle.

– Na koju je stranu krenuo Tolbert? – pitao se.

Nije mogao više biti daleko jer mu je konj sasvim iscrpljen, pogotovu ako se uzme u obzir da je cijelim putom nosio na svojim leđima dvoje ljudi; Lynn i Tolberta. Krenuli su zacijelo prema jugu jer to je jedini siguran put da se iziđe iz Powdera. Osim toga, u tome se smjeru nalaze barem dvije ili tri drvene kolibe u koje se mogu skloniti.

Premda je već bila mrkla noć, Tracy je krenuo dalje. Dobro je poznavao taj predio i znao gdje se nalazi najbliža koliba. Kad se približio daščari, otkrio je da u njoj nema nikoga. Do slijedeće je jahao još nekoliko sati. I ta je bila prazna.

Produžio je dalje, izgubivši svaki osjećaj za vrijeme. Po njegovu računu oko ponoći, našao se na najvišem vrhu Mogula. Odlučio je da ovdje pričeka do jutra jer mu je konj već bio sasvim iscrpljen. Rasedlao je konja, zamotao se u pokrivač i legao u zavjetrinu. Neko je vrijeme slušao zavijanje kojota a onda zaspao.

Probudio se čim se prva svjetlost pojavila na istoku. Odmah je ustao i s povišena mjesta pomno pogledao okolicu. Gledao je onamo gdje se, po njegovu mišljenju, morala nalaziti treća koliba. Jutarnja se magla polako razilazila. Udaljena milju od mjesta gdje je bio Tracy, zaista se nalazila daščara. Učinilo mu se čak da je netko izišao toga trenutka iz nje.

Ne oklijevajući ni trenutka, zajašio je i krenuo prema kućici. Oprezno se krijući da ga ne zapaze, približio se kolibi na oko dvjesta metara. Iza kućice pasao je konj. Puzući, Tracy se dovukao u takav položaj da može vidjeti ulaz. Vrata su bila otvorena i ugledao je Lynn Isherwood. Sjedila je na balvanu nedaleko od vrata. Njen je profil bio čist i miran i njemu je odmah laknulo. Izgledala je jednako onako kao prošle noći u svojoj sobi, kose začešljane prema potiljku, u istoj gruboj košulji otkopčanoj pod vratom. Cijela njena pojava odavala je unutrašnji mir i spokojstvo. Hrabrost je bila izrazita crta njena karaktera.

Tracy se nije micao. Jedva je i disao. Iz kolibe nije dopirao nikakav zvuk. Tolbert očito nije bio unutra.

– Zacijelo se sakrio negdje vani i vreba. Možda sam već u klopci – pomisli Tracy i htjede potražiti bolji zakon no nije se dospio ni pokrenuti. Začuo je neko šuškanje u grmlju. Zatim se na čistini pojavio Bat Testervise. Bio je neobrijan, neprivlačan.

Prišao je djevojci i počeo brzo govoriti.

– Imala si priliku pobjeći. Zašto nisi pokušala? – Nije ništa odgovorila a on je nastavio ljutito: – Već mi je dosta toga tvog hladnog, naduvenog drža-

nja. Slomit ću ili taj tvoj ponos ili vrat.

– Ne mogu pratiti tvoje promjene raspoloženja – odgovorila je ona mirno. – Čas mi želiš skinuti zvijezde s neba, čas slomiti vrat. Odlučio se već, jedno ili drugo, gospodine Testervise.

– Budi pametna – počeo je ponovno. – Jednom si mi rekla da nemam stila. Mislio sam da ti se zato ne sviđam. Evo, sad sam ti pokazao da ga imam. Oteo sam te Shadrowu ispred nosa.

– A zbog čega? Nisi valjda takva budala da vjeruješ kako ćeš me na taj način osvojiti?

– Kad bi me ti mogla vidjeti zaista onakvim kakav jesam, ne bi bila tako hladna. Ne želi li svaka žena muškarca koji će se brinuti za nju i pružiti joj sigurnost?

– I ti to misliš postići silom? – ironično je upitala Lynn.

Ali Bat, zaokupljen svojim mislima, nije osjetio tu ironiju.

– Nisam imao drugog načina, Lynn. Planirao sam da se vratim na svoj ranč. Ali napustili su me svi moji ljudi. Nikad se više neću vratiti onamo. Nije mi preostalo drugo nego da bježim. I što sam onda mogao učiniti nego čekati priliku da te uhvatim kad budeš negdje sama?

– A zašto? Ponovo te pitam, zašto?

– Već sam ti rekao. Imala si krivu sliku o meni. Zaboravi što ti je Tade govorio o meni. Zaboravi što ti je bilo tko drugi rekao o meni. Nisam ja vuk. Ljudsko sam biće. Svugdje ću se snaći. Ničega se ne bojim. Htio bih da mi daš priliku kao nekome koga si srela prvi put.

– Ti si budala. Gruba uobražena budala. Ti zapravo misliš da nijedna žena ne može odoljeti tvome šarmu kad ga jednom otkrije. Iskoristio si sve svoje prilike. Žao mi je, ali ne vidim taj tvoj šarm. Moj me prvi dojam o tebi nije prevario. Ništa se nisi promijenio otad. Lud si ako misliš da samo snagom možeš osvojiti ženu. Nijednu razumnu ženu nećeš osvojiti tako.

– Čekaj malo – reče Bat a bijes mu je sjevao iz očiju. – Nisam ti htio učiniti ništa nažao ni nasilu. Cijelu tu igru izveo sam zato da ti pokažem kako se ne bojim Shadrowa. I da provedem s tobom nekoliko sati nesmetano, da ti objasnim neke stvari o sebi jer ti nikad nisi htjela razgovarati sa mnom malo dulje.

– Dobro. Slažem se da si sad pokazao svoju veliku hrabrost.

Tracy koji je sve slušao i gledao, sve se više divio djevojci. Bat Testervise nadimao se od srdžbe i uvriježenosti.

– Nikad nisam imao ni najmanju namjeru da te vodim sa sobom ako ti to sama ne želiš. Uvijek sam htio da ti to sama odlučiš. Nisam lud da te vučem nasilu. To bi bila otmica. Tako bih samo tjerao vodu na Shadrowov mlin. Mislio sam da ti pomognem budeš li htjela napustiti ovaj kraj, bez obzira na to što ne želiš ostati sa mnom.

– Da se dalje ne mučiš, ostavi me ovdje i ništa dalje ne brini za mene – rekla je Lynn hladno.

– A ne, nikad ti neću dati priliku da odlučuješ – počeo je Testervise vikati kao lud. – Predomislio sam se! Ići ćeš ti sa mnom sve dok ne postaneš malo skromnija!

Testervise je bio izvan sebe.

– Bolje će biti da me pustiš. Ti znaš što će ti se dogoditi kad te uhvate – rekla je mirno.

– A ne, neće me uhvatiti! Jedva čekam da se Shadrow i njegova banda odnekud pojave da sredim s njima račune. Požalit ćeš onda što me prezireš i što si tako zajedljiva.

– Ti si sasvim poludio.

Testervise je krenuo prema njoj.

– Daj da te poljubim!

Odjeknuo je šamar na Batovu obrazu. Dohvatio je djevojčinu ruku dok je još bila u zraku i zavrnuo je prema sebi. Najednom ju je ispustio a lice mu se smrklo. Pred njim je stajao Tracy. Bez riječi, miran, držao je revolver uperen u Tasterviseova prsa.

– Skloni se, Lynn – tiho je rekao Tracy.

Čim ga je opazila, čim je ugledala onaj neopisivi izraz njegovih očiju. Lynn je počela vikati:

– Ne, Hugh, ne!

– On se uvijek ponašao kao razmaženo derište. Čim nešto izgubi, cmizdri. Ništarija. Nikogović. Kratkorepi štakor. Znam ga odmalena... – nabrajao je Tracy.

– Nije važno kakav je. Hugh, molim te, nemoj biti okrutan!

Testervise je nijemo stajao, teško dišući. Lice mu je bilo samrtnički blijedo. Samo je kolutao očima koje su zlobno svjetlucale.

– On je sve izgubio. , Hugh. Zat to nije dovoljno?

– Ne za mene. Došlo je vrijeme da plati za sve što nije platio u svome bijednom životu. Uvijek je gledao da se jeftino izvuče. Okreni se, Bat.

– Nećeš valjda... – Bat nije uspio dovršiti pitanje.

– Kad bih ti mogao pucati u leđa, pucao bih. Ali ne mogu. Nisam takav. Diži ruke uvis.

Testervise je poslušao a Tracy mu je izvadio pištolj i bacio ga daleko u grmlje. Tad se malo odmakao i svoj vlastiti pištolj bacio na zemlju.

– Tako. A sad izvoli, kreni na mene! – rekao je Hugh.

Odjednom je provalio sav Testerviseov gnjev. Divljački je urlikao:

– Upravo si učinio ono što sam se nadao da ćeš učiniti! – i svom snagom jurnuo na Tracyja.

Testervise je bio krupan i jak i činilo se da će biti dovoljan jedan nalet pa da Tracy padne. Bat je sagnuo glavu kao ovan a njegova žuta kosa sjala je na jutarnjem suncu. Tracy ga je mirno i sasvim pribrano dočekao, pogodivši ga u trbuh tako da je Testervise zateturao ali nije pao nego uzvratio udarac nogom. Na trenutak se Traciju sve smračilo od udarca. Pribravši se, nasrnuo je bez milosti. Bili su podjedanko snažni. Udarci su pljuštali. Čas je padao jedan, čas drugi. Borba je trajala gotovo sat vremena. Na kraju je Bát Testervise ostao ležati na zemlji, pobijeđen i dobro pretučen.

Tracy je stajao nad njim. Sav ga je bijes prošao. Sve što je osjećao bilo je gađenje.

– Žao mi je, Lynn, što si morala prisustvovati toj divljačkoj tučnjavi. To baš nije lijep prizor.

Ona ga je gledala širom otvorenih očiju.

– Bat – progunđao je Tracy – izgubio si. Bit će najbolje za tebe da ustaneš i sad odmah napustiš ovaj kraj. Zadržat ću

tvoga konja za Lynn. Zadržat ću i tvoj pištolj. Znam da bi mi pucao u leđa kad bih ti ga dao. Hajde, diži se i idi.

Testervise se podigao na koljena i glupo zatresao glavom. Tupo je pogledao i rekao:

– Znači, puštaš me da slobodno idem. Ti znaš da me Shadrow svugdje traži.

– Danju se skrivaj, a noću putuj.

– Možda ću i uspjeti tako. Ali ti i djevojka nećete pobjeći. Gonit će vas dok vas ne uhvati. Volio bih da to mogu vidjeti. Tražit će mene, a naći tebe. Sit sam te, »Veliki Tracy«. Baš me zanima kako će se »Veliki Tracy« sad izvući. Gotov si.

– Hajde, odlazi! – naredio je Tracy. – Nikad nisi izgubio da nisi plakao.

Napokon je Testervise ipak krenuo. Lynn i Hugh gledali su za njim dok se nije izgubio iz vida.

– Žao mi ga je – reče Hugh.

– Znala sam, Hugh, da ćeš to reći – njeno se lice razvedrilo od zadovoljstva.

– Put mu je dalek. Ali uspjet će jer voli vlastitu kožu.

Bat Testervise nije krenuo prema jugu kako je Hugh pretpostavljao, nego je pošao na sjever. Zaustavio se tek kad je izbio na područje što je pripadalo Shadrowu. Pomno je osluškivao i gledao. Na vijugavoj cesti opazio je konjanika. Prepoznao je u njemu Tolberta. Psujući, Testervise se mašio za pištolj – ali korice su bile prazne. Očekivao je da će se za Tolbertom pojaviti još netko od Shadrowovih ljudi, no bio je sam.

Testervise se zaputi na cestu. Tolbert je i dalje jednako jahao, ni sporije ni brže, premda je ugledao i prepoznao Testervisea. Zaustavio je konja kad se našao na deset koraka ispred Bata, koji je stajao nasred ceste.

– Iznenađen si? – pitao je Testervise.

– Nikad me ništa ne iznenađuje – odgovorio je Tolbert. – Gdje je djevojka?

– Otkud znaš?

– Znam.

– Gotov sam. Izgubio sam. Mogao bih ipak napraviti jednu nagodbu sa Shadrowom.

– Nagodbu?

– On hoće djevojku, zar ne? Hoće i Tracyja. Sad ga odmah mogu odvesti na mjesto gdje se nalaze, a zauzvrat neka on kupi moj ranč za bilo koju svotu.

– Zvuči čudno – otežući reče Tolbert.

– Ništa zato. To se tebe ne tiče, i nemaš što ispitivati o tome.

– Ne ispitujem. Već znam.

– Ništa ti ne znaš, ništa.

– Gdje su oni?

– Nisu daleko. Ostali su iza mene. Je li Shadrow negdje u blizini?

Tolbert nije trebao ništa odgovoriti jer se približavao oblak prašine i čuo konjski topot. Testervise se uznemirio, što Tolbertu nije promaklo.

– Na tvome mjestu ne bih mnogo računao na Shadrowova prijateljska osjećanja. Napusti ovaj kraj. Ne znaš li što možeš očekivati od toga čovjeka?

– Kad ja ne brinem, što brineš ti?

– To je samo moj prijateljski savjet. Vidim, Tracy te natjerao u bijeg. Uzeo ti pištolj. Da mu se osvetiš, spreman si staviti vlastiti život na kocku. Spreman si trgovati s onim koji ti je ubio brata i tebe upropastio. To je vi-

še nego čudno, Testervise. Ima stvari koje si ne može priuštiti nijedan čovjek.

– Tko si ti, prokleta ništarijo, da meni držiš prodike?

– Pretpostavimo da djevojka želi otići od Shadrowa. Mijenja li to išta tvoje planove?

– Imala je priliku da ode sa mnom. Nije htjela. Zar bih ja sad trebao brinuti o tome što se događa s njom?

– Okani se Shadrowa. On je bitku dobio i ne treba tvoju pomoć.

– Ipak, hoću razgovarati s njim.

– Znači, ne odustaješ? – pitao je Tolbert a usta su mu poblijedjela kad se mašio za pištolj. – Budalo! – rekao je i opalio.

Testervise je pao na mjestu mrtav. Tolbert je još neko vrijeme stajao i gledao ga.

– Nikad nije imao ni zrno soli u glavi – progunđa i krenu u susret Shadrowovoj kavalkadi. Jašući dvadesetak minuta, našao se pred Shadrowom koji je predvodio svoje društvo.

– Tko je to pucao, Tolberte? – zapitao je gazda.

– Ništa nisam zapazio prema zapadu. Najbolje će biti da idemo u smjeru iz kojega se čuo pucanj...

– Hajde onda naprijed, vodi nas.

Tolbert je poveo društvo u vrleti Mogula, ali daleko od vrha na kojemu su se nalazili Lynn i Tracy.

XI

Čim se Bat Testervise izgubio iz vida, Tracy se okrenuo prema Lynn i zagledao se u nju.

– Lynn – počeo je ali ona ga je prekinula, pocrvenjevši malo.

– Ništa se nije dogodilo Hugh, ti si vrlo otvoren i izravan.

– Poznajem Bata. Prije ili poslije on bi prekoračio granicu – odgovorio je Tracy.

– Shvatila sam to.

– Gdje si naučila da budeš tako hladna i pribrana u opasnosti?

– Odrasla sam među muškarcima. Moj je otac držao hotel i salun. Naučila sam prije psovati nego čitati...

– Drago mi je što sam ovdje – progunđao je Hugh.

– Dragi Hugh, kako je tek meni drago – rekla je veselo i nježno.

– A sad je vrijeme da se kupimo odavde.

– Nisam baš sigurna u to.

On je odmahnuo glavom.

– Shadrow i njegovi momci zacijelo su negdje iza ovoga vrha. Opasno je da ovdje ostanemo i dalje jer ovdje nas mogu lako opkoliti.

– Čekaj, Hugh! Točno je ono što je rekao Bat. On je naveo moga ujaka na trag. On me odveo a ti ćeš biti onaj koji će sve platiti. Ako smo ovdje u opasnosti kao što ti kažeš, bit će najbolje da se vratim.

– Zaboga, što misliš, zašto sam došao u Shadrowovu kuću? Znam. Ne mogu podnijeti pomisao na to da padneš Tadeu u šake. Znam bolje nego ti što bi se dogodilo.

Nasmijala se.

– Rekla sam što mi je savjest nalagala da kažem. Ti ne znaš kako je to divno prepustiti svu odgovornost tebi i staviti sav teret na tvoja pleća. Trebala bih

samu sebe prezirati zbog toga osjećaja.

– Mislim da ću lako podnijeti taj teret.

– Uvijek si spreman preuzeti tuđe nevolje na sebe. Nije ni čudno onda što imaš takav ugled. Ljudi ne shvaćaju tvoje plemenite pobude. Za njih je sve to samo kavga a ti kavgadžija.

– Nećeš se vratiti Tadeu. Ionako ti on nije gotovo nikakav rođak, kako si mi rekla. Zapravo, on ti uopće nije pravi ujak. Pričekaj, idem po konje.

Ona je otišla u kolibu po svoj kaput. Za nekoliko minuta svatko je bio na svome konju.

– Kamo ćemo, Hugh?

– Na jug. Neprestano na jug. Tim ćemo putom izići iz Powdera.

– A kamo onda?

– O tome ćemo misliti poslije, kad stignemo izvan granica Powdera.

– Hugh, ti zacijelo ne bi bježao odavde da se ja nisam pojavila na tvome putu. Čekao bi priliku da se obračunaš.

– Ne brini, Lynn. Ne ostavljam ništa vrijedno u Powderu, ništa za što bi se trebalo boriti.

– Eto u kakve nevolje žena može uvaliti muškarca – mrmljala je Lynn više za sebe. – Ipak, sve što imam reći jest da mi je drago što sam u tvojim rukama.

– Naprijed!

U daljini se začuo jedan jedini pucanj. Lynn je zabrinuto pogledala Hugha.

– Shadrow je negdje iza nas, sudeći po pucnju. Ovuda, Lynn.

Ispred njih bili su šumoviti planinski obronci. Jutarnja svježina polako je iščezavala i bilo je sve toplije. Jahali su uskom sjenovitom stazom koja je vijugala između borova i jela, penjala se i spuštala preko strmih klanaca i vododerina.

Hugh je razmišljao o djevojci. Bilo je točno da je zbog nje promijenio svoje planove. Bilo je to donekle njegovo povlačenje i pružanje mogućnosti Shadrowu da učvrsti svoju moć, da postavi prepreke i onemogući njegov povratak. Znao je da se drugi put ne bi uspio vratiti u Powder. Pomalo je bio zaprepašten kako je ta djevojka tako brzo i sudbinski počela utjecati na njegov život. Bio je sasvim svjestan svih tih činjenica. Ništa ga nije moglo pokolebati. Odlučio je: ispred svih Powdera, Shadrowa, ispred njegovih vlastitih interesa, sigurnost je i interes djevojke. Mora je pratiti dok ne bude na sigurnome, izvan granica Powdera.

Okrenuo se prema djevojci koja je jahala iza njega. Pogledi su im se sreli.

– Hugh, o čemu si razmišljao? Čini mi se da si zbog nečega nesretan. Zašto?

Šutio je neko vrijeme a onda rekao:

– Želio bih da mogu vjerovati kako postoje mnoge dobre stvari; da su moguće, da nisu iluzije...

– Shvaćam tvoju gorčinu. Suviše dugo traje tvoja borba u Powderu. Slušaj, Hugh, vjeruješ li u filozofiju koja se poštuje u Powderu – »tko jači, taj kači« – zašto i ti jednostavno ne uzmeš ono što želiš?

– Vrijedne se stvari ne dobivaju tako, Lynn.

– Pa to znači da ti nisi takav divljak kakvim se smatraš – brzo je nadovezala Lynn.

– A što ako ipak jesam?

– Time se za mene ne mijenja ništa, Hugh.

– Stani! Čekaj ovdje!

Staza je izbijala na malu čistinu i Tracy se zaustavio na njezinu rubu. Pogledom je pomno pretraživao njene rubove omeđene sa svih strana šumom. Nije opazio ništa sumnjivo pa je mahnuo djevojci da krene. Prešli su preko čistine i opet zašli u šumu. Prolazili su kroz najdivljije i najpustije predjele Mogula. Staza je počela blago zavijati prema jugozapadu. Zaustavili su se na uzvisini odakle su se vidjeli predjeli koje su prešli toga jutra. Već je bilo podne.

Dolje, na jednoj livadi, vidjeli su kolonu konjanika. Kretala se polako, bez ikakve žurbe.

– Lynn, pogledaj ih!

– Čini se da ih nema mnogo, Hugh.

– U tome i jest problem. Tadeu je jasno što namjeravam pa ih je podijelio u skupine da nas opkole.

– A što Tade misli da ćeš uraditi?

– Prijeći preko vrha na zapad. Uspijemo li to, onda nam preostaje još samo pedesetak milja kroz šumu pa ćemo biti izvan granica Powdera. A Shadrow nam onda može staviti soli na rep.

Iznenada, ispružio je svoju dugu ruku prema zapadu.

– Pogledaj onamo naprijed! Vidiš li nešto blizu one žute mrlje?

– Ne, ništa ne vidim – zatresla je djevojka glavom.

– Jedna se skupina okuplja kod Fremonta, a upravo bi onuda morali proći.

– Imaš orlovske oči, Hugh. Sve vidiš.

Hugh se malo zbuni jer nije bio naviknut na komplimente.

– Lynn, moramo nastaviti prema jugu, premda to baš nije sasvim dobro.

– A zašto?

– Pred nama se nalazi otvoren i ravan dio pustinje koji bi trebalo prijeći. Shadrow upravo to i čeka.

Djevojka je zašutjela.

– Nisam to trebao reći.

– U tvojim sam rukama, i to mi je drago – odgovorila je Lynn.

Šutke su nastavili jahati. Negdje oko dva sata poslije podne naišli su na izvor. Zaustavili su se na nekoliko minuta da se napiju vode i odmah krenuli dalje. U nekoj drugoj prilici to putovanje kroz djevičansku divljinu bilo bi pravo zadovoljstvo.

Napustili su stazu i kretali se u cik-cak liniji. Teren je postajao sve teži. Vrludali su između bazaltnih stijena, provlačili se kroz tunele i spilje. Lynn je osjećala laganu vrtoglavicu od umora i gladi. Hugh ju je sve češće nježno bodrio da izdrži. Tako ih je uhvatila i noć. Sve su se češće zaustavljali i opet odmah kretali dalje.

Jašući iza Hughovih širokih leđa Lynn je izgubila svaki osjećaj vremena. Razmišljala je o Hughu, čovjeku kojega je nedavno upoznala a o čijemu je karakteru sad već imala jasnu i konačnu sliku. Na temelju onoga što je o njemu čula dok ga još nije poznavala, stekla je dojam da je to grub, bezobziran individualist. Sad je znala da su sve te priče daleko od istine. U jednome danu imala je prilike upoznati krajnje suprotnosti njegova karaktera. Hugh je istodobno bio sposoban da se bori na život i smrt sa svojim ne-

prijateljima i da bude velikodušan, kao na primjer u slučaju s Batom. A prema njoj je bio toliko pažljiv, zapravo, vrlo nježan. Ispod vanjske grubosti i nepovjerenja krio se plemenit i osjećajan čovjek, jednostavan i pravedan, čovjek od akcije. Bila je sigurna da se taj čovjek neće nikad promijeniti. Njegov je karakter bio čvrst i postojan, a životna energija golema.

Konj je najednom stao. Lynn se trgnula iz svojih ugodnih misli. Hugha nije bilo ispred nje. Jedva se suzdržala da ne krikne. Nije se vidio prst pred nosom. Užasnuta, nije se usudila pomaknuti s mjesta. Negdje ispred sebe čula je njegove korake. Uskoro je bio opet pokraj nje.

– Ovdje ćemo noćiti – rekao je, a u njegovu se glasu osjećala zabrinutost.

– Hugh, nemoj brinuti zbog mene. Treba li ići dalje, mogu još izdržati.

– Ne, nećemo sad dalje. Bilo bi opasno. Slijedi me.

Prešli su oko dvjesta metara, Hugh naprijed a ona za njim.

– Ostani ovdje – rekao joj je pomažući joj da siđe u neku udubinu. On se vratio i doveo konje. Hladan vjetar prodirao je do kostiju. Prešli su još nekoliko metara kroz gustu pomrčinu i ušli u spilju.

– Naložit ćemo vatru ovdje da nam bude malo toplije. Idem donijeti malo drva, Lynn.

Lynn je ostala sama u spilji. Minute su joj se činile duže od godine. Čulo se samo cvilenje i zavijanje vjetra. Premda je znala da je to samo vjetar, ipak joj se koža pomalo ježila od toga sablasnog noćnog ugođaja. Odahnula je kad se pojavio Hugh.

Bacio je naramak drva i grana na zemlju. Uskoro su zapucketale suhe grančice kadulje i borovine i veseli plamen vatre obasjao je spilju. Lynn se primakla vatri više zbog toga da bi vidjela Hughovo lice nego da bi se grijala.

– Lynn, znam da si gladna. Hoćeš li moći izdržati da ne jedeš do sutra u podne?

– Ne brini, Hugh. Hoću. Može li se naša vatra vidjeti izvana?

– Ne može. Sumnjam da itko osim mene zna za ovo mjesto. Kad mi je jednom prilikom gorjelo pod petama otkrio sam sasvim slučajno ovu spilju i u njoj proveo nekoliko dana.

Hugh je stavio nekoliko većih komada drveta na vatru i ponovno izišao. Vratio se noseći sedla i pokrivače. Uredno je prostro obadva pokrivača na zemlju.

– To je tvoja postelja, Lynn. Žao mi je što će ti biti prilično neudobna.

– Jedan pokrivač uzmi za sebe – odgovorila je Lynn.

Nakon dulje stanke Hugh je rekao:

– Bit ću vani na straži.

– Hugh, nije potrebno stražarenje. To znaš i sam. Uzela je pokrivače i jedan prostrla s jedne strane vatre, a drugi s druge strane. – Evo, jedna je postelja tvoja – rekla je veselo.

Tracy ju je pogledao.

– Lynn, ta dva pokrivača dijeli samo vatra.

– Ni to nije potrebno.

– Nisam baš tako siguran – progundao je gledajući u vatru. – Već je prošla ponoć a mi moramo krenuti oko četiri sata

ujutro. Zato će biti najbolje da sad odmah legneš i malo se odmoriš – objasnio je Hugh s nekom neobičnom žestinom.

Spustila se na pokrivač i polako skinula čizme.

– Spavat ćeš unutra, Hugh, a ja ću se osjećati sigurnije i ugodnije nego da si vani. Bilo bi glupo da pustim da zbog mene spavaš vani. Pa nisam neka usidjelica.

On je sjedio pokraj vatre i pušio. Djevojka je skinula kaput i smotala ga tako da posluži umjesto jastuka. Umotala se u pokrivač i rukama zagrlila koljena. Promatrala je Hughovo preplanulo i zabrinuto lice. Nagnula se malo prema njemu i nježno mu rekla:

– Nemoj brinuti, Hugh. Što se mora dogoditi, dogodit će se. Proveli smo jedan dan zajedno – i meni to nešto znači.

– Lynn, mi se sad nalazimo sasvim blizu onoga dijela pustinje koji moramo prijeći. Moramo ga prijeći prije nego što se sasvim razdani. Taj predio nije širi od jedne milje. Postoji mogućnost da je Shadrow postavio ovdje svoje zasjede. Zato smo se i zaustavili ovdje da po mraku ne uletimo ravno u njegovu stupicu.

– Kako god odlučiš, Hugh. Je li zaista sigurnije da nastavimo u praskozorje?

– To je stari indijanski trik. Većina Indijanaca napada u praskozorje jer računa da u to vrijeme neprijatelj spava. Nadam se da će spavati i Tadeovi plaćenici.

– A ne budu li spavali, preostaje nam da bježimo, zar ne?

– Morat ćemo bježati, to je sigurno – nasmijao se Hugh.

Šutjeli su neko vrijeme. Čulo se samo pucketanje vatre i zavijanje vjetra. Hugh je bacio opušak u vatru i dometnuo još nekoliko komada drveta. Fantastične sjenke igrale su po zidovima pećine. U Hughovim crtama lica Lynn je najednom otkrila nešto novo. Nešto što nije zapažala do toga trenutka. Strpljivost. Samo čeličnom voljom Hugh je mogao obuzdavati svoju buntovnu, nepokornu i nemirnu prirodu. Odatle taj izraz strpljivosti na njegovu licu.

– Lynn, imaš li još ikoga od rodbine osim Tadea?

– Ne.

– Raspolaže li on sa svim tvojim novcem?

– Da, sve dok ne navršim dvadeset tri godine. Zašto to pitaš? Nemoj brinuti o tome, Hugh. To je moja briga. Sposobna sam da se o sebi brinem u cijelosti. Navikla sam raditi. Hotel moga oca vodila sam ja a ne on. Mogu opet raditi i zato nemoj sebe mučiti tim problemima.

Na Hughovu licu pojavio se mangupski smiješak.

– Tade nema nikoga od rodbine osim tebe. Prema tome, ti ćeš naslijediti njegov ranč ne odredi li on u oporuci drukčije. Što kažeš na to?

– Zaista ohrabrujuće – nasmijala se djevojka. – Imaš li možda malo papira i olovku?

Hugh je prevrnuo sve džepove i napokon izvukao olovku i komadić papira.

– Evo, izvoli. To je neispunjen ček s kojim sam ne tako davno krenuo u Antelopeu da kupim nešto stoke, ali nisam stigao do grada. Prikovali su me za zemlju jednim metkom. Bill Vivian našao me pošto sam tako, ni živ ni mrtav, ležao šest

sati. I zato je ček još neispunjen i ostat će takav za sva vremena.

Lynn je povukla nekoliko linija po papiru i najednom odustala. Stavila je olovku i papir pokraj svoga pokrivača.

– Laku noć, Hugh.

Prvi put u toku posljednjih sat-dva usudio se otvoreno pogledati djevojku. Njena lijepa pepeljastoplava kosa slobodno se rasula po ramenima. Od umora joj je izraz lica postao blaži. Ispod otežalih kapaka gledala ga je zagonetno i toplo. Smiješila se.

– Laku noć – odgovorio je Tracy.

Najednom mu je pružila ruku a on ju je prihvatio, stisnuo i nagnuo se prema njoj.

– Lynn – prošaptao je. Napregao je svu svoju volju i svladao se da je ne poljubi. – Upozorio sam te, Lynn – rekao je prilično grubo.

Njena je ruka i dalje mirno počivala u njegovoj. Cijelo je njeno tijelo bilo mirno.

– Što ti to sad smišljaš, Lynn? – Nagnuo se nad njeno lice, pokušavajući s njega pročitati odgovor. Zagonetan smiješak skrivao je sve. Ne dočekavši odgovor, ispustio je njenu ruku. Napokon je progovorila ozbiljnim glasom:

– Pitala sam se da li da ti vjerujem kad kažeš da ništa ne uzimaš silom, jer je ono što se postigne silom kratkotrajno. Sad ti vjerujem, Hugh.

– Lynn – prošaptao je – nemoj to učiniti nikad više. Moglo je sve ispasti drukčije.

– Ipak nije, Hugh. Ovime se naš naporan dan sretno završio. Imaš potpuno pravo da me kazniš zbog moga iskušavanja. Mirno ću spavati jer znam da si ti ovdje. Probudi me kad želiš.

Odmah je zaspala a ruka joj je ostala ispružena prema njemu. Tracy je sjedio pokraj nje i promatrao njeno spokojno, lijepo lice, sve dok se vatra nije ugasila. Uzeo je svoj pokrivač i pokrio je. Izišao je da vani budan dočeka svanuće.

XII

Već nekoliko noći Tracy nije spavao. Premda je bio vrlo snažan, nespavanje i preskakanje obroka učinili su svoje. Tih nekoliko sati dok je stajao vani, boreći se sa snom i umorom, činili su mu se najtežim i najbjednijim trenucima u cijelome njegovom životu. Pojavljivale su se sumnje, gorčina i nepovjerenje u vlastite mogućnosti. Osjećaj odgovornosti jedva se odupirao potrebi za snom i odmorom. Ali više nego ikad sad je morao izdržati. Stisnuo je zube i buljio u mrak. Kad se na istoku pojavila prva blijeda svjetlost, osjetio je olakšanje kao nikad u životu.

Zapalio je cigaretu. Magla se u velikim oblacima valjala kroz kanjon koji se jedva nazirao. Vlaga je prodirala do kostiju. Iznad magle nebo je postajalo sve svjetlije. Trebalo je što prije krenuti jer se ljeti brzo razdanjuje.

Ušao je u pećinu i probudio djevojku.

– Novi je dan pred nama, Lynn. Sunce već izlazi.

Iznenadio se tome kako se brzo i lako razbudila. Tih nekoliko sati odmora bilo je dovoljno da se vrati snaga i živost u to mlado vitko tijelo. Njen veseli

glas odjekivao je tmurnom pećinom.

– Hugh, jesi li ikad razmišljao o našim pećinskim precima? Jutros se osjećam napola divljom pećinskom djevojkom.

– Jesi li loše spavala?

– Ne. Divno. Samo sam tonula, tonula i tonula sve do početka stvaranja svijeta i sanjala sam krasne snove.

– Što si sanjala?

– Sanjala sam da će se sve dobro završiti. Završetak je bio prekrasan. Stajala sam u voćnjaku i jela bresvke kao svinja. Valjda mi je zbog toga jela taj san tako lijep.

– Da, voće je dobro, slažem se! Ali ja bih sad volio lonac pun kave.

– Žao mi je, to nisam sanjala.

Djevojka je smotala pokrivače i Hugh osedlá konje. Kad su uzjahali, djevojka se nagnula prema Hughu da ga bolje vidi.

– Hugh, ti nisi uopće spavao.

– Na žalost, ne. Ne bih se probudio na vrijeme jer već nekoliko noći nisam spavao. Ovuda, Lynn! Krećemo!

Jahali su opet prema jugozapadu. Pred njima je bio dugi uspon. Na putu je ležala velika zvečarka.

– Loš znak – promrmlja Tracy.

– Još je jedan vedar i vruć dan pred nama, Hugh. Svako jutro daje novu nadu – rekla je Lynn gledajući prema istoku.

Kad su stigli na vrh uspona, kanjon je ostao iza njih. Pred njima se pružalo nekoliko stotina metara brisanoga prostora a iza njega opet se zelenio pojas šume. Prema zapadu teren je bio obrastao gustim grmljem. Hugh je zaključio da je sigurnije probiti se kroz šikaru i dokopati se brda koja su se valovito spuštala prema pustinji.

Sporo su se kretali kroz gusto i mokro grmlje i smočili se do kože. Kad su se popeli na vrh prvoga golog brda, pred njima je pukao pogled na sjeverni dio šume odakle su došli i na južni dio pustinje. Hugh je odmah zapazio vatru na udaljenosti otprilike dvadesetak minuta u smjeru sjevera, odakle su upravo došli.

– Lynn, vidiš li onu vatru? Shadrow ju je zapalio da možemo vidjeti kako je udaljen dvadesetak minuta od nas. Prema tome, na tu stranu ne možemo. Preostaje nam pustinja. Upravo to i čeka strpljivo. Zasjede su već u pustinji.

– Ne možemo li ni jednim drugim putom?

– Ne, sad ne.

Djevojka ga je neko vrijeme šutke i ozbiljno promatrala.

– Hugh, ti si taj na koga će pucati. Ne ja.

– Moramo taj prostor prijeći u galopu. Taj pojas pustinje nije tako širok. Čim ga prijeđemo, bit ćemo sigurni. Shadrow nas neće dalje slijediti jer ne može ostaviti svoj ranč nebranjen. Osim toga, on ne zna točno s kojega ćemo mjesta krenuti. Zasjede je jamačno postavio na suprotnoj strani tako da nas vide kad dolazimo. Sad ću sići na drugu stranu brda da izvidim situaciju.

Djevojka je zamišljeno i zabrinuto kimnula.

– Lynn, bojiš li se?

– Za tebe se bojim.

– Ne brini. Nemaju sreće sa mnom. Već sam im izmakao toliko puta. Čekaj me ovdje gdje jesi.

Uskoro se našao na drugoj

strani brda u podnožju. Nekoliko stotina metara dalje žutio se rub pustinje. Kao što je i pretpostavljao, Shadrowovi ljudi nisu se nalazili s te strane odakle je namjeravao krenuti.

– Više se nema što razmišljati – zaključio je i krenuo natrag. Gotovo je trčao jer je oko četvrt sata izgubio u izviđanju.

Kad je sav znojan stigao na vrh brda gdje je ostavio Lynn, stao je kao gromom ošinut. Ondje je stajao samo njegov konj. Ni djevojke ni njenoga konja nije bilo.

– Lynn!

Samo je jeka ponovila njeno ime i sve je opet bilo mirno i tiho. Tad je zapazio da je ostavila svoj šešir obješen o sedlo njegova konja. Poletio je prema konju i zgrabio šešir. Iz šešira je zalepršao komadić papira. Prije nego što je i otvorio papirić bilo mu je jasno kako je djevojka još prošle noći stvorila odluku da ode.

Na onome istom praznom čeku koji joj je dao pisalo je:

»Mili moj,

Volim te i voljet ću te dok god budeš želio. Bez obzira na to što će se dogoditi, imaš pravo da to znaš. Nema drugoga rješenja – a ovo mi se čini najbolje. Trebao si to vidjeti prošle noći. To je ono što sam ti pokušavala reći. Ako ti se išta dogodi, bit ću nesretna cijeli život.

Lynn.«

Hugh se odmah bacio u sedlo i okrenuo prema sjeveru. Vrludao je šumskim stazama ali Lynn nigdje nije bilo.

– Sad je već negdje na pola puta prema Shadrowovom logoru vatre kojega su jutros vidjeli. Pogriješila je pokušavajući da pomogne meni – razmišljao je.

Sve mu je bilo jasno. Otišla je k ujaku da ga skrene s pravoga traga. Ali u tome neće uspjeti. Ne poznaje dobro ujakov karakter. Shadrow neće nikad odustati od te potjere. Pogotovu ne sad kad mu se uspjeh čini tako blizu. Štoviše, njen dolazak samo će mu potvrditi da je na pravome tragu i još će ga samo požuriti.

– Mislila je kako mi pruža priliku da otiđem odavle i da se vratim i borim nekoga drugog dana. Ali to ne može biti i neće biti. Ona mu je opet pala u šake i može od nje raditi što god želi. A ja se sad moram odmah brzo vratiti.

Krenuo je prema kanjonu. Začuo je dva pucnja. Jedan iz smjera kanjona a drugi je odjeknuo negdje dalje na suprotnoj strani. Znao je da su to Shadrowovi ljudi i da je lov počeo. Bilo mu je jasno da ga opkoljuju i da je sad već opkoljen s tri strane brda. Ponovno se uvjerio kako je imao pravo kad je zaključio da postoji samo jedan izlaz – preko pustinje. Spustio se prema rubu pustinje. Jutarnja je svjetlost postajala sve jasnija. Magla se razilazila a brežuljci u daljini sve su se bolje ocrtavali na obzorju. Do tih brežuljaka koji bi mogli pružiti zaklon trebalo je prijeći oko milju brisanoga prostora.

Pogledavši lijevo i desno, Hugh je napustio zaklon i krenuo prema brežuljcima. Znao je što će se zbiti. Njegov izlazak na brisani prostor bio je kulminacija Shadrowova plana i potjere. Brinule su ga dvije stvari. Leđa su mu bila nezaštićena, a konj sasvim iscrpen. To je bio

Shadrowov konj kojega je uzeo one noći kad je došao po Lynn. Shadrowovi konji uglavnom su bili neishranjeni, a takav je bio i ovaj pod njim. Posljednjih trideset sati jahanja po vrlo teškim terenima zamalo je dokrajčilo konja. Teško je disao i drhtao. Nije ga htio jako tjerati, da ga sačuva za kritičniji trenutak. Nekoliko se puta obazreo, neprestano očekuju metak u leđa.

Kad je bio na pola puta, iz zaklona se pojavilo šest jahača. Jahali su prema njemu u dijagonali. Stvari su se počele razvijati upravo onako kako je predviđao i očekivao: za nj vrlo nepovoljno i opasno. Odjeknuo je pucanj iza njegovih leđa. Okrenuo se i opazio dva konjanika koji su pucali, premda su bili predaleko. Sad mu je bilo onemogućeno da se dokopa zaklona, ispred ili iza sebe. Gnjev je u Hughu rastao sve više. Izvadio je pušku i potjerao konja u puni trk, skrećući više prema istoku i udaljavajući se od mogućega zaklona u brežuljcima. Njegov je položaj svakoga trenutka postajao sve bezizlazniji.

Nije se osvrtao na onu dvojicu iza sebe nego je počeo pucati po šestorici koji su dolazili sve bliže, jašući gotovo usporedo s njim.

– Nastavim li i dalje s nekakvim strpljivim taktiziranjem, finale će biti obična igrarija za Shadrowa. A sad da vidimo tko će pasti prvi – progunđao je Hugh.

Naglo je okrenuo konja i potjerao ga ravno na onu šestoricu. Bijesno je počeo pucati po njima. Pogodio je pod jednim konja i jahač je u luku odletio na zemlju. Sva petorica jahača okružila su onoga koji je pao. Iskoristivši njihovu kratkotrajnu zabunu, Hugh je ponovno napunio pušku. Dvojica su sišla s konja i pružila se potrbuške pokraj onoga na zemlji.

Sasvim miran i hladnokrvan, Hugh je sišao s konja. Iz njegove svijesti iščezlo je sve osim žlje da ih ubija jednoga po jednoga. Legao je potrbuške i uzeo na nišan jednoga od one trojice na konjima. Prošla je duga sekunda – i čovjek se svalio na zemlju, ne pustivši ni glasa. Ona dvojica na zemlji nisu prestajala pucati i pogodila su Hughova konja.

Drugoga je jahača promašio ali je slijedeći metak pogodio konja. Jahač izbačen iz sedla ležao je ošamućen na pijesku. Preostao je još jedan, a taj se dao u bijeg prema kanjonu iza njih. Dvojica koju je neprestano očekivao da mu se približe s leđa također su požurila prema kanjonu. Brda ispred njega na jugu, kojih se htio dočepati, ozdvanjala su od pucnjave što je postajala sve žešća. To je očito potaklo momke ispred njega da prestanu pucati jer su počeli puzati prema svojim konjima. Hugh je pustio da pobjegnu.

Na čistini su ostali Hugh, jedan konj i jahač čiji je konj bio prva žrtva u tome obračunu. Hugh je odlučio da se dokopa konja. Ali Shadrowov plaćenik nije mirovao. Podigao je pištolj i nanišanio na konja.

– Stani, budalo! – viknuo je Hugh i uperio pušku u njega. Protivnik je odmah okrenuo pištolj prema Hughu. Nije dospio ispaliti metak nego se, pogođen, spustio na laktove a pištolj mu je ispao iz ruke.

Pucnjava u brdima najednom

je prestala i nastupila ne obična tišina. Tracy je jurnuo prema konju jer je nova skupina Shadrowovih ljudi, vičući i psujući, već grabila po pustinjskome pijesku prema njemu. Bacio se strelovito u sedlo i u divljemu galopu stigao do prvoga drveća. U susret mu je dolazio Bill Vivian.

– Dakle, kao što vidiš, ja sam taj koji te vadi iz neprilike. To ti je valjda jasno, Mr. Tracy – rekao je Vivian smijući se.

– Tako, znači, to si ti ovdje... – progunđao je Tracy.

– A koga si drugoga očekivao, do vraga? I gdje bih drugdje trebao biti?

– Mislio sam da, kao i obično, negdje bereš cvijeće.

– Hugh, slijedi me. Naši su momci nešto dalje, skriveni u grmlju.

– Čekaj, stani malo da vidim što se to ondje sad odvija. Eno ih, stigli su do sredine pustinje.

Vrtjeli su se ondje neko vrijeme a onda krenuli natrag prema kanjonu.

– Čini se da se nešto čudno zbiva sa Shadrowovom vojskom. Neobično se ponašaju – rekao je Vivian.

– A sad mi, molim te, reci kako si znao gdje se nalazim? – pitao je Hugh.

– Neprestano smo pratili Shadrowovo kretanje. Njegovi su nas tragovi doveli do tebe. Jutros smo s jednoga brda vidjeli vatru i odmah znali što to znači. Psi su ti bili za petama. Zaključili smo da ćeš biti prisiljen prijeći pustinju.

– Do vraga, tko ti je to »mi« – prekinu ga Tracy.

– Slijedi me nasmijao se Vivian i poveo ga uza strminu. Izbili su na polukružnu čistinu skrivenu među borovima. Ovdje je ležalo deset prašnjavih momaka s puškama okrenutim prema pustinji.

Sve do jednoga Tracy je poznavao. Bili su to njegovi prijatelji, ljudi njegove vrste, jahači. Nekad su bili nerazdvojna grupa. Tracy je ganut.

– Gledaj ih, Hugh, i nagledaj se tih ljepotana. Takvu zbirku grešnih majmuna već davno nisi imao pred očima. Kad sam te one noći napustio, pošao sam ih tražiti i skupljati. Prevrnuo sam cijeli kraj uzduž i poprijeko dok sam ih uspio istjerati iz njihovih rupa. Evo, sad su ovdje – objašnjavao je Vivian.

Jedan je dugonja ustao rastegavši usta u širok osmijeh.

– Zdravo, Hugh, stari druže, i dobro došao! Evo nas opet na okupu. Govori što ćemo dalje.

– Prokletstvo, čim se pojavi Hugh, odmah prestajem biti general. Uvijek je to tako bilo – kreveljio se Vivian.

– Shadrow je krenuo kući i već oko podne bit će ondje. Prekinuo je za danas potjeru i pričekat će drugu priliku – objasnio je Tracy.

– A gdje je djevojka koju si oteo kako se priča po cijelome Powderu – pitao je Vivian.

– Vratila se Shadrowu. Da mi pomogne – polako je odgovorio Tracy.

– Eto, takve su žene – dodao je Vivian.

– Zaveži, Bill – grubo ga je prekinuo Tracy. – A zna li se u Powderu da je Bat Testervise zapravo oteo djevojku?

– Ne, ništa – odgovorio je Vivian vrlo zainteresirano.

– To je vrlo čudno – mrmljao je Hugh. – Imate li išta za jelo ovdje?

– Neka netko naloži vatru, a ja idem pripremiti slaninu – rekao je Sabe Venner i odmah krenuo.

– Umoran sam – progunđao je Hugh spuštajući se na zemlju. – Odspavat ću sat vremena. Kad slanina bude gotova, probudite me.

– Ovo će te zanimati, Hugh – poče Vivian. – Saznali smo da kod Shadrowa stvari baš ne stoje sjajno. Jedan ga je čovjek napustio i kaže da Shadrow nema više od četrdeset ljudi...

Sabe Venner sagnuo se nad Tracyjem i zagledao mu se u lice.

– On je zaspao, Bill. Proveo sam mnogo vremena s Hughom, ali u ovaku ga stanju nisam vidio nikad. Uvijek sam mislio da njegova izdržljivost nema granica.

Svi su pogledi jedno vrijeme bili uprti u ispruženoga Tracyja. Bill Vivian brzo je rasedlao Tracyjeva konja i uzeo pokrivač kojim je pomno pokrio zaspala prijatelja. Pogledavši strogo ostale, naredi:

– Ostajemo ovdje do podneva, razumijete? Neka spava. Budite mirni.

– A što ćemo raditi kad se probudi? – zanimalo je Sabea Vennera.

– Budi bez brige. Imat će on već neku dobru ideju čim se probudi. U međuvremenu dok on spava ja sam opet vaš general. Dakle, jedan izviđač neka odmah ide na osmatračnicu. Ti, Sabe, skokni do Antelope da vidiš što se zbiva ondje. I ti, Willy Bones. Ti najbolje poznaješ Shadrowov teren.

XIII

Oko podne Shadrow je sa svojom družbom i s Lynn stigao kući. Djevojka je odmah sjahala i nestala u kući. Muškarci su ostali stajati na trgu unatoč ljetnoj jari. Čekali su slijedeću Shadrowovu zapovijed. Gladni i prašnjavi mrko su gledali svoga gazdu. Kuhar je izišao s loncem u ruci, pogledao ih i, gunđajući, vratio se natrag u kuhinju.

Shadrowovo lice bilo je boje zemlje. Fizički je bio sasvim iscrpljen, i to su svi odmah zapazili. Usta su mu bila iskrivljena u okrutnu grimasu. Strijeljao ih je zakrvavljenim očima. Najednom je sav bijes provalio iz njega.

– Vi, krdo nedonoščadi! Što stojite ovdje i buljite. Gonite mi se s očiju do sto vragova! Hajte, pokrenite se, rasedlajte konje!

Oni su se šutke polako pokrenuli i pošli prema konjima. Mounders i Tolbert ostali su stajati pokraj staroga Shadrowa.

– Bijedni čopor šugavih pasa! Dao bih cijelo bogatstvo da sad mogu biti trideset godina mlađi. Sam bih uhvatio Tracyja i zavrnuo mu vratom! – vikao je Shadrow i dalje gledajući čas Moundersa čas Tolberta.

– Prilično si grub i bezobziran prema momcima, Tade – reče Mounders.

– Pih, to su bolesne ovce – šištao je Shadrow.

– Dakako. Ti bi htio da idemo ravno na metak Tracyju. Neki i jesu, i oni više nikad neće nikamo i na nikoga ići. Kad čovjek radi za trideset dolara mjesečno, ne žuri se baš da stane pred nečiju cijev. Premali su

to novci, Tade – nastavio je Mounders.

– Zaveži! Od svih tih nitkova, ti si najgori. Nemam nijednoga čovjeka kojemu bih mogao vjerovati. Ni jednoga jedinog nije briga za moje interese. Dobro znam da bi mi svaki od vas rado prerezao grkljan. – Izgovorivši to, Shadrow se naglo okrenuo i ušao u svoj ured.

Mounders i Tolbert šutke su se pogledali i polako krenuli za njim. Shadrow je već sebi točio piće.

– To nije prirodno! To je nenormalno – ponovno je planuo. – Ja sam najjači čovjek u ovome kraju. Mogu svakoga ovdje zbrisati sa zemlje. Mogu raditi što mi je god volja. Imam najviše ljudi i najviše novca. A ipak ne mogu srediti jednoga Tracyja. Pa što je to onda s nama?

– Ja ti mogu navesti dva dobra razloga – progunđao je Mounders.

– Zaista? – zajedljivo ga prekinu Shadrow. – Hajde reci, da čujem mišljenje tako velikog uma kakav si ti.

– Ti nisi taj koji će uhvatiti Tracyja. Nije ti to suđeno. Jednostavno, neće ga metak iz tvoje puške. Ti misliš da si ti najveći i najjači bizon u preriji, ali nisi. To je Tracy.

– Dalje! Što još? – prošištao je Shadrow.

Iz Moundersa je provalio dugo potiskivani gnjev. Počeo je vikati:

– Idi do vraga, Shadrow! Neprestano nas sve psuješ. Kažeš da bi ti svaki od nas rado prerezao grkljan. To je uglavnom točno. Tražiš od nas lojalnost. A zašto bismo ti trebali biti lojalni? Zato što se prema svima nama ponašaš kao da smo blato ispod tvojih nogu? Što misliš, kad čovjeka dobro ispsuješ, on će biti spreman da za tebe pogine samo zato što ti to zahtijevaš? Dakako, imaš novac! I što onda? Na cijelome Zapadu nema ranča na kojemu se lošije jede, na kojemu se rade teži i opasniji poslovi, na kojemu je čovjek manje plaćen. I nema odvratnijega i mračnijega mjesta od ovoga ovdje kod tebe.

– Ti si izgubio živce prošli tjedan. S tobom je gotovo! – rekao je Shadrow.

– Nemoj mi govoriti da je sa mnom gotovo! – zaurlao je Mounders. – Izgubio si mnogo ljudi. Tracy ih je sredio. I još ćeš ih više izgubiti. Nemoj se zavaravati, nema nas tako mnogo koji će stajati između tebe i Tracyja. Jedan od njih nekoliko sam i ja.

– Istjerat ćemo ga iz ovoga kraja. Neće se usuditi vratiti u Powder nikad više – progunđao je Shadrow. Kao i uvijek, Lake Tolbert stajao je u kutu, naslonjen na zid.

– Nemaš pravo, Tade. On će se vratiti – umiješao se Tolbert u razgovor.

Shadrow se trgnuo kao da ga je netko ubo.

– Evo, javlja se i drugi stručnjak! Ti važiš za najboljeg tragača u ovome kraju. Ali mislim da si precijenjen. Izgubio si Tracyju trag najmanje pet-šest puta. Što je to s tobom, Lake? I ti si, čini se, također izgubio živce – zlobno i s uživanjem obratio se Shadrow Tolbertu.

– A što ti misliš, što bi to moglo biti sa mnom? – hladno je odbrusio Tolbert.

Stanje u sobi postalo je krajnje neprijateljsko i prijeteće.

Mounders se okrenuo i pogledao Tolberta. Šutio je i s velikim zanimanjem čekao što će biti dalje. Prvi je put Shadrow optuživao i napadao Tolberta. Bilo je to nešto novo. Shadrowove oči pune zloće zlokobno su svjetlucale, a beskrvne tanke usne postale su još tanje. Fiksirao je Tolberta ali Tolbert, kao i obično, nije ni trepnuo nego je zurio nekamo kroz Shadrowa, u prazno. To je trajalo nekoliko trenutaka. Shadrow je zgrabio čašu i iskapio piće u jednome gutljaju, a onda je ponovno rekao:

– On se nikad više neće usuditi zakoračiti u Powder.

– Vrlo brzo zakucat će na tvoja vrata – odgovorio je Tolbert.

– To isto mislim i ja – dodao je Mounders.

– Zašto? – proderao se Shadrow. – Kako? S kim? Na koji način? Odgovorite mi!

Mounders se zlobno smješkao.

– Reci mu ti, Lake!

– Zato što je to čovjek koji se ne da zaustaviti kad jednom nešto naumi, bez obzira na to da li će pobijediti ili izgubiti. On će kao bik jurnuti na svaku prepreku. Borben je i srčan. Teško je zaustaviti takvoga – odgovorio je Tolbert.

– Neće stići daleko. Sam je – rekao je Shadrow.

– Imat će pomagače – jednako mirno nastavio je Tolbert.

Shadrow se ponovno razbjesnio i počeo psovati:

– Neće ih imati dovoljno da bi se usudio krenuti na mene. Slušaj, Lake, u ovome kraju ja sam najjači i nitko se ne usuđuje dići protiv mene.

– Mnogo te ljudi mrzi, Tade. Rade za tebe jer te se boje, ali su siti tvoje sile. Kad se pojavi čovjek koji će se suprotstaviti tvojoj vlasti, kao Tracy, oni će mu se pridružiti i okrenuti se protiv tebe. Ponovno ti kažem, on će zakucati na tvoja vrata. Razmisli malo – rekao je Tolbert.

– Borba, znači! – škrgutao je Shadrow. – Dobro. Evo, čekam gospodina Tracyja. Neka dođe. Udesit ću ga, udesit ću svakoga čovjeka u ovome kraju da će me dobro zapamtiti! Tako da me se nitko neće usuditi čak ni pogledati. Tako! To je upravo ono što i želim!

Shadrow je bio mrtvački blijed a zakrvavljene oči gorjele su mu kao u groznici. Najedanput se proderao:

– Lynn! – i nakon dvije minute ponovo, još glasnije: – Lynn, dođi ovamo!

– To je još jedan razlog zbog kojega će se Tracy vratiti – suho je dobacio Tolbert.

– Što? Kako? Što sad to znači? – pitao je Shadrow.

– Pa ti si budala – rekao je Tolbert gotovo grubo. – Pa to dvoje...

– Aha – uzviknuo je Shadrow shvativši. – O tome je, dakle, riječ. Zbog toga se ona vratila! Da me prevari! Da me odvuče s traga. Nije mi to onoga časa bilo sasvim jasno. Znači, on joj je mio i drag? Ha, ha! – zakikotao je ružno i zlobno. – Nema problema. Imam ja na to odgovor.

Vrata su se otvorila i u sobu je ušla Lynn Isherwood. Shadrow je rekao:

– Momci, izađite. Želim razgovarati s ovom mladom damom koja jede moj kruh a radi protiv mene. Hajde, izlazite!

Mounders je polako izišao ali

Tolbert, čudna izraza na licu, nije se micao sa svoga mjesta.

– Što je, Lake? Razumiješ li što govorim? Izlazi kad ti kažem!

Napokon, Tolbert se pokrene i polako pođe prema vratima. Prije nego što je izišao okrenuo se i pogledao djevojku koja je mirno i uspravno stajala na istome mjestu.

– Dođi ovamo, Lake! – pozvao ga je Mounders. U dvorištu su stajali u krugu svi Shadrowovi ljudi. O nečemu su živo raspravljali. Tolbert i Mounders zaputili su se prema njima.

Shadrow je sjedio za stolom. Na licu mu se pojavio izraz mračnoga zadovoljstva. Dugo je najprije buljio u djevojku a onda je grubo zapitao:

– Zašto si napustila Tracyja i vratila se k meni?

– Nije važno – odgovorila je. Ionako mi nije pomoglo to što sam se vratila.

– Dakako, nije. Je li te Tracy poslao natrag da se lakše izvuče?

– Ti to znaš bolje od mene.

– Tako, dakle, jako si željela da mu pomogneš? Sviđa ti se? Izgubila si glupu glavu zbog njega.

– Da – odgovorila je Lynn.

– To nije dobro. On je napustio ovaj kraj i neće se vratiti.

Djevojka na to nije ništa odgovorila. Shadrow je i dalje zurio u njeno lice.

– Jeste li vas dvoje unaprijed isplanirali tvoj bijeg? Ti si to isplanirala da pobjegneš s ovoga ranča, ha?

– Kako god to bilo, za tebe se ništa bitno ne mijenja – odgovorila je Lynn, sve se više mršteći.

– U svemu tome najsmješnije je to što ja nisam imao pojma da poznaješ Tracyja. – Upoznala si ga prije?

– Da.

– Znači, neprestano si odlazila k njemu. To su bile te tvoje šetnje u posljednje vrijeme!

– Da.

– Krasno, prekrasno! – mrmljao je Shadrow i lice mu se izobličilo u odvratnu grimasu.

– Ti, ti, Tade, pokvaren si do srži. Vidjela sam mnogo nitkova u životu ali nijedan nije ravan tebi. Nijedan ne zaslužuje toliko prezira koliko ti – izgovorila je Lynn pocrvenjevši u licu.

– Shvaćam, sve je sad jasno! – smješkao se Shadrow otrovno. – Ti si žena kao i sve druge. Nisi ti jedina koja je potrčala za njim. Ali uzalud, djevojko. On se više neće vratiti ovamo.

– Na tvome mjestu ne bih bila tako sigurna u to.

Ponovno uznemiren, nagnuo se prema Lynn.

– A zašto si ti tako sigurna da će se vratiti?

– Znam kakav je Hugh.

– Znaš, dakako, znaš. Pa da. Ako se vrati, bit će ubijen ili ću ga strpati u zatvor. Doživotni zatvor zbog ubojstva i otmice.

– To ne možeš dokazati! – planula je djevojka.

– Sve mogu, ti mala budalo – prezrivo je odgovorio Shadrow. Ovo je moja država, moj grad, moj šerif, moj sudac i moja porota! Ipak, nešto je čudno u svemu tome – nastavio je mudrovati Shadrow. – Što si dizala onoliku buku one noći kad si bježala odavle s Tracyjem. Vrištala si. Zašto?

Djevojka se našla u nedoumi-

ci za trenutak. Brzo se sabrala i rekla:

– Zar ti ne znaš? Bat Testervise bio je skriven blizu našega dvorišta. Ni ja ni Hugh to nismo znali. Bat me uhvatio i odveo. Tek sam se slijedećega jutra našla s Hughom.

– I što je bilo dalje?

– Tukli su se. Hugh je pobijedio.

– Je li to bilo jučer rano ujutro?

– Da.

– Je li bilo pucnjave?

– Ne.

– Gdje je to bilo?

– Kod jedne kolibe.

– Čudno – lupkao je Shadrow prstima po stolu. – Baš se u to vrijeme čuo pucanj koji je dolazio iz toga smjera. No svejedno. Možeš odmah izbrisati iz svoje glave gospodina Tracyja. A sad me dobro slušaj! Jedeš moj kruh, a radiš protiv mene. Da si muškarac, ne bih trošio riječi na tebe. Ali žena si. A nijednoj se ženi ne može vjerovati. I prije tebe doživio sam od žena izdaje i prijevare.

– Nije ni čudno. Vraćale su ti milo za drago – prekinula ga je Lynn.

– Lijepo rečeno, jednostavno – zloćudno je odobravao Shadrow. – No nije to sad važno. Sa mnom se više nećeš igrati. Želiš li otići odavle?

– Da – rekla je djevojka tako brzo i strasno da se Shadrow zavalio u stolac i prasnuo u smijeh.

– To ne dolazi u obzir. Neću ti dati više priliku da odeš.

– Tade, i tvojoj samovolji mora jedanput doći kraj!

– Svakako, svakako! – zakikotao je. – Lynn, ti si moja štićenica i ja se moram starati o tebi. To je dogovoreno. Udat ćeš se za mene.

Lynn je ustuknula. Oči su joj divlje zasjale i počela je ubrzano disati.

– Što? Zašto? – viknula je ne našavši odmah pravu riječ od uzbuđenja. – Tako baron-govedar misli zapovjedati ženidbama! Veliki Tade Shadrow! Slušaj! Star si, imaš šezdeset godina, a u cijelome tvom životu nema ničega što bi ti poslužilo na čast. Ti si kukavica, varalica, lažov i lopov! Nema čovjeka u ovome kraju koji te ne mrzi i ne prezire. Sve što imaš oteo si, opljačkao i pokrao. Misliš da si nepovrediv, nesalomljiv! Varaš se. Ti si samo bezdušan, dovoljno bezdušan da najmiš nekoga da ubije čovjeka, kao što si najmio da ubiju Hugha. Ne, nisi ti taj koji se bori. Tvoji se plaćenici bore umjesto tebe jer ti to ne možeš. Ti bi cvilio kao štakor i molio milost da si sam. Prije bih se udala za neku pretpotopnu neman nego za tebe!

Shadrow je najprije mirno slušao. Što je dalje govorila, bivao je sve bljeđi. Kad je prestala, bijesno je ustao. Teško dišući, zaurlao je:

– Ja ću tebi pokazati tko je ovdje gospodar. Slomit ću ja tebi kičmu, djevojko. Namjeravao sam da ti budem dobar muž. Neću još dugo živjeti. Sve bi ostavio tebi i mogla bi se ponovno udati za nekoga koga izabereš. Ali ne, ti to nećeš. Dobro. Pokazat ću ja tebi! Udat ćeš se za mene i nikad nećeš otići s ovoga ranča!

– Silom, dakle! – povika djevojka.

– Nema čovjeka koji će me spriječiti i koji će se miješati u

moje stvari. Još ću danas poslati nekoga u grad da dovede suca Beakesa da nas vjenča. Do večeri on će biti ovdje. Do njegova dolaska imaš vremena da razmisliš. Dakako, ne mogu te prisiliti pred svjedocima da se vjenčamo, ali ti ćeš ovdje još dugo živjeti pa... '

Lynn ga je gledala zapanjeno.

– Zaista vjerujem da bi mogao to učiniti i da ćeš to uraditi – prošaptala je.

Naglo se okrenula i izišla na verandu.

U međuvremenu Tolbert i Mounders pridružili su se društvu u dvorištu. Razgovor se prekinuo na trenutak.

– Doby, ispričaj Lakeu o čemu smo upravo razgovarali – rekao je jedan od njih.

– Nitko nije ostao na Tracyjevu ranču uza stoku.

– Što se dogodilo? – prekinuo ga je Mounders.

Gledajući u Tolberta, Doby je nastavio priču:

– Luke Gann došao je odanle pretprošle noći, čim ste vi svi otišli u potjeru za Tracyjem i djevojkom. Luke kaže da je po njima netko počeo pucati. Bilo ih je više. Pravi pakao od pucnjave! Luke kaže da su se onda naši svi razbježali, a i on je pobjegao. Stoka se također razišla na sve strane preko pustinje.

– Eto, počelo je. Znao sam da će se to dogoditi – govorio je Mounders Tolbertu. – Htjeli smo pošto-poto srediti Tracyja, ali nismo uspjeli. Sad će on nas.

– Da, momci, ovaj naš posao postaje sve nezgodniji – nastavio je Doby. – Ne znam jeste li vi razmišljali koliko je već dosad momaka poginulo za Shadrowove interese. I još će se mnogi ispružiti, svaki onaj koji se negdje pojavi sam. To je gadno, kažem vam.

– I to za trideset dolara mjesečno – zajedljivo je dopunio Mounders – samo za trideset dolara morate biti spremni poginuti.

– Da, da – samo je gunđao i prevrtao očima Doby.

Razgovor se nastavljao dalje, sve na istu temu.

Tolbert ih je hladno promatrao. Sve ih je on dobro znao. Nikome nisu oni bili lojalni i malo je u njima bilo dobroga. Grubi i beskrupulozni ljudi. Sad kad je njihova koža u pitanju, i Shadrow im se ne čini tako nesalomljiv, pobjeći će odmah čim izbije neka žešća borba. Sve je to samo djelomično zaokupljalo njegovu pažnju. Cijelo vrijeme očekivao je da Shadrow završi razgovor s djevojkom. Kad se djevojka pojavila na verandi, odmah je zapazio da je vrlo blijeda i uzbuđena.

– Tolberte, pošalji mi jednoga čovjeka! – proderao se Shadrow iz svoje sobe.

Tolbert je prvome do sebe kimnuo i ovaj je prilično nevoljko krenuo. Začas se vratio i polako rekao:

– Šalje me u Antelopeu po suca Beakesa koji mora donijeti dozvolu za vjenčanje. – Okrenuo se i pošao po konja.

– Shadrow je sasvim podjetinjio – prvi je progovorio Mounders.

– On i djevojka! – komentirao je Doby. – A ne, to ona ne čini po svojoj volji!

– Nije važno je li to po njenoj volji ili nije, Doby. To se sve skupa tebe uopće ne tiče – dobacio je netko.

– Jasno da me se ne tiče – složio se Doby – ali ipak to je

gadno. Meni se to čak čini odvratno. I još ću vam nešto reći, momci. Tom ženidbom Shadrow će izazvati još više ljudi protiv sebe. Već sad stvari s nama ne stoje dobro, a bit će sve gore.

Tolbert je podigao glavu. Odmah su se svi utišali čekajući što će on reći. Namjerno ih je držao nekoliko sekundi u napetosti, da bi njegove riječi ostavile što dublji dojam. Polako je cijedio riječ po riječ.

– Tracy će se vratiti. Neće biti sam. Imat će pomoć. Dobro promislite želite li sudjelovati u toj borbi koja će biti vrlo gadna. Poslije te borbe sve će se druge činiti kao piknik.

– Ti odlaziš, Tolberte? – pitao je Doby.

– Ne, ostajem. Više zbog zabave. Kažem vam, dobro razmislite prije nego što se odlučite da noćas spavate ovdje – rekao je Tolbert i krenuo prema Lynn koja je stajala na verandi i gledala niza cestu. Prišao joj je, skinuo šešir i malo se naklonio.

– Shadrow je tražio od vas da se udate za nj, je li, gospođice?

– Da – odgovorila je djevojka.

– Jeste li pristali?

– Ne!

– On vam je, zacijelo, rekao da će vas prisiliti ili tako nešto?

– Tolberte, vi radite za Shadrowa. On vas plaća. Vi niste moj prijatelj i zašto bih vam odgovorila?

– Vidim da nemate povjerenja u mene – rekao je Tolbert lagano gužvajući svoj šešir.

– Zbog čega bih trebala imati povjerenja u vas?

– Imate pravo. Čovjek kakav sam ja ne zna ništa o ženama. O ženama vaše vrste. Zapazio sam da vi prosuđujete ljude prema svome prvom dojmu. I rijetko se prevarite. I o meni ste stvorili svoj sud čim ste došli. I niste se prevarili. Ipak, učinio sam vam uslugu. Vi znate koju.

– Da, znam. Lagali ste Tadeu u moju korist. Nikad nisam mogla shvatiti zašto.

– Učinio sam vam još jednu uslugu za koju ne znate. Skrenuo sam potjeru s vašega i Tracyjeva traga koliko je god to bilo moguće. Nadao sam se da ćete uspjeti pobjeći.

– Ali zašto?

– Nije moj običaj da nešto objašnjavam. Više volim da čovjekova djela govore umjesto njega. Moj je život bio težak i ne zaslužuje ničije simpatije. Rano sam naučio da ne pravim nikome nikakve usluge niti da ih sam tražim. I nikad nisam.

– To je brutalno – prekinula ga je djevojka.

– Možda. Nema milosti kod ove vrste ljudi koju sad vidite na ovome trgu. Među njima vlada zakon jačega. To se odnosi i na mene. Da preživim, morao sam biti među najbržima, najjačima, najnemilosrdnijima. Očekivao sam da ću takav biti uvijek. Nikad u životu nisam nikome učinio nikakvu uslugu, osim vama.

– Ali zašto? – pitala je Lynn ponovno.

– Ima stvari koje nikad nisam uradio. Nikad nisam nijednoj ženi učinio ništa nažao. Niti ću to ikad dopustiti ijednom čovjeku. Ostat ću na ovome ranču sve dok ne dođe Tracy.

– Mounders, Mounders! – vikao je Shadrow iz svoga ure-

da. Mounders se polako odgegao k šefu.

– Vi mislite – zaustila je Lynn kad se Shadrow ponovno proderao:

– Tolberte, trebam te!

Tolbert se kruto naklonio pred djevojkom i promrmljao:

– Tracy će se pojaviti.

Tolbert je ušao u Shadrowovu sobu. Odmah je pogledom potražio Moundersa. Ovaj je stajao u kutu sobe. Tolbert se našao između njih dvojice.

– Sid, dođi malo naprijed. Ne sviđa mi se što stojiš u tome kutu – tiho i razgovjetno rekao je Tolbert.

Ne odgovorivši ništa, Mounders je prišao malo bliže.

– Vraški si oprezan – zapazio je zajedljivo Shadrow – vraški oprezan, gospodine Tolberte!

– O čemu je riječ, Tade?

– Našli su Bata Testervisea na cesti – mrtvoga.

– To ti je valjda drago, Tade.

– Slušaj, Lake. Jučer ujutro ti si mi rekao da nema nikoga na tome dijelu puta. Lagao si. Ti si ga ubio i nisi mi o tome rekao ništa.

Tolbert je šutio i gledao Moundersa.

– Poričeš?

– Ne.

– Hajde, govori već jednom, Objasni mi to! – dreknuo je Shadrow izgubivši strpljenje.

– Ja nikad ništa ne objašnjavam nikome. Sam si to objasni.

Shadrow je bio zabezeknut. Ustao je i oslonio se dlanovima o stol.

– I više sam nego sit tvoje bezobraštine i podmuklosti – rekao je Shadrow kad se malo pribrao. – Zapamti, Lake, nijedan čovjek ne može mljeti svoju kavu u mome mlinu. Moglo bi te to skupo stajati. Hajde, zini već jednom!

Tolbert je stajao nijem i gluh. Najednom je Mounders prišao Tolbertu i rekao:

– Sad mi je sve jasno. Ti si štitio djevojku, Lake. To je ta igra koju si ti igrao cijelo vrijeme, a mene si uvjeravao u protivno.

– Što je to između vas dvojice? – pitao je Shadrow. Nitko se nije osvrtao na njegovo pitanje. Mounders je nastavio:

– Sad mi je jasno zašto si me onako ljubazno savjetovao da odmah krenem i iznenadim Tracyja kod kuće. A znao si kako je djevojka već na putu da mu javi da će dobiti posjet. Htio si da me Tracy izbuši. Sjajan si ti momak, Lake!

– Najbolje će biti da vas dvojica izidete ako imate raščistiti neke svoje račune – upleo se Shadrow.

– To si ti zapravo htio – okrenuo se Mounders prema Shadrowu. – Proklet bio, Shadrow! Tracy me svakoga trenutka može negdje uhvatiti. Nema mjesta za nas obadvojicu u cijelom Powderu! A čije je to maslo? Tko je sve to počeo? Ti, stari smrdljivi lišce i nitkovu! Ja odlazim. Uspijem li srediti stvari s Tracyjem, vratit ću se i onda si ti na redu.

Već je bio na pragu kad je zastao i obratio se Tolbertu.

– Sve je u redu između tebe i mene, Lake. Previše smo dugo nas dvojica sudjelovali u prljavim igrama ove ništarije. Bit će najbolje da se i ti odmah pokupiš, dok ti taj razbojnik nije došao glave.

Tolbert je pomno slušao Moundersa ali cijelo vrijeme nije ispuštao Shadrowa iz vida.

Godinama je čitao s toga vučjeg lica svakovrsne prljavštine i smrtne presude. Ovaj je put pročitao da se smrtna osuda odnosi na njega.

– Prestani zuriti u mene. Lake – rekao je naglo Shadrow. – Skupi svoje stvari i nestani. Otpušten si.

– Ne, ostajem!

– Lake, izlazi iz moga ureda!

Tolbertovo lice, kao i uvijek, nije otkrivalo ništa. Samo su mu oči malo zasvjetlucale. I dalje je zurio u starca.

– Nije mi ni nakraj pameti, Tade, da ti ispunim tu tvoju jednostavnu želju. Želiš me ubiti, dakako. Uduvijek sam znao da će se to tako završiti kad dođe vrijeme da se rastanemo. Isuviše znam o tebi i tvojim prljavim poslovima da bi ti mogao dopustiti da jednostavno i slobodno odem od tebe. Tvoja se kuća ruši. Krov, zidovi, sve već puca. Ostajem da vidim kako će propasti tvoje carstvo!

Tolbert se okrenuo i brzo izišao iz sobe. Vrata za sobom nije zatvorio. Čuo je kad je Shadrow ustao sa svoga stolca, projurio preko sobe i zalupio vrata za njim.

Shadrowova družba još je stajala okupljena u dvorištu. Krenuo je prema njima. Iz zgrade u kojoj je bila smještena suša izišao je Mounders. Zaputio se prema staji. Tolbert je najednom naglo skrenuo i ušao u kovačnicu na vrata koja su mu bila najbliža. Netko je iz gomile viknuo:

– Pazi!

Odjeknuo je pucanj.

– Izađi, Lake! Ovdje sam! Čekam te! – viknuo je Mounders iz staje.

– Ne danas, Sid!

– Tolbert, izađi! I ja ću izići! – vikao je Mounders skriven u staji.

– Ti glupi vole, penji se na konja i gubi se dok si još čitav! – odgovorio je Tolbert.

Nastupila je prijeteća tišina. Iz gomile se nije čuo nijedan glas. Svi su stajali nepomično. Na njihovim licima nije bilo ni sućuti ni milosti. Obračuni, podvale, ubojstva iz zasjede, sve je to bio dio njihova svakidašnjega života. Mounders je opet nešto viknuo i izjurio iz staje na konju ravno na cestu.

Gomila se pokrenula i razdvojila na dvije skupine. Jedna je skupina krenula prema barakama. Uskoro su izišli a svaki je nosio svoju torbu. Tolbert je znao što to znači: napuštali su ranč. Začas je cijela grupa bila na konjima. Prošli su ispred Shadrowova ureda i nestali niz prašnjavu cestu.

Shadrow nije izlazio iz ureda. Tolbert je polako zamotao cigaretu i zapalio je. U dvorištu je ostalo dvadesetak ljudi. Svi su bili u službi kod Shadrowa dulje od Tolberta. Tolbertu je bilo jasno da on za tu skupinu mračnih i šutljivih tipova neće biti nikakav autoritet. To je značilo da će oni i dalje slušati Shadrowove naredbe, ma kakve one bile. Tolberta nisu smatrali jednim od »svojih«. Gledali su ga neprijateljski. On, koji je godinama vladao tim rančem i ljudima, nametnuvši im željeznu disciplinu, sad je ovdje među njima bio stranac. I više od toga. Bio je sam među neprijateljima.

Sinulo mu je da nije smio pustiti Moundersa da ode. Trebalo je da ga ubije. Mounders neće mirovati dok ne nađe Tracyja.

Tolbertu je odjednom postalo jasno da je prvi put prekršio osnovno pravilo u svome životu: svoju vlastitu sigurnost stavio je na kocku da bi zaštitio drugo ljudsko biće. Ispuhnuo je dim i promrmljao:

– Vjerojatno sam ostario.

Kad je kuhar zvonom objavio da je večera gotova, Tolbert je ušao u blagovaonicu i sjeo na svoje uobičajeno mjesto.

XIV

– To je opasno – zabrundao je Vivian.

– Dakako – složio se Hugh i ispio kavu do dna.

Hugh je sjedio na zemlji još mamuran od spavanja. Na njegovu satu bilo je točno podne.

– Koga ste me vraga pustili da spavam tako dugo?

– San ti je bio prijeko potreban, gospodine Tracy – odgovorio je Vivian.

– Jutro je izgubljeno.

– Pa što onda? Gužva nas čeka. Samo smo je odgodili nekoliko sati. Opet ti kažem, taj je plan opasan. Nas ima samo dvanaest.

– Ja ću krenuti sam, prije vas.

– Taman posla, Hugh. Ostajemo svi zajedno.

– Slušajte me, momci! S bježanjem je gotovo. Krećem u napad. Dakako, nijedan od vas nije obavezan da ide sa mnom – rekao je Hugh.

– Ma, čujete li što govori ovaj konjokradica? A što misliš, zašto sam doveo ovamo naše momke? – poskočio je Vivian.

– Dobro. Onda prestani zanovijetati!

– Samo sam rekao da bi mogli provesti jedan dan ovdje a ja bih dotle našao još tuce momaka koji bi dali sve da mogu sudjelovati u budućoj pustolovini.

– Jedan je dan predugo. Budemo li čekali, dat ćemo Shadrowu vremena da se organizira. Osim toga, suviše smo daleko od njega.

– A kakva je prednost ako sad odemo u Antelopeu?

– Dvanaest ljudi može zauzeti i držati Antelopeu. To je Shadrowov grad. Odanle se opskrbljuje i ondje pravi sve svoje poslove. Danima može izdržati borbu protiv cijele čete, sve dok ima u gradu hrane i municije.

– To će biti dobra šala na račun Shadrowa. Prihvaćam taj plan – rekao je Vivian. – Znači, mi ćemo biti u njegovu gradu, a on vani – za promjenu.

– Evo, dolazi Willy Bones! – netko je viknuo.

Bones je sjašio i zapalio najprije cigaretu.

– Prije tri sata otprilike vidio sam Shadrowa na putu prema kući. U području kanjona nema više nikoga.

Kakvo je stanje u Antelopei?

– Oko dvadest do dvadeset pet momaka ušlo je u Antelopeu. Shadrowovi ljudi. Zadržali su se vrlo kratko, otprilike koliko je potrebno da bi se popilo piće. Odjahali su preko Powdera prema zapadu.

– Hej, pa to znači da su napustili staroga jarca! Hugh rekao sam ti da se neki vrag događa sa Shadrowovom vojskom – veselo je ciknuo Vivian.

– Tako je, Bill. Imaš pravo. Ljudi napuštaju Powder. U Powderu je postalo previše vruće. Koža je ugrožena. Svatko misli

da njegova koža vrijedi više od trideset dolara, koliko Shadrow daje za nju.

– Shadrowu sad nije ostalo više od dvadesetak ljudi. Ali ti su vraški opasni – rekao je Vivian.

Granje se razmaklo i pojavio se i Sabe Venner. On je potvrdio ono što je ispričao Bones.

– Momci, krećemo za Antelopeu! – zapovijedio je Hugh i uzjahao.

Već se hvatao suton kad su dolje u dolini ugledali svjetla Antelopee.

– Idem u izvidnicu – rekao je Hugh. – Bille, nemoj se opet nekamo izgubiti.

Oprezno se spustio prema gradu s njegove južne strane. Grad je izgledao miran. Nikakve živosti na ulicama. Pred Burkeyjevim salunom stajala su tri konja. Ta strana grada bila je dobro osvijetljena pa je Tracy odlučio da ne ulazi s te strane, nego sa sjeverne koja je uglavnom bila u mraku. Zaobišao je grad i kroz mračne ulice stigao do Baileyjeve staje. U staji je gorjelo slabo svjetlo. Hugh je navukao šešir sasvim na oči i ušao.

– Dobra večer!

– Dobra večer!

– Jinks?

– Da, ja sam.

– Kako je?

– Ah tako, tako. Ne mogu te vidjeti. Tko si? – pitao je Jinks.

– Gdje su svi drugi?

– Vjerojatno dolaziš iz groba kad to ne znaš i nisi čuo.

– Nema mnogo ljudi u gradu, ha?

– Nema.

Tracy je ostavio konja u staji i prešao u Burkeyjev salun. U udaljenom kutu sjedila su dva čovjeka. Bilo je pretamno da bi ih mogao prepoznati odmah s vrata. Burkey je bio za točionikom. Kad je bio na pola puta prema šanku ponovno je pogledao onu dvojicu. Bila su to dva starija čovjeka, za njega sasvim bezopasna.

– Ima li koga u gradu, Lou?

Lou je samo odmahnuo glavom. Dohvatio je krpu i stao brisati točionik koji je bio sasvim čist. Na njemu je stajala čaša napunjena viskijem i zapaljena cigara.

– Sam – zovnuo je Burkey jednog od dvojice u kutu – dođi, popij svoj viski i nosi tu cigaru odavle.

Sam se digao i krenuo nekako nevoljko. Stisnuo je šaku i stavio je u džep. Tracyju nije promaklo da mu je u ruci bila lula. Sve mu je to bilo sumnjivo ali je i dalje ostao miran, kao da ništa nije zapazio.

– Burkey neću te dalje smetati – rekao je i izišao. Svakim živcem osjećao je opasnost. Jedan od konja pred gostionicom bio je iz Shadrowove ergele. Tracyju je bilo jasno da Shadrow ne bi došao sam. Mogao je to biti Tolbert ili Mounders.

– To je Mounders bio ovdje. Izišao je kroz stražnja vrata saluna i ostavio piće i zapaljenu cigaru. Tolbert nikad nije pušio cigare – razmišljao je Tracy stojeći uza zid u mraku.

Mačjim hodom odšuljao se do stražnjega dijela gostionice.

– Sid Mounders neće bježati. Već me dugo vreba. Previše je tvrdoglav da bi odustao. Ali zašto je propustio priliku kad sam ušao u salun? – rojile su se misli u Tracyjevoj glavi. Logičnoga odgovora nije bilo. Bila je to

igra krvi, impulsa i životinjskoga instinkta.

Tracy više nije osjećao mržnju i srdžbu prema Moundersu kao prije. Činilo mu se da su i on i Mounders samo igračke u ruci sudbine. Više bi volio da je Mounders napustio Powder, ne zato što ga se boji. Ne, bio je sasvim miran. U glavi mu je bilo sve jasno kad je sa svoje lijeve strane začuo brze korake u gustome mraku.

Tracy je nečujno potrčao do staje. Minute su sporo prolazile. Škiljavo se svjetlo u staji ugasilo. Napokon se odnekud iz mraka čuo Moundersov hrapavi povik:

– Iziđi, Tracy!

Taktiziranje je tako bilo završeno. Mounders je izgubio živce i otkrio se.

Tracy se trudio da vidi gdje se nalazi Mounders.

– Iziđi, Tracy! – čulo se ponovno.

Glas je dolazio odnekud iz saluna. Tracy je ugledao glomazne konture Moundersa u kutu verande.

– Dobro, Sid. Dolazim!

Mounders se okrenuo prema njemu, ali Tracy je bio brži. Odjeknuo je pucanj. Mounders je zateturao pogođen, ali je dospio povući obarač. Odjeknuo je pucanj iz njegova pištolja. Promašio je. Tracy je još jednom opalio i Mounders se stropoštao, ne pustivši ni glasa.

Vrata gostionice su se otvorila. Lou Burkey izišao je na verandu.

– Hej, Lou! Kladio si se na krivoga konja. Nas smo dvojica znali i za bolje dane. Ali vidim da je Shadrow napravio od tebe ništariju. Kad već nisi ostao uz mene, zašto se nisi držao po strani nego si krio Moundersa i pustio ga da iziđe kroz stražnja vrata. Htio si ga sakriti.

– Idi do vraga, Hugh. Ti se ne bojiš zaista nikoga!

– Ne, imaš pravo!

– Misliš da si nam napravio uslugu time što si ubio Moundersa? Mi koji živimo ovdje u Antelopei to ćemo platiti! A ti ćeš otići!

– Možda... počeo je Tracy ali je stao.

Bill Vivian i njegova pratnja jurili su prema njemu u galopu.

– Hugh! – proderao se Vivian. – Gdje si?

– Evo me – odazove se Hugh i iziđe iz mraka pred Viviana.

– Tko je to bio?

– Mounders. Mrtav je, ali nitko mu neće moći prigovarati da nije pokušao – objasnio je Hugh s prezirom.

– Krasno! Kras! – zaurlao je odjednom Burkey. – Pijan si od sreće. Ali neće ti ta sreća dugo trajati! Shadrow je gazda u ovom kraju i bit će. S tobom je svršeno!

– Hugh, da ga prikujem za zemlju? – pitao je Vivian.

– Gotov si, gotov! – urlao je Burkey sve više gubeći glavu. – I još ću ti nešto reći. Sudac Beakes danas je popodne odnio Shadrowu dozvolu za vjenčanje. Shadrow i tvoja djevojka sad su već vjenčani!

Tracy je u dva skoka bio kod Burkeyja. Zgrabio ga je za vrat i tresao kao praznu vreću.

– Ako lažeš, Lou, slomit ću ti vrat kao mački!

– Ti divlja budalo, pusti me ili ću te ubiti – urlao je Burkey.

– Istina je, sad je već udana.

Tracyju se zamaglilo pred očima. Ispustio je Burkeyja na

zemlju. Bacio se u sedlo i divlje viknuo:

– Za mnom tko hoće!

U tren oka svi su zajedno nestali u noć uz divlju viku.

XV

Obuzet slijepim gnjevom Hugh je nemilosrdno tjerao konja. Gorio je od želje da se što prije dočepa Shadrowa.

– Uništiti hulju, smrviti, rukama zadaviti bez razmišljanja!

Činilo mu se da vrijeme leti a putu nikad kraja. Od svega najviše ga je peklo to što se Lynn sama vratila Shadrowu. Bila je to kobna pogreška počinjena u najboljoj namjeri, da pomogne njemu. Žalio je što je nije prije ozbiljno upozorio na Shadrowovu bezobzirnost. Da je to učinio, ona se zacijelo ne bi vratila ravno u šape starome razbojniku. Tracy je bio uvjeren da Shadrow već sigurno zna za njegove osjećaje prema djevojci. Ni po kakvu cijenu starac neće odustati od ženidbe jer je to bio savršen način da zadovolji svoju osvetoljubivost i zada Tracyju najbolniji udarac.

Znao je da Lynn nikad neće pristati na tu ženidbu. No to ne mijenja ništa u njenu korist, jer sudac Beakes obični je dvolični slabić i kukavica. Boji se Shadrowa i izvršit će sve što ovaj bude tražio. Vjenčat će ih i nitko neće saznati da je taj brak zapravo nezakonit. Ne uspije li nekim slučajem Shadrowu da se vjenča danas, neće prezati od najbrutalnijih metoda da slomi djevojku.

Misleći na djevojku i Shadrowa Hugh je mahnito jurio ne osvrćući se na to što ga drugovi jedva stižu. Bill Vivian nekoliko ga je puta pokušavao stići ali imao je slabijega konja i nije uspijevao.

– Sabe, ovaj luđak ispred nas više niti ne čuje niti ne vidi. Naletit će nekome ravno na cijev. Ti i ja moramo biti neprestano uz njega, ma što se god dogodilo – rekao je Vivian.

– Dobro, Bill. Ovdje sam. Uvijek računaj na mene.

Kad su bili samo pola milje daleko od Shadrowove nastambe sjašili su i nastavili pješice sve dok nisu prišli sasvim blizu.

– Momci, odšuljajte se duž zida one male suše i pazite na barake. Sad su svi Shadrowovi ljudi unutra. Ja idem iza glavne zgrade, da vidim što se događa unutra – objasnio je Tracy.

Odmah je nečujno krenuo a Bill Vivian za njim, kao njegova sjenka. Začas je bio kod stražnjih vrata glavne zgrade, kroz koja je dvije noći prije toga izveo Lynn. Vrata su bila otvorena i gorjelo je svjetlo. Iznutra se čuo razgovor. Pretrčali su hodnik i ušli u dnevnu sobu. Vrata koja su vodila u Shadrowovu radnu sobu također su bila otvorena. Najprije je ugledao djevojku koja je stajala u najtamnijem kutu sobe. Sudac je uzbuđeno šetao tamo-amo. Shadrow je stajao kod vrata koja su vodila u hodnik.

– Ovo je kraj tvoje prljave rabote, Tade – povikao je Hugh. Sudac Beakes ukočio se a Shadrow jednom rukom krenuo prema kvaki a drugom počeo izvlačiti pištolj. Bio je samrtnički blijed.

– Hugh, pazi – vrisnula je Lynn.

Vivian se bacio na Hugha ci-

jelom težinom i obadvojica su pala.

– Lake! Nemoj, Lake! Nemoj! – vrisnuo je Shadrow. Odjeknula su dva pucnja.

– Sretan sam što umireš od moje ruke, Tade – prošištao je Tolbert.

Iz dvorišta se začula vika. Prozorsko staklo bučno se sasulo na pod. Tracy je u jednom skoku bio kod Shadrowova stola i rukom ugasio svjetiljku. Začuo se tup udarac o pod.

– Tolberte, Tolberte – povikao je Tracy. Odgovora nije bilo.

– Mrtav je, Hugh. Pogodili su ga iz dvorišta – objasnio je Vivian.

Shadrowovi ljudi napuštaju ranč. Trideset dolara mjesečno i hrana nije dovoljno. Osobito ne sad kad je gazda mrtav.

Hugh je nogom gurnuo vrata koja vode na terasu. Netko je iz dvorišta povikao:

– Gdje je Shadrow?

– Leži na podu... mrtav! – viknuo je Bill Vivian.

Covjek je još jedanput zazvao Shadrowa ali odgovora nije bilo.

– Tko je ondje? – začulo se ponovno iz dvorišta.

– Tracy! – odgovorio je Vivian.

– Želimo napustiti ranč, Tracy! Neki su već otišli.

– Gdje su vam konji, momci?

– Hej, Tracy, uništio si onoga koji je izgledao neuništiv! Gdje će ti biti kraj?

Tracy na to nije ništa odgovorio.

– Pitam te ponovno gdje su vam konji?

– Iza suše, čekaju osedlani.

– Penjite se i odlazite! Do zore da ste napustili Powder! – viknuo je Tracy.

Začulo se struganje nogu po šljunku, lupa vrata i za čas su svi bili na konjima. Uz indijanski poklič napustili su dvorište i nestali u noći. Tracy je stajao na vratima sve dok se topot konjskih kopita nije sasvim izgubio. Kresnuo je šibicu i pošao prema djevojci. Dugo ju je gledao ozbiljno i pomno, ravno u oči. Djevojka je mirno izdržala njegov ispitivački pogled.

– Ne, Hugh, ništa se nije dogodilo – rekla je.

Bill Vivian šetao je po sobi i glasno razmišljao.

– Nipošto mi nije jasno zašto je Tolbert umiješan u sve to.

Kad je polovina ljudi okrenula leđa Shadrowu i napustila ranč, Tolbert je ostao. Ostao je premda je znao da će ga Shadrow dati ubiti. Znao je da se Shadrow namjerava oženiti mnome. Htio ga je spriječiti. Htio mi je pomoći – rekla je Lynn.

– Tolbert ti je htio pomoći? – zaprepašteno je pitao Tracy.

– Da. Pomagao mi je. Rekao mi je da mogu biti sasvim sigurna jer ćeš se ti vratiti. Da te samo smrt može spriječiti u tome.

– Imao je pravo, Lynn. I evo me, ovdje sam. Što će biti s nama svoje? – prošaptao je Tracy.

– Priđi ovamo, ti dugovrati majmune – pozvao je Bill Vivian suca Beakesa koji se stisnuo u kutu.

Lynn je pogledala Tracyja ozbiljno i nekako s ponosom.

– Zar ne znaš, Hugh? – glasno je pitala.

– Lynn, ako ti pristaješ nitko neće biti sretniji čovjek od me-

ne – rekao je Hugh uzevši djevojku za ruku.

– Ujutro idemo u Antelopeu a odanle se vraćamo ravno tvojoj kući, Hugh, kao muž i žena.

– Nijedan muškarac ne bi mogao poželjeti više od toga, Lynn.

– Nijedna žena također, Hugh.

KRAJ

Tomislav Odlešić:

ODLUKA U DELMOSU

Konji pred krčmom »Zvjezdani sjaj«, privezani za prečku, objesili su glavu i doimali se pospano. Mračni je plašt prekrio gradić, a nebom su zaplovili prilično tmasti oblaci, nagovješćujući kišu.

Stojeći u sjeni pedesetak metara od krčme, i privremeno prekinuvši uobičajenu večernju šetnju koja mu je pomagala da sredi dojmove što bi ih prikupio tokom dana, da razbistri misli i ustanovi koliko je napredovao u traganju za neumornim kradljivcima stoke, Stan Marvin najednom ugleda pogurena jahača, čiji je sivac vidljivo posrtao od umora. Konj se sam od sebe zaustavi pred prečkom za vezanje, a jahač ispusti uzde i, skliznuvši sa sedla, umalo padne. Otetura do vrata krčme, vukući čizme kao da su od olova.

Stan već htjede produžiti kadli iz mraka izroniše još dva jahača i zaputiše se također prema krčmi. Odmah su skrenuli prema sivcu i ostavili svoje konje kraj njega, svakog s jedne strane.

Zastanu za tren pred vratima, opipaju revolvere i namjeste ih u koricama, a onda koraknu unutra. Njihovo je držanje bilo nekako čudno, prijeteće, zlokobno.

U krčmi se nitko ne okrene prema vratima kad ih je Stan otvorio i tiho zatvorio iza sebe. Brzo je prešao pogledom po desetak gostiju unutra; neke je poznavao već iz viđenja. Svi su zurili u trojicu došljaka.

Momak je stajao kraj šanka i, uzevši čašu, usredotočio svu pažnju na to da ne prolije piće. Ruke su mu vidljivo drhtale od umora, a na licu su se isticali podočnjaci.

Iskapi piće i zagrcne se zbog žurbe. Tada se polako okrene i zapanjeno se ukoči ugledavši dvojicu iza sebe. Postavili su se svaki s jedne strane. Prezirno zanemarivši ostale goste, kao da su im vrlo dobro poznata njihova kolebljivost i kukavičluk, zagledali su se u njega, podrugljivo i izazovno.

— Okamenio si se, balavče, ha? — progovori jedan od one dvojice, visok, brkat, s brazgotinom na obrazu. — Pokaži što znaš!

Nitko se ne pokuša umiješati, nitko ne upita zbog čega taj izazov, nitko se ne pobuni zbog očito neravnopravne borbe. Čudno bi bilo da se netko pobunio. Jer građani su već mnogo puta pokazali da su plašljivi poput zečeva, da misle samo na svoju kuću i svoju kožu i ne haju

ni za koga. Sreli bi se u krčmi, popili nešto i otišli opet svaki na svoju stranu.

Riđokosi mladić uznemireno podigne ruku kao da želi onu dvojicu skrenuti s puta kojim su krenuli.

– Čekajte malo! – prozbori hrapavim glasom. – Pogrešno ste shvatili...

– Misliš? – prekine ga brkati. – Ne izmotavaj se! Povuci ili ćemo te bez milosti ustrijeliti kao pobješnjeloga kojota. Ništa drugo nisi ni zaslužio!

Desna mu se ruka polako spusti prema koricama i ostane lebdjeti nad revolverskim drškom.

Čini mi se da je sada dosta! – javi se Stan Marvin, stojeći još kraj vrata. – Hrabri baš niste, to se može otvoreno reći. Napadate u čoporu. Objasnite barem zbog čega vas je momak razljutio.

– Zaveži kicošu! – promrsi kroz zube brkonja. – Nemoj petljaj se! Ili, ako baš želiš, pridruži se društvu. Eto, stani kraj toga kojota.

– Još nije prekasno da se povučete – reče Stan.

Brkonja ga je trenutak gledao šutke, kao da je malo iznenađen njegovim odgovorom i upornošću, a onda se zajedljivo nasmije.

– U redu, neka bude kako hoćeš, ušljivče – prozbori, okrene se potpuno prema Stanu i tako dade znak ortaku da se on pobrine za riđokosog mladića.

Obojica su posegnuli za revolverima istodobno, i krčmu ispune pucnji. Samo dva. Zrakom se proširi dim od baruta. Zaglušujuća pucnjava prestane naglo kako je i počela.

Stan je stajao kao kip. U ruci je još držao kolt, koji mu je iskočio iz korica kao sam od sebe.

Brkonja je već ležao nepomično na podu, a onaj drugi se držao za prsa i polako rušio kao da u nogama nema više nimalo snage. Riđokosi je mladić zabezeknuto stajao, tek napola izvukavši kolt iz korica.

– Mislim da smo zaslužili jedan dobar viski, momče! – obrati mu se Stan vadeći prazne čahure iz revolverskog bubnja i gurajući u nj nove metke. – Hajdemo za onaj stol u uglu.

– Uvjeren si da bi prepoznao nekog od ostale trojice kad bi ih ponovno vidio? – zapita Stan.

– Da, uvjeren sam – odgovori riđokosi Mike Peters. – Njihova lica urezala su mi se u pamćenje. Zamislite taj prizor! Bezbrižno jašući i ne žureći se, jer sam upravo napustio zauvijek posao na Bensonovu ranču, skrenuo sam iza okuke i našao se pred povećim stadom što ga je tjeralo pet jahača. Nije mi jasno kako sam za nekoliko sekundi uspio shvatiti sve. Spazio sam na nekim govedima žig našeg ranča, »DB«, i uvidio da bih mogao izgubiti glavu. Okrenuo sam sivca i potjerao ga. Međutim, ona dva kradljivca su odmah krenula za mnom. Uspio sam ih se privremeno otarasiti skrenuvši u neki klanac, njima nepoznat, ali su me poslije sustigli. Sivac mi nije mlad pa ne trči kao nekoć. Da nije bilo vas, zaglavio bih večeras.

*

Topot se naglo približavao. Obdaren dobrim sluhom, Stan ga je odavno čuo i udaljio se dvadesetak metara od kolibe. Iako je slutio tko je jahač, za svaki se slučaj povukao iza grmlja i nepomično čekao.

Uto se javi Mike. Stan izađe iz zaklona, no mladić ne skoči s konja kad se zaustavio.

– U gradu je! – prozbori zadihano. – Samo jedan!

– Dobro si ga vidio? – upita Stan.

– Vrlo dobro. Nisam se mogao prevariti. Zapamtio sam mu ćelavu glavu. Tjeme mu je kao u redovnika.

– Gdje je?

– U krčmi. Čim je ušao, iskapio je pivo i sjeo za kartaški stol.

– Nije te opazio?

– Ni govora! Bio sam mu okrenut leđima i ubrzo sam šmugnuo van. Stekao sam dojam da mu nisam zanimljiv. Svu je pažnju posvetio hladnom pivu.

U gradu je gorjelo svjetlo samo u hotelskom predvorju i krčmi, iz ko-

je su upravo odlazili i posljednji gosti. Na njenim se vratima pojavi ćelav i zdepast čovjek, prilično nesiguran na nogama, i krene nogostupom prema hotelu. Očito je namjeravao prenoćiti u njemu i pričekati da mu se alkohol malo ispari iz glave.

Prošavši mimo mračne sporedne uličice, najednom osjeti na šiji nešto tvrdo i hladno. Zaprepašteno se osvrne, naslutivši već, premda pripit, o čemu je riječ. Vidio je nekoga nepoznatog čovjeka, višeg od njega za glavu. Bez razmišljanja polako digne ruke.

– Vidiš, to ti je pametno – pohvali ga tiho Stan.

– Nastavi se tako vladati ako želiš vidjeti sutrašnju zoru. Kreni ispred mene. Bez smicalica.

Oduzevši mu oružje, uhvati ga jednom rukom za rame dok je u drugoj držao kolt, uperen mu u leđa, i povede ga prema izlazu iz grada.

Iz uličice izroni još jedan lik: Mike. Svaki se čas osvrtao i provjeravao da li ih je netko opazio. Međutim, grad je spavao.

Kad su ušli u duboku sjenu prilično gustih topola, ćelavi Ed Bresly se uznemiri.

– Hej, kamo me vodite? – zapita.

– Vidjet ćeš – odgovori mu kratko Stan Marvin.

– Ali... ja nisam ništa učinio. Ne znam ništa...

– Prestani brbljati gluposti! – prekine ga odrešito Stan. – Sjećaš se ovog momka?

Zapali šibicu i osvijetli Mikeovo lice.

Ed Bresly zatrepće očima zbog iznenadnog svjetla. Vješto je glumio.

– Ne – prozbori tresući glavom. – Prvi put ga vidim.

– Prije tjedan dana je naletio na vas petoricu dok ste tjerali ukradenu stoku, pa su dvojica jurnula za njim i ovdje mi dolepršali pred revolver.

Te riječi su se očito dojmile zdepastoga kradljivca, ali je i dalje odmahivao glavom.

– Progovoriš li, pomoći ćeš samom sebi – reče Stan. – Nisi nikakav žutokljunac, pa znaš da te mogu natjerati da propjevaš. Ali zašto ne bi sebe spasio muka?

– Pričat ću! – uzvikne kradljivac. – Ispričat ću sve što vas zanima.

– Gdje je banda?

Budući da je Bresly opet šutio, Stan ga grupo prodrma.

– U Delmosu – promrmlja tiho zarobljenik, kao da ne bi htio čuti sebe.

Povede Mikea u stranu, ne skidajući pogled sa zarobljenika.

– Sada ćemo se rastati – započne.

– Ma, kako... – pobuni se Mike.

– Čekaj malo. Šuti i slušaj me dobro – reče Stan. – Krenut ću s tim lupežom prema Delmosu. Jahat ću na tvom konju, a ti unajmi konja iz javne konjušnice. Odmah odjaši do rječice Gavin. Znaš li onaj vrbik na riječnoj okuci, baš kod gaza, otprilike petnaest kilometara istočno od grada?

– Znam.

– E, ondje ispali uzastopce tri hica u zrak. To je ugovoreni znak. Pojavit će se moji ljudi. Šestorica. U blizini su i brzo će doći. Kad se okupe, povedi iz žurno prema Delmosu. Naći ćemo se pred mjestancem. Slušaj, koliko je udaljen Delmos?

– Pa, barem dan jahanja.

*

Stan kimne i vrati se k zarobljeniku.

Konji su poslije kasa krenuli korakom. Stanu se nije žurilo. Znao je da će njegovim ljudima biti potrebno određeno vrijeme da ga sustignu.

S vremena na vrijeme je pogledavao zarobljenika, pogurenog na Mikeovu sivcu. Nije mu svezao ruke jer nije htio da to, ako sretnu nekoga, upadne u oči. Čak mu je i revolver vratio u korice, ali ga je najprije ispraznio i pokvario mu opругu.

Jahali su blagom padinom prema rječici. Uđoše u nju, te konji počeše piti.

– Rekao sam sve što znam – prozbori Ed Bresly. – Zar me neće-

te sada pustiti?

– Kako mogu znati da mi govoriš istinu, ha? – zapita razumno Stan. – Možda si mi podvali hrpu laži.

– Ne, ne, rekao sam istinu – pobuni se odmah Bresly. – Vidjet ćete. Družina je u Delmosu. No, nemojte me voditi tamo. Opasno je, vrlo opasno. Ako vi hoćete staviti glavu na kocku, stavite je, ali pustite mene da odem na drugu stranu. Ugledaju li me s vama, znat će da sam previše pričao i ubit će me. Velim vam, nema mi spasa.

– Zanimljivo. Upotrijebi malo taj svoj kržljavi mozak. Moralo bi ti već biti sasvim jasno da te ne mogu pustiti. Dovest ćeš me do Delmosa i, ako budeš pametan, možda te snađe bolja sudbina nego tvoje ortake.

Najednom se na vidiku pojave dva neznanca. Jahalj su im u susret.

– Poznaješ li ih? – zapita Stan.

– Ne – odgovori Bresly gledajući jahače nekoliko časaka. – Vidim ih prvi put.

Jahači su se već približili. Jedan, s dugačkim ožiljkom na obrazu, nosio je opasač s koricama, a drugi, vrlo čupave crne brade, imao je revolver za pojasom. Obojica kolebljivo pozdrave, dodirnuvši prstom obod šešira.

– Udesite ga! – vikne iznenada Ed Bresly kad su već projahali mimo i naglo podbode sivca.

Onoj dvojici kao da je to bilo sasvim dovoljno. Ionako su već posumnjali da nešto nije u redu, jer se Bresly vladao kao da ih ne poznaje. Premda je bio spreman na iznenađenje, Stan izgubi nekoliko djelića sekunde. Povuče revolver otprilike istodobno kao i onaj s ožiljkom. Osjeti kako mu je metak trznuo rukav bluze i ugleda protivnika kako se ruši s konja u stranu.

Odmah uperi kolt u bradonju, koji je upravo podigao revolver. Opali jednom, i još jednom, a onda spusti oružje.

Bradonjin je konj protrčao prestrašeno, a bradonja se nemoćno njihao lijevo-desno. Oko trista metara od mjesta okršaja jahač padne na zemlju kao vreća pijeska i više se ne pomakne.

Ed Bresly je, iskoristivši gužvu, bjesomučno tjerao konja i poprilično se udaljio. Jahao je u istom smjeru u kojem i prije borbe. Dakle, htio je stići do Delmosa i upozoriti ostale!

Stan krene za njim. Više nije smio čekati svoje ljude.

– Gradske su se kuće sjatile u kotlini poput prestrašenih ptica. I u mraku se moglo razabrati da je ovdje nekoć živjelo dvjesta-trista stanovnika. Sada se, međutim, Delmos doimao sablasno. Neke su se zgrade već naherile pod udarcima nevremena, prozori su zjapili poput mračnih očnih duplji ili bili prekriveni daskama, a u ulice, obrasle korovom, zavukla se grobna tišina.

Ed Bresly je ujahao u grad i potom se izgubio negdje. Više se nije čuo.

Ušavši sa strane u mjestance, Stan sjaše i ostavi konja, naviknutog na strpljivo čekanje. Krene kroz bočnu uličicu prema glavnoj, zaustavljajući se svaki čas i osluškujući. Iako se već mnogo puta borio, prije svake nove bitke znojili bi mu se dlanovi i sušila usta.

Sada, kad je na cilju, ne smije dopustiti da mu kidnu. Mora ih zadržati ovdje dok ne stigne pojačanje, o kojem Bresly nema pojma.

Prolazile su minute, a ništa se nije događalo. Odluči prijeći na drugu stranu glavne ulice. Već je gotovo stigao u zaklon kad je s prozora iznad negdašnje trgovine zagrmio revolver. Budući da se kretao brzo, izbjegao je za dlaku metak, ispaljen bez pažljivog ciljanja. Fijuknuo mu je tik kraj glave. Šmugnuo je iza ugla kuće, zastao sekundu-dvije, zatim je protrčao kroz stražnje dvorište i opet izvirio na glavnu ulicu. Kroz prozor iznad trgovine bljesnu dva plamička, jedan za drugim. Razbojnik je padao tamo gdje je maloprije bio Stan, zacijelo želeći da pokaže ostalima gdje je uljez. Stan nacilja i opali prema prozoru

baš kad je ondje cijev opet rignula vatru.

Začuje se bijesna psovka. Stan odmah promijeni položaj. Gradom je odjeknulo još nekoliko hitaca. Nipošto nije smio dopustiti da ga opkole. Dogodi li mu se to, moglo bi postati vrlo opasno. Njegovi protivnici nisu šeprtlje.

Odšunja se kroz bočnu uličicu prema rubu naselja, skrene udesno i približi se glavnoj ulici na drugom mjestu. Osjećao se prilično nelagodno i nesigurno, znajući da protivnici poznaju Delmos kao svoj džep. O svakom je koraku morao dvaput razmisliti.

Na putu prema nekoj daščari, koja mu se činila kao prikladan zaklon, dočekaju ga meci. Munjevito se bacio na zemlju i otkrtrljao, ali je istodobno osjetio udarac u lijevu nadlakticu. Dobro je znao što to znači.

Skočio je na noge u zaklonu iza bivše kovačnice i opipao ruku. Bila je već skliska od krvi, ali se činilo da kost nije ozlijeđena.

Meci su se zabijali u drven zid i otkidali iverje. Stan nasluti da se polako steže obruč oko njega. Ispali iza ugla tri hica i odmah pokoleba razbojnike.

Privremeno nastane tišina. Stan počne puniti revolver. Potom se povuče prema rubu Delmosa, gdje je bilo grmlja, drveća i jama u kojima su nekoć stanovnici tražili zlato, zacijelo uzalud. Smatrao je da će se tu lakše snaći. Iznenada mu pod nogom pucne grančica. Odmah zareži bijesno jedan revolver. Kad je šmugnuo iza stabla, jurnu prema njemu, iz sporedne ulice, tri razbojnika. U trku su pucali.

Stan im pokaže da su precijenili svoje sposobnosti i da bi ih takav neoprezan juriš mogao skupo stajati. Otvori na njih ubrzanu vatru.

Napad se prekine. Razbojnici se očajnički pokušaju vratiti u zaklon iz kojeg su izjurili. Jedan uspije, ali dvojica se sruše.

Stan opet odluči promijeniti položaj i vratiti se u grad. Stalno mora biti u pokretu, stalno im pripremati iznenađenja, stalno ih zbunjivati.

Svitalo je.

Danje će im svjetlo pomoći, mislio je Stan. Lakše će me otkriti i prikliještiti. Više se neću moći šunjati uličicama. Zapravo, dugo sam ih i vukao za nos.

Rana na ruci više nije krvarila, ali se osjećao vrlo umornim. Kapci su mu se protiv volje spuštali, a noge su čudno otežale. Vjerojatno je toj iscrpljenosti pridonio i gubitak krvi.

Ležao je u jami na rubu naselja, svom posljednjem utočištu, i pucao s vremena na vrijeme kad bi opazio da ga žele napasti. Znao je da neće više dugo izdržati. Zaliha municije opasno se smanjila.

Iz staje pred njim započne paljba. Nije odgovorio na nju, sluteći da se pravi napad priprema, po svoj prilici, negdje s druge strane.

Pogodio je. Začuje se trčanje. Prema njegovoj su jami krenula dva protivnika. Razabrao je to prema topotu nogu. Nije mogao izviriti i pripucati na njih, jer ga je ubrzana vatra iz staje prisilila da se šćućuri.

S fijukom metka pomiješa se nov zvuk. Najljepši koji je Stan mogao u tom času zamisliti. Topot kopita. Topot sedam konja. Napad na njega naglo se prekine. Razbojnici su se zbunili. Užurbano su se povukli i raspršili. Uvidjevši da je otpor uzaludan, pokušali su pobjeći svaki na svoju stranu, nadajući se da će to bar nekima poći za rukom.

Ali namjerili su se na vrlo spretne protivnike.

Pucnjava je postupno slabila i napokon prestala potpuno.

Stan je izišao iz jame i naslanjao se na obližnje stablo. Gledao je riđokosog momka kako mu, nasmiješen, prilazi. Dobro je obavio zadatak, moralo se priznati. Doveo je pomoć na vrijeme.

– Ne znam je li moj sivac još živ – progovori Mike. – Potreban mi je za dalek put.

– Kamo ćeš?

– S vama – odgovori mladić smiješeći se.

– Zaboravio si što sam ti pričao prve večeri? O svojim sumnjama i kolebanjima?

– Naprotiv, zapamtio sam ih od riječi do riječi. Htio bih ih provjeriti na samom sebi.

Stan ga je promatrao netremice. Napokon klimne zamišljeno.

– U redu – promrmlja – neka bude kako hoćeš. Imaš pravo na život po svojoj volji. Ali, ne prigovaraj mi poslije.

Kad se osmjehnuo i pljesnuo Mikea po ramenu, nije mogao sakriti radost.

KRAJ

U PRIPREMI:

G. F. Unger

OD TOGA DANA...

SPECIJALNO IZDANJE
2 romana
LASO
CIJENA 20 d
JIM S RIJEKE
U SVAKOM PRIMJERKU ZNAČKA
Romani i Stripovi
VJESNIK
U PRODAJI!
LASO
SPECIJALNO IZDANJE
2 romana
CIJENA 20 d
U SVAKOM PRIMJERKU ZNAČKA!
OTMICA